

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 9

letnik 6

december 2000



LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 061/769-040, GSM1: 041/661-972
FAX: 061/769-045, GSM2: 041/612-923

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente,...

Programi za podjetja in sam.podjetnike, ...
... za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si>

e-mail: lamas@lamas.si

Spoštovani!

Leto za letom odhaja mirno v čas, ko narava počiva in si nabira novo moč za spomladanski vzcvet. Letošnje odhajajoče leto nam bo pustilo neizbrisne sledi spominov.

Hotenja in nešteto želja prenašamo v novo tisočletje in začeto leto 2001. Lepe božične praznike in novoletne želje s stiskom rok nam bodo vlile upanje optimizma in veselja, da v iskrenosti prepoznamo sorodnike, družinske prijatelje, znance in neznance, ki v večini nosijo dobro tudi za drugega.

Vere v optimizem je dovolj. Bolj ali manj se poznamo. Naše poti se križajo v uspehih, v želji za boljši jutrišnji dan.

Meje občine so obsežne, programi številni, potrebe neizmerljive. Ob iskanju sogovornika, ustvarjalnem in delavoljnem zanosu, ob spoštovanju osebnosti posameznika, smo v razvoju in usklajenosti našli drug v drugem človeka. Vesel sem, da čut objektivnosti ni izostal v nerealnosti in samo osebnih interesih.

Delo za skupnost je velika vrednota v času, ko se nam meje delovanja prevečkrat zožujejo na lastni interes izraženega egoizma in podcenjevanja. Zato naj bodo za vas, spoštovani sodelavci in prijatelji, prijetno izrečene besede priznanje za vse opravljeno in za dela, ki so še pred nami.

Zahvaljujem se vam za sodelovanje in želim vašo pripravljenost deliti še naprej z vami v skupnem snovanju izpolnitve ciljev lokalne skupnosti - naše občine Ivančna Gorica.

S svojimi ožjimi sodelavci vam želim vse najlepše v letu 2001, mir in zdravje, srečo in veselje.

Veseli Božič in srečno novo leto.

Župan občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret

Klasjeva kronika 2000

str. 2

Dan odprtih vrat osnovne šole v Višnji Gori

str. 9

Prešeren - zapeljivec žensk in pesnik

str. 13

Naj zadiši po praznikih - stran za gospodinje

str. 14

Novoletna nagradna križanka

str. 17



Predpraznična delavnica v ivanškem otroškem vrtcu



Najstarejša občanka Angela Berdajs iz Temenice je dočakala sto let. Str. 19



V začetku decembra, tam blizu Miklavža, je voda, ki jo je zapustilo dolgotrajno deževje, še vedno prekrivala travnik med avtocesto in vasjo Dob. Pa se je znašel lastnik gumijastega motornega čolna, ki je v nedeljo dopoldne nudil vožnjo od nadvoza do dobovske cerkve in nazaj.

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

ŽUPANSTVO in OBČINSKI SVET

vam želijo
srečno in
uspešno leto

2001



OLIMPIC ŠPORT

Trgovina za šport in prosti čas
Kolodvorska 2, 1290 Grosuplje, Slovenija
PON - PET: 9.00 - 19.0 SOB: 8.00 - 13.00

tel: **01 787 23 36**

BESEDE UREDNIŠTVA

Spoštovani bralci Klasja!

Zadnja letošnja številka Klasja je dokaz, da je čas res neukrotljive narave. Tukaj je tudi že prva obletnica, kar smo napisali prvo uredniško besedo. Te so povzemale dogajanje okrog nastajanja in pisanja v Klasju in tako se je nabralo, če pogledamo nazaj, kar nekaj zanimivih zgodbic. Prav čisto zadnja se dogaja tako, da si želimo priti v vaše domove pred prazniki in upamo, da bo s tiskarjem, poštarji in vsem ostalim tako zneslo, da bo po naših željah. Nekaj zgodbe se je napletlo tudi okrog naše obljube ob lanskem novem letu, da bomo pisali kratke članke, ki smo jo nekajkrat prelomili in si zato pri uredniku in verjetno tudi pri vas pridobili črne pike. No, seveda, gotovo so med vami tudi ljubitelji dolgih člankov. Še dobro, da imamo različne okuse.

Kakorkoli že, pa se je Klasje v vseh teh letih dobro usidralo v naših domovih. Ni dolgo tega, kar nam je neka gospa pripovedovala, kako je bila nesrečna, ko se je preselila v Ivančno Gorico. Zdela se ji je nepovezana, razbita, nelogična in taka tudi vsa občina, nakar ji je neko logičnost in prijaznost dalo prav Klasje, ki je prišlo na njen naslov. Upamo, da se tudi vi strinjate s takim mnenjem. V novem letu vam želimo, da bi vam naš časopis prinašal čimveč lepih novic, kar pa je seveda odvisno tudi od vsakega posameznika. Saj poznate tisti Klasjev rek: "Kar boš sejal, to boš žel." Pa nasbranje v letu 2001!

(KM)

KDO SMO?

LOGO d.o.o.

Ljubljanska cesta 66
1290 Grosuplje
Tel.: 01 7866-830

NAŠA GLAVNA DEJAVNOST
JE PRODAJA IN RAZVOJ

KURILNEGA OLJA

Naročila po tel.: 01 7875-210

LOGO

KAJ ŠE NUDIMO?

TEHNIČNI PREGLED MOTORNIH IN PRIKLOPNIH
VOZIL, ZAVAROVANJE, PLAČILO CESTNINE,
PODALJŠANJE REGISTRACIJE.

VSE NA ENEM MESTU!

Iz Jernejeve malhe

Leto se izteka. V najbolj prazničnem mesecu zaključujemo tudi številne slovesnosti, posvečene našemu največjemu poetu. Ponovno ga spoznavamo, mu izrekamo narodove zahvale, ki jih v svojem življenju prav gotovo ni okusil v taki meri, kot si jih je zaslužil. V Francetu Prešernu in njegovih poezijah vidimo vizionarja z odprto potjo, po kateri naj bi hodil slovenski narod v času, ko se lahko sam utopi v svojih prevzetnih scenarijih. Ko da želimo Prešerna v našem času ponovno predstaviti ljudem in celo zavreči tezo, da ga pred stoletjem niso prav razumeli. Trdim drugače. Oče, ki je bil čevljar brez posebne izobrazbe, je med kopiti venomer prenašal tudi Prešernove poezije in jih domala znal tudi na pamet. Brez strahu je bil tisti čas bolj naklonjen Prešernovim idejam, kot je sedanjost. V katerem obdobju se je svet še bolj zmaterializiral kot v današnjem, v katerem času narodove zgodovine smo poudarjali bolj tuje kot domače, kdaj smo bolj iskali različnost v enakosti, ...

Aktualnost Prešernove misli nas resnično spremlja vsepovsod, v javnem in zasebnem življenju. Za modrosti in splošne resnice nam v vsakodnevnem hitenju ob tako različni ponudbi tudi kulturnih dobrin preprosto zmanjka časa. Posezimo tudi po knjigi, koščka svoje intime in notranjega zadovoljstva si ne smemo pustiti odvzeti. Poezija v grobem času blaži in umirja, se približuje počivajoči naravi in ljudem v prazničnih dneh. Hvala vsem kulturnim delavcem, ki ste nam ponovno približali Prešernov izziv naši kulturi.

Starejši smo spet obudili spomine na sani in kraguljčke, s katerimi se je v spremstvu parkeljnov v mrzlem zimskem večeru prikazal najbolj težko pričakovani dobrotnik otrok. Miklavž je razveseljeval otroke po vseh naših domovih po krajevnih navadah, čeprav danes drugače kot nekoč. Otrok današnjega časa ne ve, kaj se je skrivalo za šibo, orehi in zataknjenim kovancem v jabolkih v peharju. Čas pričakovanja in upanja pa še vedno obstaja - kakor za koga. Dobrotnikov v decembru je še nekaj, najbolje pa se je zanesti na tiste pod domačo streho.

Vrednost je vedno v rokah tistega, ki sprejema. Učenci in dijaki šolskega centra so lahko zadovoljni, da se jim z novo cesto in pločnikom odpira vsakdanja vama pot v šolo in domov. Z zadovoljstvom se oglašajo tudi ljudje po krajevnih skupnostih, ki so si v okviru možnosti izboljšali svoj standard v bivalnem okolju. Veliko otvoritvenih travkov je bilo prerezanih, veliko veselih dogodkov je bilo, še precej dela pa je pred nami. Avtocestni program se zaključuje, ostajajo pa nerealizirane obveze, ki bodo izpolnjene v prihodnjem letu. Novoletna inventura nam vzbuja upanje, da po prioriteten vrstnem redu in dogovorno realiziramo kar največ ciljev naših občanov. Dela nam ne bo zmanjkalo, pa tudi stvarnost nas sili v trezno načrtovanje, ki ne more biti nikoli zaključeno.

Vsak načrtuje, s kakšno smrečico in lučkami se bo postavil pred sosedi. Veliko lepih besed in dobrih želja si bomo izmenjali. Prav je, da v tem času iskrenost odpre morebiti kdaj jezo zaprta vrata, da dobrotu in ljubezen postavi človeka k človeku.

Želim vam veliko dobrega sodelovanja z občino, ki bo uspešno, če se bomo znali dogovoriti. Lepe praznike vam želi

župan Jernej

SDS

**Spoštovane občanke,
cenjeni občani občine Ivančna
Gorica!**

Iskrena hvala za podporo na volitvah.

Še naprej si bom, tako kot doslej, prizadeval za ustvarjanje pogojev za hitrejši gospodarski in kulturni razvoj celotne Slovenije, za večjo blaginjo nas vseh. Kajti le takšna Slovenija bo prihodnjim generacijam omogočila resnično ustvarjalno in bogato življenje. Velik del mojih prizadevanj pa bo usmerjen tudi k uresničevanju naše skupne želje po hitrejšem razvoju občine Ivančna Gorica.

Janez Janša, poslanec SDS

Člani sveta KS Dob želijo

**vsem krajankam in krajanom
KRAJEVNE SKUPNOSTI DOB**

blagoslovljen božič in srečno novo leto 2001.

Klasjeva kronika 2000

Po praznovanjih januarja ostali vsi smo brez denarja zato je prav, da "šenkan konj" prihaja v hišo nam zastonj. Peto leto, že lep čas je, odkar nam dozoreva Klasje, in občinsko to glasilo poroča, kaj se je zgodilo: Zunaj sneg z neba se vsipa, ko časopisova ekipa že takoj na prvi strani, na sliki vsi so nasmejani.

Bilo je mnogo šal in petja ob prelomu tisočletja. Voščimo si sreče, zdravja, ko staro leto se poslavlja. Na Gradišču so zato rakete spuščali v meglo, Krčani pa so sami praznovali kar v jami.

Duh kulture vse oplaja, veliko se stvari dogaja. V Šentvidu je sosedov Janko šel gledat Zvezdico Zaspanko.

Rejcem malim pa čas mine, ko svoje krmijo zverine. Pravijo, da drugič kravo bodo pripeljali na razstavo.

Vsak dan dela analize, kako izvele bi iz krize nek problem, ki nima mej in v malho tlači ga Jernej.

Daljši v februarju dan postaja, led se po poteh že taja. Zadnje čase je v modi, da kar vrstijo se pohodi: za Prešerna, za kulturo, vsakdo dela svojo turo; šli so mnogi kot za stavo iz Višnje Gore na Muljavo.

V knjižnici se Sandi Zalar je predstavila kot malar. Menihi rastlinjak gradijo, likovniki pa galerijo.

Omemba prva svojega kraja v Temenici zdaj poraja dosežke nove, so že vidni, saj tam kulturniki so pridni.

Vse, kar je po srcu mlado, vnema se za maskarado.

V marcu se je silna razvnela akcija čistilna, kot je že navada stara, je zatajila komunala, saj odvažati ne more odpadkov starih cele gore.

Na razpoloženje vpliva skleda sladkega peciva:, so podeželske žene zanje dobile Jurčiča priznanje. Iz Ambrusa pevci so nosilci, v Višnji Gori pa gasilci priznanj občinskih, no, brez šale, tudi županove pohvale.

Ni šlo čisto brez odmevov praznovanje ženskih dnevor. Arzenik in čipke stare so privlekli iz omare.

Povsem drugačna je naložba Mihaele Zajec tožba, pravi, da je DARS zanič, ko gradi nam cesto v Bič. Višnja Gora je središče prahu in hrupa zbirališče. Tudi jaz iz našga konca, se razburjam: "O, madonca"! En sam podvoz nam cestni Darko

dela kakor Noe barko: razkopava, koplje, grebe, ljudem se že od jeze blede.

Dobri smo ljudje Dolenjci, se z nami bratijo še Nemci, pristrčen bil je roke stisk, ko k nam prišli so na obisk. Kako zvonove treba vlit, so Stičani jih šli učit.

V šoli imamo kemike mlade, ki dobili zlate so nagrade.

Prišli so mnogi ob prvem maju Na Gradišče, k svetmu Nikolaju. Ne ljubezen do svetnika, nekaj drugega jih mika: planinska točka kraj je važen, kadar tam vrti se raženj.

Če imamo goste tuje ali ko občina goduje, naše izletniško Gradišče spremenimo v zabavišče, včasih pa pred celim svetom to počastimo z ognjemotom. Medtem pa neka grešna duša, vse uničiti poskuša: da ne bi b'lo turistov trume, izpraznila je mnogim gume.

V maju šli smo na razstavo za dan Evrope na Muljavo, pogledat, kakšne umotvore, mladina narediti zmore. Konec mesca na Muljavi slikarji mnogi so se zbrali in s svojo malarijo napolnili galerijo. Žirija drži pravil se zvesto, da naj pripade prvo mesto sliki, ki ne kaže nič - to problem je. O, hudič!

Preden pa bo mesca konec, naj povem, da Jelka Rojec, v knjižnici razstavlja slike, ki bolj abstraktne so oblike. Dobropoljci pa v Stično, so prišli z igro lično.

V juniju na osmi dan šoferji so prišli na plan, združenje ima že brado, zato je zrelo za parado. Pustili sklopko so in plin, z uniform pa stekli naftalin.

Na Kitnem Vrhju pa žanjice, so lotile se pšenice; ne bo ta posel šel v pozabo, so žanjice še za rabo.

V stiški cerkvi pa so novi, zapeli bronasti zvonovi, bron zven tudi nosi veter iz Doba, kjer je sveti Peter.

V Krajno, pod ambruško sonce privabili so Japonce in tako iz vročih src se tam razvil je žogobrc.

Stvar podira vse rekorde, zbirajo se pevcev horde, od navdušenja razgreti v Šentvidu hočejo zapeti.

Precej se terpentina zlije, ko delajo se umetnije, trudi vsak se, kolikor more na šentviškem ex tempore.

Na Kalu, ko že ni b'lo rose, nabrusili so svoje kose in kot pojave srednjeveške, so kosili brez "bečeske".

Številka šesta je bolj reva, le stare nam stvari pogreva. Pišejo upokojenci, da zdaj hladijo se v senci,

Ivančna je že skoraj mesto, imamo tudi avtocesto, vendar pa, če kdo obišče naše občine središče, rad bi v Mini šel na vampe, pa vedno so zaprte rampe. Ko jih dvignejo, seveda, nastane tam prometna zmeda.

Dekleta naša in pa fantje, ki so letos maturantje, so v šoli lep uspeh poželi, za življenje zdaj so zreli.

Stična tu predstavlja nam svoj kulturniški program. So se postavili v Dobu eden drugemu po robu: tisti, ki so najbolj suhi, so se pomerili s trebuhu.

Šentvid veliko je središče, imamo tudi letališče, ki pa nima piste prave, na njej se pasejo le krave. Zadnjič pa so te kanalje tam dobivale medalje.

Na Muljavi, v Kresnički, razstavljajo območni ptički, Ob situaciji nezdravi, ker ne marajo jih na Muljavi, slikarji Ferdota Vesela v Graz so gledat šli Gauguina.

Medtem pa naj še to se reče, da festival v Stični teče, tam kaže slike - glej hudirja - Marija Tratarjeva z Virja. Kjer včasih je prebival frater, imajo Stičani teater. Ta se čudno imenuje, a igrice prijetne snuje.

Po cesti vozimo se fino, a plačat mora se carino, Res je, pride se pozneje, če tovornjarske galeje čez Pljusko delajo ovinek, a finančni dober je učinek.

Petdeset je let, kar dosti, odkar je v Stični hiša učenosti. So maturante bivše povabili, da bi to skupaj proslavili.

Pred sedemstopenetdeset leti, to ni vic, so prvič zapisali "Temenitz". Krajanji so pripravili proslavo s kulturnimi programi in zabavo. Rešili mnoge so probleme, zagodlo pa jim je le vreme.

Likovniki v Šentvidu svojo muzo, so zamenjali za koruzo, na "ličkanju" razvili so razpravo, kaj mladi imajo za zabavo, pa ugotovili, da mladina časa prostega sploh nima.

Zelo rad preberem tisto Poldetovo rimsko glisto: na zadnji strani iz davnine obrača liste zgodovine.

Med časopisi, se mi zdi, še najmanj v Klasju je laži, saj ima vsebino zgledno, le v hišo pride bolj neredno. V prihodnje mu želimo vsi, da b' brali ga na 14 dni.

Vse številke Klasja prelistal: T. Drab

INFORMATIZACIJA KRAJEVNEGA URADA IVANČNA GORICA



23. novembra 2000 je bila v prostorih Krajevnega urada Ivančna Gorica predstavitev povezave krajevnega urada v informacijski sistem Ministrstva za notranje zadeve.

Vprašanje informatizacije krajevnega urada Ivančna Gorica je župan Jernej Lampret izpostavil že na prvi seji sosveta načelnice 7. 10. 1999, da bi imeli občani na tem območju kvalitetnejše servisiranje. Na to pobudo se je Upravna enota Grosuplje nemudoma odzvala in predlog posredovala Ministrstvu za notranje zadeve. Le-to je konec leta 1999 sporočilo, da soglašajo z informatizacijo krajevnega urada, ki je

možna ob sodelovanju lokalne skupnosti pri nakupu ustrezne tehnične in programske opreme. To vprašanje je bilo ponovno obravnavano na 2. seji sosveta načelnice upravne enote, ki je bila 7. 2. 2000, in na kateri so se dogovorili, da Upravna enota Grosuplje od CVI pridobi finančne podatke, tako da se bo občina Ivančna Gorica lahko odločala o nakupu potrebne opreme.

Občina Ivančna Gorica se je odločila za nakup informacijske opreme in na ta način omogočila vlaganje zahtevkov občanov na domačem terenu ter jim tako prihranila precej poti v Grosuplje.

Od 1. 12. 2000 bodo tako občani Občine Ivančna Gorica na Krajevni urad Ivančna Gorica lahko oddali vloge:

- za novo osebno izkaznico,
- za izdajo novega slovenskega potnega lista, za katerega se bo sprejem vlog začel po novem letu,
- ob volitvah bo možno sprejemati podpore kandidatom oziroma listam kandidatov za javno funkcijo. Ravno tako bo v primeru zahteve za razpis zakonodajnega referenduma, zahteve za spremembo ustave ali zakona možno sprejemati podpore na lokaciji v Ivančni Gorici.
- občani si bodo lahko pridobili potrdilo o državljanstvu in ostale izpiske iz matičnih knjig na podlagi izpiska iz računalniške evidence.

Prvi je oddal vlogo za osebno izkaznico župan Občine Ivančna Gorica Jernej Lampret.

Upravna enota Grosuplje se zahvaljuje Občini Ivančna Gorica za sodelovanje pri realizaciji tega projekta.

NAČELNICA UPRAVNE ENOTE
GROSUPLJE
Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.

DELO OBMOČNE ORGANIZACIJE ZVEZE ZDRUŽENJ BORCEV NARODNO- OSVOBODILNE VOJNE

Na področju občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica že dolga leta delujejo organizacije zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne (NOV), tako krajevne kot tudi območne, ki povezujejo člane iz vseh treh občin. Večina društev in organizacij o svojem delu piše v lokalnih časopisih, česar mi doslej nismo delali in priznamo, da so bile kritike na ta račun upravičene, čeprav smo vsa ta leta aktivni. V prihodnje bomo našo anonimnost odpravili, saj nameravamo javnost o našem delu redno obveščati.

Najprej bi se radi predstavili, kdo smo in kaj delamo, ker predvsem mlajši naše organizacije ne poznajo. Zveza združenj borcev narodnoosvobodilne vojne (NOV) in ni politična niti strankarska organizacija. Skrbimo za ohranjanje tradicije NOV, da bi se tudi v prihodnje vedelo, kaj se je v najpomembnejšem obdobju slovenske zgodovine v resnici dogajalo, brez ponaredkov in izkrivljanja. Nekateri se namreč trudijo, da bi NOV oblatili in označili kot narodovo nesrečo, pomočnike okupatorja pa prikazali kot fante, ki so se borili za Boga in proti brezbožni osvobodilni fronti slovenskega naroda. Sprašujemo se, če kdo od teh kdaj pomisli, kaj bi se zgodilo, če bi zmagal okupator in kaj bi bilo s tistimi, ki so se ob njegovi rami borili proti OF? Prav imajo tisti, ki pravijo, da smo do zdaj premalo storili, da bi naši mlajši generaciji bolj nazorno in izvirno pojasnjevali cilje, motive in nujnost odpora proti okupatorju ter njegovim pomočnikom. Čeprav vsak, ki se je pogledal v takratni čas in načrte obeh okupatorjev in ima rad svojo domovino ter premore nacionalni ponos in politično zrelost, lahko razume, zakaj smo se uprli. Kasnejši

razvoj dogodkov je pokazal, da se je slovenski narod takrat modro odločil in vsa štiri leta v organizaciji OF ravnal pravilno.

Naj povemo še nekaj o našem delu. Da ne bi bili predolgi, bomo omenili le prireditve, ki jih pripravljamo sami oziroma jih pripravljajo drugi, mi pa se jih redno udeležujemo. Na področju treh občin, ki jih pokriva območno združenje, imamo poleg komemoracij še vsakoletne spominske slovesnosti. Tako se na Korinju srečujemo s predstavniki italijanske partizanske brigade Fontanot iz sestava Garibaldincev in letos je tja z avtobusi prišlo približno 200 ljudi. Vsako leto pripravimo tudi proslavo na Veliki Ilovi Gori, letos z rekordno udeležbo, na njej pa je spregovoril dr. Avgustin Lah. Njegov pesniško obarvan govor je obudil veličino bojev in herojstev partizanov proti podivjanim hordam Turkestanke divizije. Treba je omeniti še to, da na Ilovi Gori dobro sodelujemo s tamkajšnjim gasilskim društvom in domačini, Planinskim društvom Grosuplje, Glasbeno šolo Grosuplje, Pevskim zborom Grosuplje, recitatorji iz Osnovne šole Louisa Adamiča in voditeljico programa Marijo Tavčar.

Podobno slovesnost imamo tudi v Radohovi vasi in ta je posvečena spominu na prve talce na Dolenjskem. Naši člani se vsako leto udeležujejo še proslav, ki jih organizirajo zveze borcev v Žužemberku, Dobrniču, Jelenovem Žlebu, na Jančah, Javorovici, Raščici in drugje.

Na koncu naj dodamo le še to, da naša organizacija veliko truda in denarja vlaga v obnovo spomenikov

ter grobišč, kjer so pokopani znani in neznani borci, spopadamo pa se tudi s težavami, ki jih prinaša visoka starost naših članov, vendar bomo o tem pisali kdaj drugič.

Območno združenje ZZB
Grosuplje
Predsednik Slavko Kovačič

ODVOZ KOMUNALNIH ODPADKOV ZA LETO 2001 ZA OBČINO IVANČNA GORICA

Javno komunalno podjetje Grosuplje bo v letu 2001 odvažalo komunalne odpadke po že ustaljenem planu odvoza.

Ponovno pozivamo krajanje naselij Ivančna Gorica in Višnja Gora, da se držijo navodil, ki so bila dana ob uvedbi ločenega zbiranja.

V posodo za papir lahko odlagamo le:

- časopise, revije, prospekte, listine, knjige, kataloge, pisma, pisemski in ovojni papir,
- kartonske škatle in embalažo za prehranske artikle (riž, sol, testenine, otroška hrana),
- kartonsko embalažo pralnih praškov in
- valovito lepenko.

V posodo za steklo lahko odlagamo le prazne in čiste:

- steklenice,
- kozarce,
- votle steklene posode,
- razbite kozarce in razbite steklenice.

V posodo za kovine in železo lahko odlagamo le:

- pločevinke,
- konzerve,
- pločevinasto posodo,
- doze od pijač (iz aluminija in bele pločevine),
- pločevinaste igrače,
- vse druge majhne kovinske odpadke (baker, cink, aluminij, bela pločevina).

	Redni odvoz	Papir	Steklo	Kovine
JANUAR	7., 3., 4., 5., 8., 9., 10., 12., 15., 16., 17., 19., 22., 23., 24., 26., 29., 30., 31.	18.	11.	25.
FEBRUAR	2., 5., 6., 7., 9., 12., 13., 14., 15., 19., 20., 21., 23., 26., 27., 28.	1., 15.	2., 23.	22.
MAREC	2., 5., 6., 7., 9., 12., 13., 14., 15., 19., 20., 21., 23., 26., 27., 28., 30.	1., 15., 29.	8., 23.	22.

Javno komunalno podjetje Grosuplje se ob izteku leta zahvaljuje uporabnikom odvoza odpadkov za okolju prijazno ravnanje. Želimo si, da bi lahko še naprej skupaj skrbeli za čisto in zdravo okolje.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 2001!

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE GROSUPLJE

DELOVANJE OBČINSKEGA SVETA ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU

Svet občine Ivančna Gorica je letos imenoval nov občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, v katerem sodeluje tudi Združenje šoferjev in avtomobilstov Ivančna Gorica. Novoimenovani svet je pripravil in vodil akcijo Varna pot v šolo, v kateri je sodelovalo 25 uniformiranih članov Združenja. Združenje je tudi postavljalo drogove za transparente, ki so trajno opozorilo voznikom. Svet za preventivo je organiziral nabavo in postavitve tabel Varna pot v šolo in pregledal talne označbe ter prehode za pešce. Ugotovili so, da so na posameznih krajih slabo vidne talne označbe.

Ob akciji Varna pot v šolo smo ugotovili, da se nekateri vozniki ne zavedajo, da so na cesti otroci in starejši ljudje in jim je malo mar za označbe na cesti, table in transparente ki opozarjajo na previdnost. Redno sodelujemo s Policijsko postajo Grosuplje, katere predstavnik je tudi član sveta za preventivo občine Ivančna Gorica. V občini imamo kar 10 šolskih objektov, ob katerih je potrebno poskrbeti za

varnost otrok. Med ukrepi, ki so se izkazali za najbolj učinkovite pri izboljševanju varnosti, so omejitve hitrosti v naseljih in cestne grbine, borimo pa se tudi za ureditev križišč in pločnikov, ki so nujno potrebni za varno pot v šolo. Vedno pa se postavlja vprašanje, kje dobiti sredstva za taka dela. V občini so problem rekonstrukcija kritičnih območij, kot so križišča v Ivančni

Gorici, Šentvidu - Sveti Rok, postaja Šentvid in še bi lahko naštevali. Župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret je povedal, da država skuša veliko cest prekatégorizirati in prevaliti breme vzdrževanja na občino.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu predsednik Franc Grabljevec



VOLITVE V KMETIJSKO GOZDARSKO ZBORNICO SO KONČANE



Kot vam je znano, je 3. decembra 2000 potekal drugi krog volitev v Kmetijsko gozdarsko zbornico - v svete območnih enot in v odbore izpostav območnih enot.

Ne decembrskih volitev je imelo volilno pravico 174.374 volivcev. Volitev pa se je skupaj udeležilo le 34.487 (19,78 %) volivcev.

Število volivcev je bilo vsekakor nizko in očitno veliko večino kmetovalcev ne zanima usoda slovenskega kmetijstva v bodoče.

V Upravni enoti Grosuplje (ki v tem primeru obsega občini

Grosuplje in Ivančna Gorica) je prišlo volit 674 od 3502 volivcev (19,25 %).

V svet območne enote Ljubljana je izvoljenih 11 kandidatov, in sicer: 7 članov s Kmečke liste - Društvo za razvoj podeželja, 2 kandidata z liste Društva slovenske kmečke zveze in 2 kandidata z liste Socialdemokratske kmečke zveze.

Z našega področja sta izvoljena v območni svet Janez Dolinšek s Peči pri Grosupljem (Kmečka lista) in Božo Predalič - Grosuplje - Socialdemokratska kmečka zveza.

V odbor izpostave Grosuplje pa je bilo izvoljenih 5 kandidatov, in sicer:

- Jože Glavič, Škoflje
- Franc Valentinčič, Brezje
- Janez Grum, Leskovec
- Sonja Boh, Slivnica
- vsi Kmečka lista in
- Jože Papež iz Višenj (Socialdemokratska kmečka zveza).

Za pravne osebe - upravičence druge volilne skupine - pa so bile volitve 7. decembra na Zadrugi zvezi Slovenije. V odbor izpostave Upravne enote Grosuplje je bila kot šesti član izvoljena Milena Vrhovec - KZ Stična. Sedmi član pa bo član kmetijskih podjetij in ga voli Gospodarska zbornica Slovenije.

Območni sveti in odbori izpostav se bodo konstituirali po novem letu.

Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije želimo uspešno delo in plodno sodelovanje s Kmetijskim ministrstvom in ostalimi službami, pristojnimi za kmetijstvo. Upamo, da bomo skupaj uspeli in naredili kaj koristnega za slovensko kmetijstvo.

Članica volilne komisije za izvedbo volitev v svet OE in odbore izpostav v KGZS

Milena Vrhovec

VODENJE PREDPISANIH EVIDENC ZA VSE REJCE ŽIVALI

Obveščamo vas, da so rejci vseh rejnih živali dolžni za vsako posamezno rejo živali nabaviti in voditi dnevnik v vezani obliki z oštevilčenimi listi in ga hraniti na kmetijskem gospodarstvu, kjer se živali redijo. Vsebovati mora splošne in posebne podatke.

Splošni podatki so podatki o:

- osebnem imenu oz. firmi rejca živali,
- naslovu oz. sedežu rejca živali,
- naslovu, kjer se živali nahajajo,
- veterinarskih organizacijah, ki opravljajo zdravstveno varstvo njegovih živali.

Posebni podatki so podatki o:

- identifikaciji živali oziroma skupini živali, pri katerih se opravi poseg ali se jim da zdravilo, ki ga je ob ustreznem navodilu izdal veterinar,
- diagnozi in vrsti opravljenega posega,
- datumu posega oz. dajanja ali izdaje zdravila,
- vrsti, količini, serijski številki in imenu proizvajalca uporabljenega ali ob ustreznem navodilu izdanega zdravila,
- karenci,
- veterinarju, ki je opravil poseg oz. izdal zdravilo in njegov podpis.

Splošne podatke vpisuje rejnik živali, posebne pa veterinar, ki je opravil poseg ali je ob ustreznem navodilu rejcu rejnih živali zdravilo izdal.

V dnevniku - hlevski knjigi - morajo biti zabeleženi vsi preventivni in terapevtski posegi veterinarja.

Rejec mora hraniti dnevnik najmanj 5 let od zadnjega vpisa in ga je dolžan predložiti pristojnemu inšpektorju, če ga ta zahteva.

Dnevnik - hlevska knjiga je predpisana v 8. in 9. členu Pravilnika o izjemi uporabi zdravil za zdravljenje živali in evidencah o zdravljenju živali (Ur. list RS, št. 77/00), ki začne veljati 1. 1. 2001.

Da bi rejcem rejnih živali olajšali dostop do predpisanega dnevnika - hlevske knjige, bodo le-te na voljo v predpisani obliki pri pristojnih veterinarskih organizacijah. Vse kmetovalce prosimo, da to obvestilo resno preberete. Hlevske knjige lahko dobite na Veterinarski postaji Dobro v Ivančni Gorici.

Ob nabavi hlevske knjige bodo rejci opravili tudi prijavo svoje reje, kar so dolžni storiti skladno s 3. odstavkom 10. člena Zakona o veterinarstvu (Ur. list RS, št. 8/94, 21/96, 16/96 in 101/99).

Morebitne dodatne informacije dobite pri veterinarskih organizacijah na vašem območju.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Veterinarska uprava Republike Slovenije
Veterinarski inšpektor:
dr. Rozalija FUCHS, dr. vet. med.

SEJEM EUROTIER 2000 V HANOVU - PRIKAZ NAŠE PRIHODNOSTI?



Najboljše krave so se sprehodile po modni pisti.

Ker nisem vraževeren in ne verjamem šlogaricam, ki znajo napovedati lepo prihodnost, pa tudi ne raznim politikantom, ki obljublajo, kako se bodo zavzemali za malega kmeta, sem se odločil, da si prihodnost kmetijstva ogledam na sejmu EUROTIER 2000 v Hannoveru. Ta se odvija v velikih hlahah hanovskega sejmišča in v štirih dneh prikaže novosti na področju govedoreje, prašičereje in perutninarstva ter spremljajočih dejavnosti. Prikazane novosti na sejmu človeka res postavijo za 30 do 40 let naprej glede na našo situacijo v kmetijstvu.

Gotovo je bil na sejmu najbolj obiskan prikaz hleva s kravami in molznim robotom. Vsa zadeva je računalniško vodena in se odvija brez prisotnosti človeka. Ko se kravi zazdi, se gre pomolzt, seveda pa ob tem dobi tudi priboljšek. Robot ji med tem očisti in osuši vime in nastavi molzno enoto. Mleko se sproti kontrolira in v primeru slabe kvalitete ali bolezni krave se ta avtomatično odvede v drugi zbiralnik. Robot beleži tudi vse podatke o posamezni živali, iz česar je možno ugotavljati stanje evidentiranih krav. Seveda pa ta stvar ni poceni, saj stane okrog 500.000 DEM, tako da takšno investicijo zmorejo le najboljši rejci.

Vseposod na sejmu je velik poudarek na humanem odnosu in do živalim prijazne reje.

V okolici mesta Fulda smo si ogledali nekaj kmetij z mlečno proizvodnjo, kar nam je pokazal prijazni kmetijski svetovalec - strokovnjak za prehrano in ekonomiko govedoreje. Povedal nam je, da na njegovem terenu, ki obsega okoli 150 kmetij, ni hleva, ki bi imel manj kot 40 krav, saj je to spodnja meja, ki je za eno družino še lahko rentabilna. Povprečno pa redijo med 80 in 100 kravami. Hlevsko povprečje pridelanega mleka letno je od 6.500 l na kravo naprej, saj je to tudi merilo za uspešnost svetovalec. Hlevi so grajeni tako, da je v njih zunanja klima, saj so živali praktično samo pod streho, le v najhujši zimi jih s posebnimi ponjavami zaščitijo pred vetrom. Črede krav so črno-bele in jih ne pasejo, pač pa jih ves čas krmijo z enako krmo, ki je sestavljena iz koruzne in travne silaže ter dodatkov. Seveda smo se pozanimali tudi o cenah. Za 1 l mleka dobijo do 0,7 DEM, odpeljejo pa ga na dva dni. Toploto mleka izkoristijo tako, da z njim ogrevajo sanitarno vodo. Cena telet je v nekaj mesecih padla s 400 DEM na 280 DEM, za izločeno kravo pa dobijo 800 do 1.000

DEM. S prodajo nimajo težav, problem je le padanje cen. Oploditev krave stane 35 DEM. Dobivajo evropske subvencije, ki znašajo za travinje 300 DEM/ha, za njivske površine pa 800 DEM/ha. Kmečko pokojnino lahko dobi kmet šele, ko kmetijo izroči nasledniku, ta pa znaša 1.050 DEM mesečno za oba starša. Oddaja mleka je tudi omejena s kvotami, kar pomeni, da več, kot je določeno, kmetija mleka ne more oddati. Kvote se lahko tudi preprodajajo, seveda na uradnem trgu. Zanimivo je, da na področju našega svetovalec ni bilo niti enega hleva, kjer bi redili bike, kajti uvoz živine s Poljske in iz Češke je to panogo naredil nerentabilno. Seveda je tudi pri njih veliko govora o bolezni norih krav, kar tudi povzroča pretrese na mestnem trgu. Stvar je gotovo prenapihnjena, saj se s tem odraža le moč medijev, ki manipulirajo s preplašenimi kmeti. Mislim, da stvar lahko primerjamo z lanskim pompom okrog milenijskega hrošča, ko se je izkazalo, da je strah po sredi votel, ob kraju pa ga nič ni.

Poklicna radovednost me je gnala, da sem se pozanimal tudi o trgu krompirja. Nemci sadijo le rumene sorte in za njih je boljši, če je bolj rumen. Razen za prehrano ga veliko predelajo v škrob in špirit, za kar imajo veliko tudi majhnih obratov. Tako koristno izrabijo ves krompir tudi v obilnih letinah. Trenutna proizvajalčeva cena se giblje med 0,08 in 0,13 DEM/kg, grosistična cena pakiranega krompirja je med 0,22 in 0,45 DEM/kg, medtem ko je cena v trgovini med 0,5 in 4 DEM/kg, odvisno od priprave in embalaže. Na nemškem trgu se 10% krompirja prodaja restavracijam in kuhinjam že olupljenega in vakuumsko zapakiranega. Tak način prodaje krompirja se trenutno uveljavlja v Evropi. Tudi jaz sem upravnemu odboru KZ Stična spomladi argumentirano predlagal, da bi organizirali tak obrat, saj imamo dobro surovinsko bazo in idealne prostorske možnosti. Vendar se ta

organ ne zaveda pomembnosti hitrega ukrepanja ob novostih, saj predloga še do sedaj niso uvrstili na dnevni red, tako da bomo še naprej le surovinska baza oziroma delovna sila za razne poslovneže, namesto da bi si sami zagotovili ustrezen trg.

Seveda se človek s takega popotovanja po prihodnosti vrne v svoj čas in svoje okolje, od koder spričo novih spoznanj laže načrtuje svoje aktivnosti.

Lojze Podobnik

GOVEDOREJSKO DRUŠTVO STIČNA

želi vsem svojim partnerjem, ki so sofinancirali uspešno razstavo plemenske živine, obilo poslovnih uspehov v prihajajočem letu.

Članom govedorejskega društva in ostalim rejcem želimo veselo in doživeto praznovanje božiča in novega leta. V prihajajočem letu pa zdravja in uspeha pri reji.



V KAKŠNIH OKVIRIH BO PRIREJA MLEKA SPLOH ŠE DONOSNA?



Zelo težko je določiti okvire donosnosti priraje mleka, saj so odvisni od velikosti priraje, kakovosti črede, znanja in izkušenj rejcev, stopnje mehaniziranosti, naravnih danosti in podobnega. V naših razmerah je mogoče dobiti primerljiv dohodek iz priraje mleka v rejah z 20 in več kravami ter odlično mlečnostjo. Če pa se slovenski kmetje želijo v dohodku na zaposlenega meriti z najboljšimi rejci v EU, te velikosti ne zadoščajo. V Uniji se pri novogradnjah v priraji mleka skorajda ne odločajo za manj kot 70 krav. Te zmogljivosti so zaradi razvojnega zaostanka ter težav pri pridobitvi potrebnih zemljišč in investicijskega kapitala za veliko večino kmetov skoraj nedosegljive. Preobrazba priraje mleka v Sloveniji je po mnenju strokovnjakov eno osrednjih razvojnih vprašanj slovenskega kmetijstva, na katero pa niti rejci niti država še nimajo pravega odgovora.

KAJ SE BO PREDVIDOMA DOGAJALO PO POSAMEZNIH PODROČJIH KMETIJSKE PRIDELAVE?

Vključitev Slovenije v EU bo pomembno vplivala na dohodke slovenskih kmetov. Njihovo raven bodo določali: vrsta kmetijskih proizvodov, uspeh pristopnih pogajanj, dosežena stopnja reform skupne kmetijske politike in konkurenčnosti domače živilske industrije.

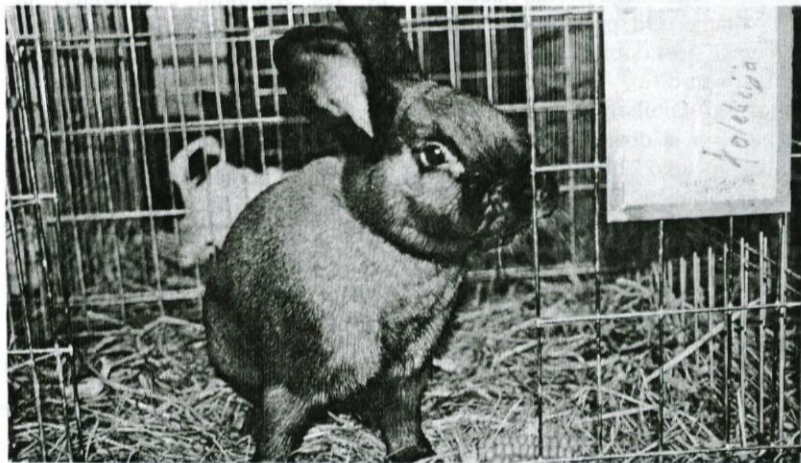
Za zdaj še ni mogoče natančno napovedati dohodkovnih učinkov vključitve po proizvodih, saj je neznan še velik. Rezultati simulacijskih izračunov pa kažejo, da bi se ob prevzemu celotne sedanje skupne kmetijske politike (SKP) dohodkovni položaj slovenskega kmetijstva najverjetneje nekoliko izboljšal. Pri vseh drugih scenarijih pristopa, ki vključujejo tudi mnenje EU, da nove kandidatke niso upravičene do neposrednih plačil, pa lahko pričakujemo očitno agregatni padec kmetijskega dohodka. Na agregatni ravni se ugodni in neugodni učinki pri posameznih kmetijskih usmeritvah seštevajo oziroma nekako izravnavajo. Pri posameznih kmetijskih pridelkih lahko tako po vključitvi pričakujemo zelo različne spremembe. Na podlagi modelnih izračunov napovedujemo - ob vseh zadržkih - izboljšanje dohodkovnega položaja pri koruzi, morda priraji govejega mesa in sadjarstvu ter poslabšanje v pridelavi sladkorne

pese, priraji prašičev, perutnine in jajc. Pri vseh drugih proizvodih so napovedi bolj negotove. Za pridelke z visoko stopnjo regulacije (krušna žita, oljnice, ovce, hmelj) bodo posledice vključitve odvisne predvsem od uspešnosti pristopnih pogajanj (kvote) in statusa, ki ga bodo imele članice EU (kompenzacijska plačila). Ob ugodnem razpletu pogajanj bi lahko pri teh pridelkih pričakovali izboljšanje ali ohranitev ugodnega ekonomskega položaja in nasprotno - ob neugodnem razpletu občutno poslabšanje.

Pri drugih pridelkih se trg v EU bistveno manj uravnava. Razlike v cenah med članicami so v tem primeru bistveno večje kot pri pridelkih v prvi skupini, pa tudi konkurenca svetovnega trga deluje v večji meri. Cenovna raven je v tej skupini manj odvisna od države in bolj od kakovosti, organiziranosti trga, načina trženja, tradicije in odnosa kupcev do domačih pridelkov (zelenjava, krompir). Poseben problem je mleko, ki je pri nas zaščiteno z administrativno ceno in zaradi sedanje nekonkurenčnosti mlekarn lahko pričakujemo padec cen, čeprav so cene v EU na enaki ravni kot doslej v Sloveniji.

Iz knjige Urada vlade za informiranje: **SLOVENIJA V EVROPSKI UNIJI**.

3. DRUŠTVENA RAZSTAVA PASEMSKIH MALIH ŽIVALI



Kunec se na ogled postavi

Gojitelji pasemskih malih živali iz Ivančne Gorice smo zdaj že tradicionalni prvi vikend v novembru pripravili 3. društveno razstavo v prostorih Druženega doma v Ivančni Gorici. Razstavljali smo 18 pasem kuncev, 28 vrst golobov, 7 vrst perutnine in 6 vrst ptic. Skupaj so si obiskovalci lahko v dveh dneh razstave ogledali 400 živali oz. toliko, kot smo lahko postavili kletk na razstavi prostor.

Prikazan je bil železen izbor kuncev od belgijskega in belega orjaka do ovnačev in več vrst pritlikavega kunca. Med golobi so bili bogato zastopani pavji golob, za obiskovalce zanimiv koder in slovenska avtohtona vrsta goloba: slovenski beloglavček. Več vrst kot dosedaj je bilo predstavljene tudi perutnine, od ptic pa so bile zastopane vse pomembne vrste.

Razstava je bila poleg razstavnega tudi tekmovalnega značaja. Sodniki

za kunce, golobe, perutnino in ptice so vsako žival podrobno ocenili. Ocenjevali so uspešnost gojitelja pri vzgoji živali, ki mora biti čim bolj podobna "vzorniku" - opisu posamezne živali z vsemi podrobnostmi in značilnostmi. Da je bil dosežen viden napredek pri vzgoji, dokazujejo visoke povprečne ocene in podelitev:

- za kunce: 16 nazivov prvaka pasme, 2 naziva prvakov barve, 4 nazivi prvaka kolekcije. Za prvaka razstave med kuncji je bil proglašen kunec pasme ovnač gojitelja Danila Cencija.
- za golobe: 28 nazivov prvaka pasme, 15 nazivov prvaka barve, 1 naziv kolekcije prvakov. Za prvaka razstave je bil proglašen golob češka stavka gojitelja Rafka Radlja.
- za perutnino: 4 nazivi prvaka pasme.
- za ptice: 5 prvih, 5 drugih in 5 tretjih mest ter 5 kolekcij. Za šam-

piona razstave med ptičji je bil proglašen modri agapornis fisher gojitelja Branka Pajka.

Dobre ocene so še toliko bolj pomembne, ker se konec rejske sezone udeležujemo in smo organizatorji II. superpokala za kunce. To je tekmovanje društev gojiteljev kuncev Slovenije za najkuncerejce Slovenije za sezono 2000/2001 in najboljšega kunca sezone. Razstava bo 20. in 21. januarja v Ivančni Gorici. Resna in odgovorna naloga, ki jo nameravamo opraviti v zadovoljstvo vseh. Pri tem računamo na pomoč vseh, ki so nam že doslej pomagali, za kar se jim najlepše zahvaljujemo.

Vabljeni torej na našo naslednjo razstavo - razstavo vseh najboljših kuncev v Sloveniji januarja 2001.

Tekst in foto: Marjan Marolt



Najmlajši člani Društva s svojimi prvaki

OD FUŠARJA DO OBRITNIKA

SPREMEMBE V ZAHTEVANI IZOBRAZBI ZA BODOČE SAMOSTOJNE PODJETNIKE

Na Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem so bile že pred petimi leti posredovane zahteve po spremembi liste A obrtnih in liste B obrti podobnih dejavnosti. Sprejem sprememb je bil težko pričakovan vsaj za tiste, ki so upali na to, da se do dovoljenja za opravljanje določenih dejavnosti pride s preizkusom znanja, ne pa, da se zanje zahteva zaključno spričevalo šole ustrezne smeri, pa seveda 3 leta delovne prakse in mojstrski izpit.

Z 9. decembrom so pričele veljati nekatere spremembe pri zahtevah po ustrezni izobrazbi za bodoče s.p., ki pa niso izpolnile vseh pričakovanj. Naj omenim nekaj najznačilnejših.

Polaganje keramičnih ploščic

Veliko ljudi je pričakovalo spremembo pri dejavnosti "polaganje keramičnih ploščic (keramičarstvo)", ki je uvrščena med obrtne dejavnosti, kar pomeni, da je to doslej lahko opravljal le tisti, ki je po poklicu polagalec podov, keramičar ali pečar.

Zal spremembe, da bi se dejavnost opravljal s preizkusom znanja, na osnovi dolgoletnih delovnih izkušenj, ni. Tako je svojo voljo uveljavila sekcija gradbene stroke, saj je menila, da tako delo opravlja lahko edino tisti, ki ima šolsko izobrazbo in na ta način pridobljena znanja.

Polaganje parketa in drugih lesenih talnih oblog

Tudi ta težko pričakovana, vendar v tem primeru uresničena pričakovanja, so se izpolnila polagalcem parketa, ki ustrezne izobrazbe nimajo, želijo pa dejavnost opravljati kot s.p.

Odslej bodo lahko vsi, ki imajo delovne izkušnje, ne pa izobrazbe, opravili preizkus strokovne usposobljenosti, ne glede na njihovo predizobrazbo.

Zastekljevanje in rezanje stekla

Dejavnost "rezanje stekla, zastekljevanje (slik, vrat, oken, vitrin itd.)" je vseskozi spadala med glavne obrtne dejavnosti (od leta 1994, ko je pričel veljati nov obrtni zakon). Ker pa je zelo malo ljudi, ki so zaključili 3-letni program izobraževanja za poklic "steklar", je bil problem pričeti s steklarstvom kot glavno dejavnostjo, pa čeprav na račun tuje osebe, ki so jo morali zato redno zaposliti. V kratkem bo oblikovana strokovna komisija, ki bo pripravila tudi program zahtev in znanj za tiste, ki že dolgo delajo v steklarstvu, npr. kot delavci v firmi, in bodo tako s preizkusom znanja (in izpolnjevanjem ostalih pogojev) lahko ustanovili svojo firmo ali priglasili opravljanje obrti podobne dejavnosti.

Opravljanje drugih storitev za nego telesa (masaža, solarij, savna) le še z mojstrskim izpitom, izvzeti fitness centri

Sprememba zakonodaje je posegla tudi v druge storitve za nego telesa (masaža-razen fizioterapevtska, savna, solarij). Medtem ko je za opravljanje dejavnosti doslej zadostoval uspešno opravljen preizkus strokovne usposobljenosti, se v bodoče zahteva le še ustrezna strokovna izobrazba in tudi mojstrski izpit. Druge storitve za nego telesa so tako uvrščene med obrtne dejavnosti, točneje pod dejavnost kozmetičnih salonov.

Pri tem je izvzeta dejavnost fitness centrov, kar pomeni, da je ostala med obrti podobnimi dejavnostmi in tako s tem tudi možnost (še vedno) opravljanja preizkusa strokovne usposobljenosti.

Ostale spremembe

Nova zakonodaja je prinesla tudi kar nekaj sprememb na področju lesarske in gradbene dejavnosti ter storitev s težko in lahko gradbeno mehanizacijo. Specifičnosti ne bi posebej navajala, bodo pa aktualne, ko bo nekdo želel opravljati neko dejavnost, pa mu to zaradi novih predpisov bo ali ne bo omogočeno.

SE NOVEGA LETA
VSAK VESELI,
SI VEČ LET OBETA,
VESEL NAJ ŽIVI.
(V. VODNIK, 1799)

V iztekajočem se letu **Kmetijska zadruga Stična** vsem svojim članom, kooperantom, poslovnim partnerjem in kupcem želi toplo ognjišče in smeh v očeh.

Da zdravja in srečnih trenutkov nešteto v obilju nasulo bi novo Vam leto 2001.

Zahvaljujemo se Vam za dosedanje sodelovanje in Vas v novem letu z veseljem pričakujemo v vseh zadrugah poslovalnicah.



Prijetne božične in novoletne praznike ter sreče, zdravja in miru v letu 2001 vam želi

Krajevna organizacija
Rdečega križa Ivančna Gorica



Krvodajalci - odvzem krvi

Odvzem krvi v Kulturnem domu v Ivančni Gorici. Izredne pomladanske akcije 5. aprila 2000 se je udeležilo 171 krvodajalcev. Redne akcije 28. novembra 2000 pa se je udeležilo 211 krvodajalcev. Vsem, ki ste se odvzema udeležili, se še enkrat iskreno zahvaljujemo v imenu številnih, ki ste jim morda prav vi rešili življenje.

Odbor RK Ivančna Gorica



Spoštovane občanke in občani! Z vašo pomočjo - vplačano članarino - zberemo denar in ga v celoti porabimo v ta namen. Vsem, ki ste sodelovali, se v imenu vseh obdarovancev lepo zahvaljujemo.

Odbor RK Ivančna Gorica

Prejemniki priznanj, značk in plaket za 5-, 10-, 15-, 20-, 25-, 30- in 35-krat darovano kri. Podeljevanje so počastili s svojo prisotnostjo tudi: predstavnica Območne organizacije RK Grosuplje Marija Jesih, župan Občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, direktor občinske uprave Janez Radoš in vse članice upravnega odbora RK Ivančna Gorica.

Priznanja so podelili 16. 11. 2000 v prostorih gostilne Pri Frenku. Zahvaljujemo se vsem nastopajočim in gostilni Pri Frenku za gostoljubje.

Darila, namenjena starejšim občanom - članom Rdečega križa - ter tudi bolnim občanom in bolnim otrokom, katere vsako leto obiščemo in obdarimo.

Letos smo pripravili 107 večjih daril za območje naše krajevne skupnosti Ivančna Gorica in naše občane, ki se nahajajo v Domu, ter 160 manjših za ostale oskrbovance Doma starejših občanov Grosuplje. Naše pridne članice upravnega odbora Ivančna Gorica so vsa darila že dostavile osebno 7. in 8. decembra, v Dom Grosuplje pa 11. decembra.



Priznanja za muljavske krvodajalce

Prvo nedeljo v decembru so se v piceriji Antonač sestali krvodajalci in predstavniki krajevne organizacije rdečega križa iz Muljave. Sestanek je bil slavnostne narave, saj so podelili priznanja krvodajalcem krajevne organizacije, ki so največkrat darovali svojo kri.

Priznanja so prejeli (na sliki) Rozalija Kutnar, ki je darovala svojo kri 20 krat, Mirko Dremelj 15 krat, Anton Godec 10 krat in Jože Glavan 10 krat.

Odsotni pa so bili prejemniki priznanj Vinko Sever, ki je svojo kri daroval kar 30 krat, Matjaž Jordan 25 krat, Ciril Hočevnar 20 krat. Tomaž Glavan pa je svojo kri doslej daroval 5 krat.

Krajevna organizacija na Muljavi obstaja že od samega začetka organiziranega krvodajalstva. Dosedanja predsednica Ivana Kastelic, ki je funkcijo opravljala od leta 1963, je letos to prepustila mlajši Stanki Šinkovec.

KAROLINI LAMPRET V SLOVO

(1908 - 2000)



temeljito pripravila in študirala različne vire pozno v noč. Upala je učiti, da družbeni redi propadajo in nastajajo novi. Zelo je bila ponosna na drugo generacijo stiških maturantov, ko ji je predsednik maturitetne komisije javno čestital, ker da tako dobrega znanja zgodovine na maturi še ni slišal. Ko je morala po letu 1958 poučevati zgodovino le še na osnovni šoli, je to sprejela kot nezaupanje v svoje delo.

Vendar nas je Lini poučevala zgodovino na prav poseben način. Zgodovinska obdobja in dogodke je nizala sistematično, precizno: kot so se nabirali na vrhove časa; s kritično, logično in jasno mislijo. Nič ni bilo naključno; čas in življenje v njem so vpeti v zakonitosti.

Na tabli so vsako uro nastajali novi miselni vzorci. Vsaka beseda, zapisana z lepopisno pisavo, in vsaka črta, ki je besede povezovala, je bila premišljena, nobena odveč. Črtam smo rekli nitke. In Lini je vlekla nitke v vse smeri ... In pred nami se je razpletal klopčič dogodkov in zgodovine. Nikoli nam ni bilo dolgčas. Bila je stroga, a zgodovino smo dobro znali.

V skromnih učilnicah v samostanu je delovala elegantno in posebno. Všeč so nam bili njeni klobuki. Naziv tovarišica ji ni najbolj pristajal.

Poučevala je 38 let. Po upokojitvi je bila vsekoli aktivna: zanimali so jo kriminalistika, jedrska energija, domača in svetovna družbena gibanja in politično dogajanje. Dobro je skrivala leta. Najbrž zato, ker je bilo njeno življenje vsak dan izpolnjeno z izzivi, branjem, skrbi za urejenost, za prijatelje, za nečakinja. Na srečanjih s sodelavci je izražala mladostno razpoloženje, vitalnost, notranjo srečo, veselje in zadovoljstvo. In iskristov.

Ob 90-letnici nam je govorila: „Leta niso pomembna. Počutim se mlado, kot pri dvajsetih. Nikoli mi ni dolgčas, kajti toliko stvari me zanima, da mi večkrat zmanjka časa in je dan prekratek. Vsak dan se spominjam samo lepih dogodkov.“

Lini se bomo spominjali kot neponovljive osebnosti; bila je, preprosto, drugačna. Kajti življenjska pot ljudi ne poteka vedno po začrtani smeri in v zadovoljstvo vseh; takšno je pač življenje ...

Marinka Piškur

Vseeno je poučevala zgodovino na gimnaziji. Poučevala je z navdušenjem. Njene oblike in metode dela v razredu so večkrat vlivale dvome. Vendar se je za vsako uro

SLS — SKD

Slovenska ljudska stranka

**SLS SKD Slovenska ljudska stranka -
Občinski odbor Ivančna Gorica želi vsem
občanom doživeto praznovanje božiča ter veliko
zdravja, miru in osebnega zadovoljstva**

v letu 2001.

GASILKE PREDSTAVILE STIČNO V ZDRAVILIŠČU DOBRNA



"Gasilska" slika udeleženk delavnice v Krkavčah. S skupnimi izdelki je razstava na posvetu v Dobrni v celoti uspela.

Predstavnice članic - gasilk Prostovoljnega gasilskega društva Stična in Gasilske zveze Ivančna Gorica smo se v petek, 17. 11. 2000, z veseljem in pričakovanji prvič odpeljale v Zdravilišče Dobrna na dvodnevni posvet članic - gasilk, ki ga je organizirala Gasilska zveza Slovenije.

Na posvetu smo imele Stičanke še posebno nalogo, saj smo bile z gasilkami iz Sečovelj zadolžene za postavitev razstave s predstavitvijo svojega kraja. Na to razstavo smo se pripravljale že v oktobru. Takrat so nas gasilke iz OGZ Koper, kamor spadajo tudi Sečovelje, povabile v idilično kraško vasico nad Koprom, v Krkavče. Srečanje je bilo nepozabno. Po pogostitvi z domačimi dobrotami smo se v sončnem, poznojesenskem jutru usedle pred njihov gasilski dom, na mizo dobile razne barve, čopiče, lončke, svilo in začudeno opazovale naše gostiteljice, ki so nas na prijeten in preprost način skušale naučiti umetnosti slikanja na svilo. Navodila so delovala. Izdelale smo prekrasne unikatne rute in šale, ki nam bodo vedno drag spomin na "primorske gasilke". Preizkusile smo se tudi v izdelavi predmetov iz gline. Delavnica je v celoti uspela, saj smo izdelale unikatne predmete za posvet v Dobrni in se zelo zabavale. Še naš šofer - edini moški predstavnik - je za svojo ženo izdelal čudovito ruto.

Tako je v Zdravilišču Dobrna nastala zanimiva predstavitev popol-

noma različnih pokrajin, Primorske in Dolenjske, s skupnimi izdelki iz Krkavč. Primorke so prinesle s seboj tipične predmete iz svojih krajev, gasilke iz Stične pa smo predstavile Stično s prospekti, razglednicami, slikami, knjigami, značilnim stiškim sirom, čaji, salamo itd. Razstava je bila za udeležence zanimiva, saj je bilo izraženih nemalo želja po podrobnejši predstavitvi Stične.

V Dobrni se nas je na našem velikem srečanju zbralo kar okrog 160 iz vse Slovenije. Pisana družina deklet in žensk gasilk smo bile zanimiva atrakcija zdravilišča. Posvet je bil skrbno pripravljen. Poleg referatov poveljnika Gasilske zveze Slovenije Matjaža Klariča in predsednika GZS Ernesta Eorija smo poslušale več zanimivih in poučnih predavanj. Prvi dan posveta smo zaključile s kulturnim programom, ki smo ga same pripravile.



Predstavitve Stične na razstavi v Dobrni. "Stična je zanimiv kraj - moram ga obiskati!"

Sodelovale smo tudi gasilke iz Stične. Naslednji dan smo se razdelile v skupine za delo v delavnicah: mladinska delavnica, izdelava programov komisij, priprava sestankov, ogled zdravilišča in Dobrne z gasilskim domom.

Doživetja v Dobrni so nas ponovno prepričala, kako častno je biti gasilec, da je delo pri gasilskem društvu priložnost za humanost, medsebojno pomoč in požrtvovalnost. Nekatera društva v Sloveniji so predvsem na področju kulturnega in družabnega življenja zelo dobro organizirana. Gibalo teh prireditev pa so predvsem ženske, ki jim delo v PGD pomeni čas sprostitve, izpopolnjevanja svoje osebnosti, zadovoljstva, daje jim občutek, da lahko nesebično pomagajo. Vse to je brezplačno, saj nihče ne šteje ur in stroškov, ki jih preživimo v gasilskem domu, doma za računalnikom in pri drugem delu za naše gasilsko društvo. To je v sedanjem svetu, v katerem so nekaj vredne le materialne dobrine, skoraj neverjetno.

Stara podoba in miselnost, da so v gasilskih društvih večinoma starejše ženske, ki nimajo drugega dela in so koristne le za pripravo hrane in razne pogostitve, je na srečo že zdavnaj izginila. O tem nas je prepričal tudi posvet v Dobrni, pogled na 160 gasilk različnih starosti iz vse Slovenije, saj ženske zmoremo veliko in marsikaj.

Lojzka Baranašič

GASILSKI PIONIRSKI IN MLADINSKI OBISK PGD STIČNA V ČATEŠKIH TOPLICAH

Kot nagrado za trud in sodelovanje na občinskem gasilskem tekmovanju pionirjev in mladincev smo končno dobili obljubljeni in težko pričakovano vabilo za izlet v Čateške toplice.

V soboto, 25. 11., smo se zbrali ob 8. uri zjutraj pred gasilskim domom v Stični in se z mentorji vkrkali v gasilski kombi in avtobus. Vozili smo se uro in pol. Čas med vožnjo smo izkoristili za razne kvize, računanje in petje. Ko smo prispeli na želeni cilj, smo poiskali parkirni prostor. Nato smo pomalicali in se razdelili v skupine. Odšli smo v hotel Toplice. Na recepciji smo počakali na kartice, nato pa odšli v garderobe, kjer smo imeli vsak svojo omarico s številko in ključek, ki je imel tudi številko omarice. Ključke so spravili mentorji, da jih med plavanjem ne bi izgubili. Lahko smo se vozili po toboganu, ki se imenuje Deroča reka, in po navadnem toboganu. Na zunanji tobogan pa nismo smeli, ker bi se prehladili. Bili smo tudi v bazenu z umetnimi valovi. Veliko časa smo preživeli v mirnejšem delu bazena. Tam smo se tunkali in masirali. Šli smo se tudi

razne igre. Vmes smo se tudi podprli s sendviči in pijačo. Vso to hrano in pijačo je pripravila gospa Malči, ki je bila tudi z nami. Na koncu smo šli lahko le še šestkrat na Deročo reko. Nato smo se stuširali v votlini.

Pobrali smo brisače in odšli v garderobe, kjer smo se oblekli, si posušili lase in nato odšli v predverje. Tam je bil zelo lep vodnjak z vodomatom. Šli smo tudi v igralnico z igralnimi avtomati za biljard, hokej, nogomet in še veliko drugih iger. Tam je bila tudi majhna trgovina, kjer smo si lahko kupili kakšno sladkarijo. Nato smo odšli v svoje avtomobile, kjer so nekateri zaspali. Na poti domov smo se ustavili v gostilni Kegeljček, kjer so nas postregli z odličnimi picami in pijačo. Zaslužili smo si, ker smo bili pridni. Ko smo prišli do gasilskega doma v Stični, smo se presedli v drug avto, ki je razpeljal vsakega otroka do njegovega doma. Bilo je super! Da000 bi bilo še veliko takih izletov, saj se bomo tudi mi trudili kot gasilke in gasilci.

Neža Sirmole

KOLESARSKI IZLET

V še enem izmed prelepih, a hladnih jesenskih juter se je pred šolo zbrala peščica dijakov Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica z namenom, da si dan popestrimo z zdravim in prijetno rekreacijo. V soboto, 21. oktobra 2000, je namreč šolsko športno društvo - ŠSD - organiziralo kolesarski izlet po okolici Ivančne Gorice.

Ob 9h zjutraj smo se zbrali v hladnem vetrcu, ki je poplesaval po pokrajini ter nas prezebel do kosti. Prav gotovo sta profesorja, ki sta prevzela organizacijo in odgovornost - Franci Pajk in Matko Peteh, pričakovala večji odziv na povabilo k udeležbi, a nas je zaradi mraza, ki je vel, ob svojih gorskih kolesih poskakovalo le 14 dijakov, ki smo bili zato toliko polnejši energije in veselja do kolesarjenja.

Da bi se čimprej ogreli, s startom nismo dolgo čakali, ampak smo se odpravili proti stiskemu samostanu. Kaj kmalu smo začeli premagovati prve kilometre in tudi uvodno zadrego, saj smo s svojim dobrim razpoloženjem ustvarili zelo prijetno vzdušje. Iz Stične smo se povzpeli na Leskovec, in to je bil tudi edini hujši in napornejši vzpon, saj smo premagali kar 300 metrov višinske razlike; zadnji kilometer in pol je zelo strm,

cesta pa je slaba makadamska. Večinoma je tura potekala po asfaltnih in urejenih makadamskih cestah, z izjemo treh kilometrov, kjer je slab makadam oziroma gozdni kolovoz. Z Leskovca smo pot nadaljevali skozi Gorenje Brezovo, Blečji vrh, Polico, Spodnje Brezovo, Peščenik, Veliko Loko, Luče, Krko, Sušico, Lučarjev Kal, Hrastov Dol, Male in Velike Pece, Vrhpolje in končno dosegli naš cilj - Ivančno Gorico. Dolžina našega izleta je približno 51 kilometrov. Bilo je kar naporno, a zelo prijetno in nikomur ni žal, da je bil tudi sam med mladimi kolesarji. Ker se sedaj približujejo dolgi, hladni zimski dnevi, v tem času seveda ne bo kolesarjenja. Toda tudi ko bo pokrajino prekrila bela snežna odeja, bo za rekreacijo dovolj priložnosti - ŠSD bo namreč organiziralo smučanje. Aktivnosti se bodo torej vrstile skozi vse šolsko leto. Kolesarji pa se zopet vidimo spomladi, ko bomo srečanje večkrat ponovili. K sodelovanju ste seveda vabljeni tudi vsi tisti, ki tokrat niste zbrali dovolj poguma, da bi se nam pridružili. Bila je izredno lepa, koristna in prijetna izkušnja. Vredno ponoviti.

Za ŠSD Josipa Jurčiča
Lea Udovič, 1.b

ŠIVILJSKI TEČAJ IN TEČAJ KULINARIKE



Jesensko-zimski čas je že po tradiciji najbolj primeren za izobraževanje kmečkih gospodinj. Tako je to jesen v organizaciji DPŽ Ivančna Gorica že potekal začetni in nadaljevalni šiviljski tečaj. Udeležile so se ga predvsem mlajše članice in hčere nekaterih članic, odvijal pa se je v prostorih gasilskega doma Dob, za kar se gasilcem iz Doba prav lepo zahvaljujemo.

Da bi izpopolnile svoje znanje, smo se zbrale tudi na izletniški kmetiji Okorn na Pristavi nad

Stično. Prisluhnile smo kuharskemu mojstru g. Merzelju, ki nas je z besedo in praktičnim prikazom popeljal v svet kuharskih skrivnosti. Vse pripravljeno smo poizkusile in tudi komentirale na podlagi lastnih izkušenj. Tema srečanja je bila zdrava in varovalna prehrana.

Da bi se kar najbolje pripravile na bližajoče se božične in novoletne praznike, pa nam je pomagal prav isti kuharski mojster, ko smo se 7. decembra udeležile prikaza Praznični pogrinjki v prostorih

Osnovne šole Brinje v Grosuplju.

Ob tej priliki sporočamo, da bomo tudi letos postavile stojnico v Ivančni Gorici. Tokrat bomo svoje izdelke ponudile na novi lokaciji, in sicer pri trgovini Vele. V predbožičnem času bomo prisotne 21., 22. in 23. decembra ter v prednovoletnih dneh 28., 29. in 30. decembra od 9. do 16. ure. Tisti, ki nas boste obiskali, zagotovo ne boste razočarani. Torej vabljeni!

Mari Erjavec

Članice Društva podeželskih žena Ivančna Gorica sporočamo, da namesto pisnih voščil za novo leto namenjamo sredstva za otroke iz Loga Pod Mangartom.

Vsem članicam, vsem tistim, ki ste kakorkoli pomagali pri delovanju našega društva, ter vsem občanom občine Ivančna Gorica želimo srečno in plodno prihajajoče leto 2001.

PGD
ŠENTVID
PRI
STIČNI

Ob iztekajočem se letu 2000 naj velja zahvala vsem Vam, ki ste po svojih močeh prispevali k uspešnem delovanju našega društva.

Želimo Vam vesele božične praznike in srečno v letu 2001.

Upravni odbor društva

KONČALI SMO IZGRADNJO RASTLINSKE ČISTILNE BIOLOŠKE NAPRAVE (RČBN)



Pred dobrima dvema mesecema smo po projektu, ki ga je izdelal NIB (Nacionalni inštitut za biologijo iz Ljubljane) začeli z izgradnjo rastlinske čistilne biološke naprave za čiščenje izcednih vod na naši deponiji odpadnih livarskih peskov. Izgradnja je trajala morda nekaj dlje, kot smo v začetku načrtovali, to pa zato, ker smo morali mnogo del namesto strojno, opraviti ročno. Glavno delo je za nas opravil Franc Šubic, pri strojnih delih pa sta sodelovala še Franc Meglen in Jože Urbas. Na mestu RČBN je sicer treba opraviti še nekaj manjših "detajlnih" del, vendar pa ima

postavljeni rastlinski čistilni sistem že svojo končno podobo, ta pa je razvidna tudi s spodnje fotografije.

Glede na to, da so nam takšni rastlinski čistilni sistemi do nedavnega bili še nekako neznani, čeprav jih je v Sloveniji že nekaj, je prav, da nekaj vrstic o tem sistemu čiščenja voda na grobo predstavim v naslednjih vrsticah. Torej, kaj so in kako delujejo rastlinski čistilni sistemi?

Rastlinski čistilni sistemi so t.i. mehka tehnologija, ki omogoča učinkovito zaščito vodnega okolja,

saj jo je moč uporabiti povsod tam, kjer je uvedba klasične tehnologije težavna in nesmiselna. Njena vrednost je v uporabi procesov, ki potekajo v močvirjih kot varovalni mehanizem. Delujejo kot filter za snovi, ki jih voda odnaša iz višje ležečih predelov v nižje ležeče. Ena od oblik rastlinskih čistilnih sistemov so zgrajena močvirja. V njih potekajo kompleksni procesi, v katerih se razgrajujejo prinešene in tudi v njih nastale snovi, potekajo pa v tleh in v rastlinah samih. Dogajanje je zelo dinamično, zato so močvirja med najbolj produktivnimi sistemi v naravi. Zardi varovanja okolja je pomembno, da so procesi v zgrajenih močvirjih nadzorovani, zato je pri njihovem načrtovanju treba upoštevati nekatere parametre v odvisnosti od količine odpadne vode in njene predhodne kvalitete.

Gre najprej za mehansko predčiščenje - zbiralni bazen za izcedne vode in za usedanje večjih delcev (izgrajena imamo dva taka bazena) - in nato, rastlinsko - biološko čiščenje v zgrajenem močvirju z medijem peska, za odstranitev finih in raztopljenih snovi v procesih filtriranja, mikrobne razgradnje in privzema v močvirske rastline - trsje, ki je posajeno v tem močvirju.

Kvaliteto tako "očiscene" vode bomo nenehno spremljali, in sicer z monitoringom izcednih voda iz deponije, te analize pa bo za nas opravljalo podjetje Iskraemeco iz Kranja. Vsi podatki, ki jih pridobimo s pomočjo takšnih ali drugačnih analiz, so seveda javni, zato lahko pričakujete, da jih bomo v prihodnosti v našem časopisu tudi občasno objavili.

IMP LIVAR d.d.
UROŠ Erjavec, ing.

ZLAT' OČENAŠ

Dvanajsti mesec leta: kako presunljiv je ta čas. Po eni strani vstopa med nas trda zima s svojimi prastrahovi, po drugi nas dolgi temni večeri in noči umirjajo v našem neprestanem begu skozi naglo se spreminjajoči današnji svet. Nenadoma imamo čas, ure, ki so samo za nas. Preplavi nas fantazija prihajajočega novega in ob tem poezija preteklega lepega. Za nekaj časa znamo izključiti in pozabiti na tisto, kar smo pretrpeli in kar nas še boli.

V letošnjem adventnem času se spominjamo tudi naših davnih prednikov, ki so bili tako drugačni od nas. Povsod v slovenskih krajih so zlasti ob večerih molili ljudje skupaj, bodisi v velikih družinah ali v samotnih vaških skupnostih. Take večerne molitve so bile mnogokrat podobne, prebivalci vsakega kraja pa so zelo radi dodali kaj svojega. Marsikje so nekdanji Slovenci tako večerno molitev tudi peli, zlasti proti primorskim krajem, proti beneški Sloveniji.

Tudi v Višnji Gori je med preprostimi ljudmi znanih še mnogo lepih

starih molitev, bodisi ob pokojnih (sedmina se opravlja še marsikje med sosedi), ob posebnih dodatkih pri molitvi Angelovega češčenja, ob setvi, ob privedbi novega družinskega člana v hišo, ob odhodu mladoporočencev v cerkev, ob novem živinčetu v hlevu itd. Sestri Erjavec iz Kriške vasi (ena je že pokojna) in pokojna Franciška Zajc iz Podsmreke so mi posredovale celo prelepo večerno molitev Zlati očenaš. Zanesel jo je na novo v te vasi davni berač, ki je prihajal skozi Višnjo Goro in pešal po njenih hribih. V vaseh je učil otroke to moliti. Imamo pa v našem kraju še živ spomin tudi na peti rožni venec, kar je naš pokojni domačin Ciril Ahlin (sodnik v p., rojen 1920 na Vrhu) ohranil v notnem zapisu v svoji knjigi Bogastvo domače hiše 1975, sestavljal je več teh izvodov s fotografijami za svoje sorodnike. Kdor se zanima za besedilo tega petega rožnega venca, naj povpraša v našem Leskovcu najstarejše vaščane Vprašajte pri Španovih (Dremelj) ali pri Videtovih (Grum), ne bodo vam odrekli.

Mihaela Zajc

ZLATI OČENAŠ

Pejmo spat,
Bog je zlat,
kdor je z Bogom,
Bog je z njim,
Jezus je
Marijin sin.
Pejmo gledat,
kaj Marija dela,
duše napaja,
v raj jih posaja.
Marija križe nosi,
svojga Sina prosi,
svet' Peter iz Rima
nebeške ključke ima.
Jutri bo en beli dan,
pr' men' bo Jezus sam.
Tu stojijo trije angeli:
prvi bo me vižov,
drugi me bo špižov,*
tretji bo me varov

pred smrtjo
brez sv. Rešnjega Telesa
umret.

Tam je miž'ca lepa,
okoli te mize
so trije jogri:
Marija je rekla:
"Vprašajte to dušo,
kod je hodila!"
Ta duša je d'jala:
"Skoz' kamnite gore,
črne zemlje,
črn je hudič.
Moja duša zna
tri paternostre,
ki vsak jih mora znat,
če ne na temu svetu,
pa na tem drugem!
Kadar ležem in zaspim,
Bogu in Mariji Devici
svojo dušo pr'poročim."

*hranil

DEDIŠČINA VODNIH MLINOV IN ŽAG OB TEMENICI (4)

Razdrejnov mlin v Bregu pri Temenici

Breg pri Temenici, oziroma "na Bregu", kot vas imenujejo domačini, je manjša gručasta vas s približno 40 prebivalci. Večji del vasi stoji na desnem bregu Temenice in se delno vzpenja po pobočju griča Laze. Manjši del vasi stoji na levem bregu reke. Zahodno od vasi stoji zaselek Požarnice.

V vasi so v preteklosti delovali kar trije vodni obrati: Razdrejnov mlin in Žagarjev mlin z žago.

Razdrejnov mlin je primer "gruntarskega mlina", ki je značilen za zgornji del Temeniške doline. Mlin stoji kot samostojna stavba v okviru gruntarske, v gruči zasnovane domačije Breg pri Temenici 15, ki jo poleg mlina sestavljajo še stara Razdrejnova hiša, nova hiša, veliko gospodarsko poslopje, zidan svinjak

in lesen čebelnjak. Mlin je zasnovan kot pritlična dvoprostorna stavba. Večji prostor je bil namenjen za mlin, manjši pa za bivanje najetega mlinarja. Zgrajen je iz kamna, njegova zunanja stena je ometana. Pokrit je s simetrično dvokapno streho. Sedanje podobo je dobil v drugi polovici 19. stoletja. Mlin je imel tri pare kamnov in štiri stope. Kamne in stope so poganjala štiri vodna kolesa na lopate, ki se žal do danes niso ohranila.

Stavba mlina se je do danes ohranila v dokaj dobrem fizičnem stanju. V notranjščini so še ohranjene mlinске naprave in stope. Ohranilo se je tudi kurišče. Mlinarska soba nima več ohranjene notranje opreme (krušna peč in postelja).

O zgodovini Razdrejrovega mlina je malo znanega. Po pripovedovanju starejših vaščanov in sedanjega lastnika naj bi bili do okoli 1925 lastniki domačije Razdrhovi. Za njimi so prevzeli domačijo Strmoletovi, sedanji lastniki. V mlinu so Razdrhovi in za njimi tudi

Strmoletovi imeli najetega mlinarja, ki je mlet za merico, kot je bilo to v navadi do druge svetovne vojne. Mlinarju se je plačevalo v žitu, navadno je vzel vsako deseto merico od prinešenega žita v mlin. Za merico so mlinarji uporabljali leseno "vevnico". V primeru, da je imel lastnik mlina najetega mlinarja, mu je za njegovo delo nudil hrano in prenočišče v mlinu, plačal pa ga je v žitu, s točno določeno merico od prinešenega žita v mlin. Zadnji najeti mlinar, ki je mletel v Razdrejnovem mlinu, je bil Anton Smole, po domače Malnarjev z Brega pri Temenici, ki je mletel do približno 1960. Za njim sta mlela gospodarjeva sinova, nazadnje pa

sedanji lastnik domačije Ludvik Strmole, okoli 1973.

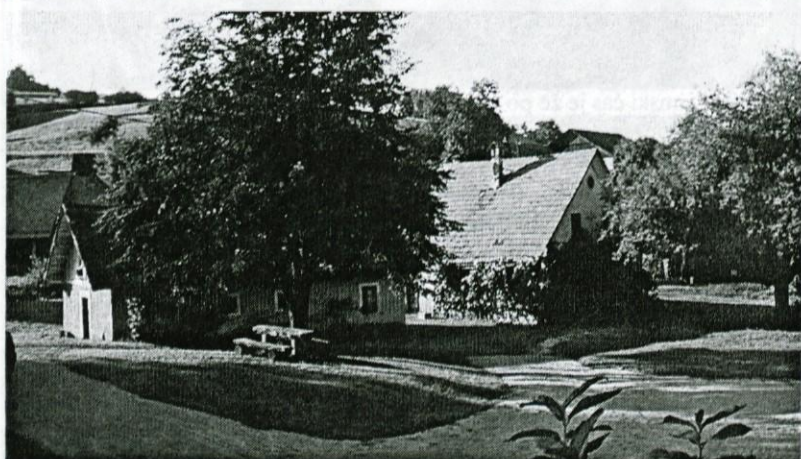
Razdrejnov mlin predstavlja lep primer mlina, kakršni so bili značilni za zgornji del Temeniške doline v obdobju od začetka 19. do sedemdesetih let 20. stoletja, ko so se začeli drug za drugim ustavljati zaradi različnih družbeno-geografskih vzrokov. Tipološko, gradbeno-razvojno in etnološko predstavljata danes domačija in mlin pomemben člen za spoznavanje in razumevanje nekdanje kulture in načina življenja v Temeniški dolini.

(se nadaljuje)

Dušan Štepec



Pogled na Razdrejnov domačijo s staro hišo in zidanim svinjakom.



Razdrejnov mlin

DAN ODPRTIH VRAT OSNOVNE ŠOLE V VIŠNJI GORI



Podružnična šola v Višnji Gori je v petek, 8. decembra, na široko odprla svoja vrata, da si jo je lahko ogledal vsakdo, učenci pa so tisti dan posvetili kulturi. Spomnili so se pomembnih jubilejev, ki so zaznamovali letošnje leto, 200-letnice rojstva našega največjega pesnika Franceta Prešerna in njegovega sodobnika Antona Martina Slomška, 450-letnice izida prve slovenske knjige ter 1000-letnice nastanka Brižinskih spomenikov.



Učenci predmetne stopnje so ta dan ustvarjali v različnih delavnicah, glasbeni, likovni, literarni in računalniški, večina pa se je najbolj navdušila nad izdelavo papirja po srednjeveški recepturi, tej dejavnosti je vsak razred posvetil dve šolski uri. Učenci nižje stopnje so tisti petek izdelovali okraske, novoletne voščilnice in slikali na steklo ter kamen.

Dopoldanski del so učenci in učitelji zaključili s pripravo razstave izdelkov, ki so jih naredili v delavnicah, ter šolsko proslavo. Zvečer je bila še posebna prireditev, na katero so povabili vse starše, krajanje Višnje Gore ter profesorje iz Šolskega centra v Ivančni Gorici in takrat so poleg višnjegorskih učencev nastopili še člani Glasbene šole Grosuplje. Publika sta najbolj navdušila godalni in pihalni orkester, čeprav so se odlično izkazale tudi ostale vokalne ter instrumentalne skupine in posamezniki te šole. Ta večer je bil slavnostni govornik profesor Mihael Glavan, vodja rokopisnega oddelka v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, ki je povedal nekaj o pomenu Brižinskih spomenikov ter vplivu Trubarja, Prešerna in Slomška na zgodovino Slovencev.

Janja Omahen

ŽIVALSKI VRT V VIŠNJI GORI



Onidan sem v Dnevniku bral novico, koliko preglavic ljubljanskim oblastem povzroča neki znani podjetnik, ki je na Barju kupil veliko parcelo in jo v nekaj letih brez vsakršnih dovoljenj več metrov na visoko nasul z odpadnim gradbenim materialom. "Razkopanijo" je v posmeh oblastem lično ograbil s kovinsko ograjo in opremil z napisi, da je dostop na privatno lastnino prepovedan.

Kako napredni smo Višnjani! Prav enakovredni smo prestolnici, če je že ne prehitavamo na vseh področjih, saj imamo že dlje časa tudi mi "svojo" redno in lepo vzdrževano železno ograjo na koncu Ciglerjeve ulice, ki varuje dragoceno privatno lastnino (na videz le ničvredno šaro, ampak, saj vemo: videz vara!) Ograjo krasijo napisi o strogi prepovedi dostopa. Kdo bi le vedel, če tako podobni stvaritvi skrivata tudi istega ustvarjalca?

V Ljubljani mu bodo, tako piše Dnevnik, menda v kratkem izvršitelji "vzeli mero". Kaj pa pri nas? Če bo pomagal naš simbol polž, ni pričako-

vati tako hitre spremembe. Škoda! Načrtovana (in menda tudi finančno pokrita) cesta čez ta plot, bi nam občutno skrajšala in polepšala pot proti Staremu trgu in naprej!

Morda pa se bodo uresničile govornice, ki jih je srečati širom po Dolenjski, da bo Višnja Gora skoraj dobila velik živalski vrt. Glede na jakost konstrukcije omenjene ograje in obsežnost projekta je pričakovati, da se pripravlja kletka za velike živine, pardon, živali. A kaj bi to! Važno je, da se nekaj dogaja, pa čeprav se pravzaprav nič ne zgodi. Takšno je pač življenje v Višnji Gori.

Občutek, da se v Višnji Gori "pripravlja" živalski vrt, če že ne kar "živalska farma", je jeseni dodatno podkrepil (menda) DARS ali pa kar vzdrževalci avtocest. Z velikim pompom so se namreč ob avtocesti skozi Višnjo Goro pojavili delavci z gradbeno mehanizacijo. Končno, smo si rekli. Vendarle je tudi za Višnjane napočil srečni trenutek, ko nas bodo vsaj malo ubranili cestnega hrupa. Pa

je upanje kaj hitro splahnelo. Velike priprave so se končale s postavitvijo vitkih zelenih količkov, na katere so v nekaj dneh "napeli" nevsiljivo, okolju prijazno zeleno plastificirano mrežo. Katerim višjim ciljem ta mreža služi, mi še ni bilo dano ugotoviti, zdi pa se, da je upravljalec avtoceste zavaroval "svoje imetje" pred jezimi Višnjani, ki bi utegnili, zlomljeni od desetletje in več dolgega prenašanja cestnega hrupa, cesto enostavno protestno zasesti. No, tega se odslej ni treba bati! Avtocesta je lično zavarovana pred staroselci, ograjenimi z lepo zeleno ograjo. Kakšna idila: en velik živalski vrt, vam pravim!

Ob vsem tem pa se sprašujem, zakaj so naše drage pokojne ograje s tako masivno betonsko ograjo. Res je sicer, da ležijo zelo visoko nad avtocesto, kot v kakem nebotičniku, ampak za motenje vse večjega prometa pod seboj so veliko manj nevarni od nas živih. Če je za nas dovolj nežna zelena ograja, skozi katero lahko opazujemo napredek, bi njim veliko bolj pristajal nizek temno pobarvan plot. Iluzije, da je ograja ob pokopališču tudi "zvočni zid", so namreč že zdavnaj mrtve. Betonsko stebrišče je prej nasprotno: izvrsten ojačevalec cestnega dogajanja pod seboj. To je spoznal vsakdo, ki je le enkrat stal na višnjanskem pokopališču, le odgovorni pri DARS-u tega ne uvidijo. Človek ima na pokopališču občutek, da je življenje v Višnji Gori res ena sama neobvladljiva deroča reka (avtomobilov, se ve!). Verjamem pa, da se mrtvi ne zmenijo za to, kakor tudi ne za "živalski vrt", ki nastaja tam doli.

Milan Jevnikar

SPOROČILO KRAJANOM KS KRKA

V NOVEMBRU SO NA KRKI DOBILI NOVO MRLIŠKO VEŽICO



Večina družbe stremi k napredku, tako kot ves civiliziran svet. Tudi KS Krka ni izjema. Veliko projektov je bilo realiziranih v zadnjih letih: sodoben družbeni in gasilni dom, ob posodobitvi regionalne ceste skozi Krko zgrajen pločnik za varnost naših najmlajših, nova javna razsvetljava skozi Krko, asfaltirane ceste po vseh vaseh, ponekod že posodobljene, in še veliko drugega.

Vsega tega gotovo ne bi bilo, če vi, sokrajani ne bi tako hoteli - vsaj večina. In to ste dokazali zopet letos spomladi, ko ste že po novi, zahtevnejši zakonodaji ponovno izglasovali podaljšanje samoprispevka. Če tega ne bi, po vsej verjetnosti še kar nekaj časa gospod župnik Tone ne bi opravil obreda blagoslovitve nove mrliške vežice.

Krajani - narejena je samo z vašim denarjem oz. sredstvi. Večji del samoprispevka je šel v ta objekt. Dodatno ste v letu 1996 in 1997 prispevali skupaj še 1.300.000 tolarjev, ko je gradbeni odbor pobiral prostovoljne prispevke po vaseh naše KS, pa tudi v sosednjih krajih: Marinka vas, Globoko, Muljava, Potok, Vrhe. Podarjen je bil tudi ves les za ostrežje. Nekaj sredstev je bilo zbranih tudi ob smrthi, namesto cvetja. Delež je prispevala tudi občina Ivančna Gorica, saj je plačala načrt zgradbe. Celoten objekt je do sedaj stal približno 19.000.000 tolarjev.

Pa naj se vrnem v leta nazaj. Želja po mrliški vežici je tlela že dolgo. Toda potrebnejši je bil kulturni dom, bile so makadamske ceste po vaseh in še marsikaj nujnejšega. Želja po novi šoli je

neizmerna, toda takega objekta ne moremo sami narediti, saj ga ne smemo - država mora dati svoje mnenje, kakor tudi stroka. Mrliško vežico pa smo lahko sami naredili, tukaj ni imela besed ne politika ne kdo drug.

Priznam, da sem se olajšal velikega bremena, ko je ta poslovilni objekt gotov in dan vam v uporabo. Bilo je veliko skrbi, angažiranja, ko včasih ostaneš sam z bremenom, sam pred odločitvijo. Vendar ko veš, da ti stoji ob strani svet KS in večina drugih, ti je lažje.

Čas nas je malo prehitel, saj nismo še dokončali ureditve okolice, to pa predvsem zaradi tega, ker so se pri tem pokazale še druge rešitve ob obnovi opornega zidu ob pokopališču. Ob gradnji je bilo opravljenih 12 večjih delovnih akcij. Manjših sploh nisem mogel šteti, ko nas je bilo le nekaj in so bile organizirane bolj na hitro. Na delovnih akcijah so bili ponavadi isti obrazi, vendar pa je bil včasih tudi kakšen nov. Ob tej priliki se zahvaljujem vsem, ki ste kadarkoli in kakorkoli pomagali pri tem, da je objekt v celoti dokončan in opremljen.

Spoštovani krajanj!

Trudili smo se po svojih najboljših močeh in možnostih, čeprav moram poudariti, da imamo ljudje različna mnenja in okuse. Naredili smo, kot najboljše znamo in zmremo, seveda pa boste naše delo ocenili vi. Zadovoljni sokrajani pa so lahko tudi naše največje plačilo. Hvala vam.

Predsednik Sveta KS Krka
Jože Smolič

ENA KRATKA O CESTAH

Da je bila Višnja Gora že od nekdaj gibalno razvoja širšega dolenskega območja, je obče znano, zato nima smisla razpredati o našem silnem pomenu za zgodovino. Bistvena je sedanost, če že ne pravi pogled v prihodnost!

Ko je že kazalo, da bomo Višnjani izgubili ta primat, so najnovejša dogajanja potrdila, da se slavna preteklost vrača v najčistejši obliki. Naš zgodovinski ugled bo zagotovo rešen! Skromna potrditev tega dejstva je zanimiva metoda rekonstrukcij javnih cest. Kolikor je meni znano, smo pri nas iznašli zelo racionalen način posodabljanja makadamskih cest. Začelo se je sicer na obrobju, v dveh "gorskih vasicah" nad Višnjo Goro, a je bil izziv tako velik, da so ga tudi meščani kaj hitro sprejeli.

Če se le da, v veliki želji po ohranitvi starobitne podobe naše krajine, skoraj na vsaki na novo asfaltirani cesti puščamo vsaj nekaj deset metrov ceste neasfaltirane. Kakšna osveščenost, kakšen občutek za resnične vrednote in nenazadnje za turistični razvoj! Pri tem se, na žalost, preveč, prilagajamo občestnim lastnikom zemljišč. Namesto da bi si v makadamu obdržali najlepše

ohranjene dele cestišč, s štrlečimi skalami iz temeljev ceste in z najlepše oblikovanimi luknjami, običajno podležemo neugasljivi želji nekaterih naših krajanov, da bi prav mimo njihovih njiv in imetja vodile te historične znamenitosti, prašne makadamske ceste, v najnovejšem času vsaj globoko razravan star asfalt. Bržčas si obetajo znaten iztržek pri delitvi dobička od reke turistov, ki ljubijo ogledovanje vsakršnih, predvsem pa zgodovinskih posebnosti. Turisti zaradi teh znamenitosti sicer še ne "derejo" k nam, prepričan pa sem, da bi bil naval takojšen, če bi se ob te "oaze preteklosti" postavili njih snovalci in ohranjevalci.

Upravičeno pričakujem, da bo toplo besedo in priznanje za to našo inovacijo čimprej našel vsaj naš župan. Novotarija se je namreč "pri-jela" in se nezadržno seli tudi v druge kraje naše občine. Če bo šlo vse po pričakovanjih, bo občina kmalu kar dvakrat "profitirala". Proračun za rekonstrukcije javnih cest bomo lahko prepolovili, prihodek od turizma pa podeseterili. Višnjani bomo spet upravičeno zapisani v zgodovino.

Milan Jevnikar

MALI BOŽIČNI SLOVAR

Naši predniki so božične praznike obhajali drugače, kot pa jih obhajamo danes, ko je december pravzaprav mesec mrzličnega nakupovanja, nemira in vsakovrstnih napetosti, značilnih za modernega, v potrošnji obrnjenega človeka. Iz starih časov pa so se kljub vsemu ohranili mnogi običaji in izrazi, ki jim dandanes ne vemo več pravega pomena. Sestavili smo MALI BOŽIČNI SLOVAR, ki nam bo morda pomagal najti mir in tiho srečo, skrito v običajih, ki so nekoč bolj oblikovali življenje slovenskega človeka kot dandanes.

ADVENT (iz lat. prihod) - čas priprave na božič. S štirimi zaporednimi adventnimi nedeljami se začne novo cerkveno leto.

ADVENTNI VENEC je spleten iz naravnih, neokrašenih smrekovih vej in z zimzeleno barvo simbolizira upanje. Na adventnem vencu so pritrjene štiri bele (bela barva ponazarja veselje) sveče, ki jih prižigamo na vsako od adventnih nedelj po eno.

PRVI SVETI VEČER ali **BOŽIČNA VIGILJA** je večer pred božičem, 24. decembra. Značilnost božiča so JASLICE. Nekoč so jih postavljali v bohkov kot pod razpelo v hiši. Predstavljajo prizor Jezusovega rojstva, kot o dogodku poroča Sveto pismo. V času katoliške obnove, po obdobju reformacije in protestantizma, so postavljanje jaslíc zelo razširjali jezuiti. Slovenski človek je to novost kmalu sprejel za svojo ter prilagodil svetopisemski dogodek svojemu času in prostoru.

BLAGOSLOV S KADILOM IN **BLAGOSLOVLJENO VODO** je obred, ki ga na vse tri svete večere opravi hišni gospodar. Z družino obišče vsa stanovanjska in gospodarska poslopja ter med

blagoslovom in molitvijo rožnega venca moli za božji blagoslov.

POPRTNIK ali **BOŽIČNIK** je poseben boljši kruh, ki so ga gospodinjice spekle in na sveti večer položile na s prtom pogrnjeno mizo (od tod tudi ime poprtnik). To je bil neke vrste žrtveni dar, miza pa žrtvenik, kjer so se ljudje zahvaljevali za rojstvo Odrešenika. Ta navada ima svoje korenine v poganskem obredju, ko so slavili ponovni prihod svetlobe - Sonca (dan se je nehal krajšati), krščanstvo pa je temu poganskemu prazniku dalo nove, globlje filozofsko-teološke dimenzije.

SVETI POST je veljal tudi na večer pred božičem, zato je bila večerja zelo skromna. Družina se je zbrala pred jaslíci, prepevala božične pesmi in v molitvi pričakala zvonjenje zvonov, ki so vabili na

POLNOČNICO ali **ANGELSKO MAŠO**. V soju bakel so se ob pritrkavanju zvonov ljudje odpravili v cerkev. Polnočna maša spominja na svetopisemski opis Kristusovega rojstva, ko so angeli naznanili pastirjem, da se je rodil Odrešenik, ki bo ljudem prinesel mir. Šele po polnočnici je bila na vrsti obilnejša, slavnostna večerja.

Prva jutranja maša se je imenovala PASTIRSKA, v spomin na pastirje, ki so prvi prišli počastiti novorojenega Odrešenika.

SVETA BOŽIČNA NOČ v slovenskem folklornem izročilu skriva mnoge poganske prvine in verovanja, npr. božični panj, ki tli v peči, je spomin na nekdanje pogansko kresovanje ob zimskem obratu; skoraj po vsem slovenskem ozemlju poznajo vražo, da na božično noč tudi živali govore oz. da jih ljudje lahko razumemo. Na božično noč so se prav posebej spominjali tudi rajnih, saj so verjeli, da se njih duše na ta praznik vračajo med tiste, ki so še živi. Zato so za rajne prav posebej molili.

SVETI DAN ali **BOŽIČ** so naši predniki obhajali doma, v krogu družine, zato še danes občutimo božič kot družinski praznik. Hoditi na ta praznik po tujih hišah, se ni spodobilo.

Sorodnike in prijatelje so obiskovali šele dan kasneje, na **ŠTEFANOVO**. Na ta dan je v navadi tudi blagoslov konj.

Dan kasneje, na praznik **NEDOLŽNIH OTROČICEV** (spomin na svetopisemski dogodek, ko je kralj Herod dal pomoriti vse otroke moškega spola do starosti enega leta, ker se je bal "novega kralja" - Jezusa), je bilo v navadi **TEPEŽKANJE**. Otroci so z dolgimi šibami zasledovali in "tepežkali" starejše, ti pa so se "kazni" lahko izognili s skromnimi darovi.

DRUGI SVETI VEČER se praznuje

je na isti način kot prvi na večer pred Novim letom, ki je praznik MIRU.

TRETJI SVETI VEČER je pred praznikom svetih treh kraljev. Obhaja se na isti način kot prva dva.

Na praznik **SVETIH TREH KRALJEV** pridejo **KOLEDNICI** Miha, Gašper in Boltežar. Hodijo od hiše do hiše in voščijo srečo in blagoslov v novem letu. Na podboje vhodnih vrat napišejo svoje kratice in leto, ki mu gremo naproti. Navadno nabirajo tudi darove, dandanes nabirajo denarne prispevke za dobrodelne namene. Vsako leto je namen, za katerega se zbirajo darovi, natančno določen na ravni škofije oz. države.

Kot prinesejo olimpijci olimpijski ogenj iz Aten na prizorišče vsakokratne olimpijade, tako tudi **BETLEHEMSKA LUČ** potuje po vsem svetu. Betlehemska luč, **LUČ MIRU**, prižgo v skalni votlini v Betlehemu, kjer se je po izročilu rodil Jezus Kristus - Luč sveta, kot ga imenuje Sveto pismo. Betlehemska luč prenašajo skavti. V Ljubljano pride z vlakom z Dunaja. Pred magistratom jo prevzamejo od avstrijskih slovenski skavti, ki jo potem raznašajo po župnijah. Tako si lahko vsakdo ob betlehemski luči prižge svojo lučko, ki jo potem na sveto noč postavi na okensko polico in tako vabi k miru in razumevanju med ljudmi.

Vsem bralcem našega Klasja želimo od srca mnogo miru, božične veselja in sreče!

Zbrala M. A. Ficko

NOVOLETNO JUTRO

Zvedave stopinje v novoletni snežini. Prešerna srečanja v podeželski belini.

Opogumljajo se ramena. Vzravnavajo se kolena.

Oči vzneseno že žarijo. Ustne sramežljivo še molčijo.

Prvi stiski rok v žlahtnem mladoletju. Same srčne želje v novem tisočletju.

VEČER

Sonce prešerno se je ujelo na mojo ramo, prav potihem mi je zapelo veselje samo.

Poslednje korake meriva v današnji dan, vsak svojo orbito iztiriva na to in ono stran.

Zdaj zdaj bova poiskala kupolo pravo, sanjam se motiti ne dala na zlato predstavo.

MOJE SMREKE

V sneg zapredene svetnice zmotim, ko v katedralo kristalno stopim. Predme se srebrnina prašna strese, koliko razburjenja v srce mi zanese.

Stare znanke tiho spregovorijo, saj v belini že predolgo spi. Zgodbo iz mladosti zdaj poslušam, še kako razumeti jo poskušam.

Od malih nog si tod nam tekla, vedno nam besedo kako rekla. S teboj v jutra zgodnja smo hitele, večkrat prav prešerno se objele. Avemarijo večerno skupaj smo molile, se noči sanjavih veselile. Dnevi igrivi med nami so bežali, a se nam prav nikoli ujeti dali.

Stare znanke nenadno obmolčijo, v svetlobi zimski zažarijo. V zavetje belo sončni sij moči zažene, tako velike sreče zame ni nobene.

Vsem občankam in občanom, še posebej gasilkam in gasilcem, želimo prijazno, mirno in uspehov polno novo leto 2001 ter lepe in blagoslovljene božične praznike.

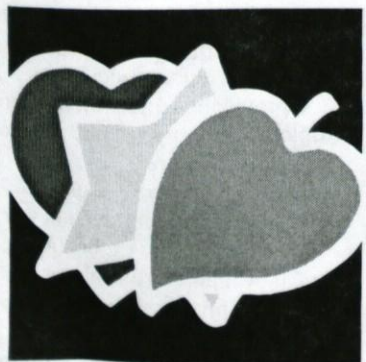
Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste kakorkoli pomagali našemu društvu.

Poveljnik PGD Stična
Janez Kastelic

Predsednik PGD Stična
Pavle Govekar

Ob bližajočih se praznikih želi Območno združenje borcev in udeležencev NOB Grosuplje članicam in članom ZZB in vsem prebivalcem občine Ivančna Gorica obilo osebnih sreč, zdravja in zadovoljstva v NOVEM LETU 2001.

ODBOR ZZB



ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov

Čas je prazen prostor,
ki ga zapolnijo šele dogodki,
misli in občutja.
(Humboldt)

Naj bo čas v letu 2001
izpolnjen z lepimi dogodki,
dobrimi mislimi in
občutji sreče

vsem občankam in
občanom želi

Predsedstvo območne organizacije
ZLSD Grosuplje

Vesel božič in srečno novo leto
2001

... in polne kašče naj natrese,
smeha, zdravja vsem in sreče!

KSS Ivančna Gorica

DIMNIKARSKO PODJETJE VIČ d.o.o.

STO - SERVIS d.o.o.

Dimnikarske storitve

Ljubljana, Linhartova 62a, telefon: 437-22-17, 437-22-15, telefaks: 437-23-29

Vsem uporabnikom naših storitev želimo vesele praznike in srečno ter uspešno novo leto 2001.

Telefonske številke za morebitna nujna naročila:

- naročila na telefonsko tajnico
- direktor in tehnični sektor
- telefaks
- mobilni vodje del

01/437-22-17
437-22-15
437-23-29
041/670-639

KO SREČAŠ ČRNUHA IN GUMB ZAVRTIŠ,
BOGVE, KAJ SI MISLIŠ IN KAJ SI ŽELIŠ,
ON VOŠČI TI SREČO, USPEHE NAJBOLJE,
OSTANI VSE LETO PRAV ŽIDANE VOLJE.

Strankam in poslovnim
partnerjem se
zahvaljujemo za
sodelovanje in
vam hkrati želimo

VESEL BOŽIČ

V LETU

2001

PA VELIKO ZDRAVJA,
SREČE IN USPEHOV



MILAN
PUŠLIAR
TEŽKA GRADBENA MEHANIZACIJA
IN AVTOPREVOZNIŠTVO

Vsem poslovnim partnerjem,
kupcem in vaščanom želimo pri-
jetne božične in novoletne
praznike ter zdravja in uspeha v
novem letu 2001.

VIRMAG d.o.o.,

Vir pri Stični 53

- dobava, montaža in servis
oljnih in plinskih kotlov,
- dobava materiala in izdelava
centralnih kurjav na trda,
tekoča in plinasta goriva,
- meritve in nastavitve gorilnika
z elektronskim instrumentom,
- vrtnanje in sanacije dimnikov.

NAJ BO ZIMA VAŠ
PRIJATELJ

Telefon: 01/7877-955
GSM 041/611-821
E-mail: virmag1@siol.net.

NAMESTO POSLOVNIH
DARIL SMO SREDSTVA
NAMENILI ZA HUMANI-
TARNE NAMENE

OSREDNJA SLOVESNOST NA KOPANJU



V nedeljo, 3. decembra, smo ob 200-letnici Prešernovega rojstva pripravili osrednjo slovesnost Prešernovega leta na Kopanju. Na zanimivem hribčku nad Radenskim poljem, kjer je mladi France Prešeren preživel tri leta svojega otroštva, stoji cerkva z župniščem, prijetna šolska zgradba, kašča in miza pod lipo. V takšnem okolju se je začela življenjska pot našega največjega slovenskega pesnika.

Za začetek je slovensko himno Zdravljica zapel združeni moški pevski zbor, v katerem so svoje glasove združili pevci iz Račne, Ambrusa, Šentjurski oktet, Stiški kvartet ter zbora Vokal in Pesem iz Grosuplje. Voditeljica in scenaristka prireditve Simona Zorc Ramovš je zbrane pozdravila z uvodnimi besedami o velikem slovenskem pesniku, ki je kot "prvi prestopil meje provincialne literature, prvi, ki je osamosvojil pesništvo iz poučnosti in poezijo konstruiral kot

poezijo - avtonomno besedno umetnost" ter na oder - pred oltar kopanjske cerkve povabila prvega slavnostnega govornika Janeza Lesjaka, župana občine Grosuplje. Njegovim svečanim besedam se je pridružila tudi Mojca Sajovic, predsednica Krajevne skupnosti Račna.

Častni gost osrednje svečanosti, Tone Kuntner je interpretiral več Prešernovih pesmi. Igralec ljubljanskega Mestnega gledališča in pesnik, ki je izdal že enajset pesniških zbirk, je na svoj način predstavil Pevca, Glosa, sedmi in osmi sonet Sonetnega venca ter Elegijo svojim rojakom. Gospod Kuntner je na zelo intimen način poudaril Prešernovo liriko in jo približal občinstvu v prenapolnjeni cerkvi. Voditeljica Simona Zorc Ramovš je za konec iz njegove zadnje, pred nekaj dnevi izdane zbirke Moja mati Slovenija prebrala pesem s pomenljivim naslovom Pozdravljena, Slovenija.

Z recitacijo se je skladno prepletala peta pesem. Zbori naših treh občin - Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica-so zapeli priredbe Prešernove uglasbene poezije. Mešani in mladinski pevski zbor Kulturnega društva France Prešeren iz Račne je pod vodstvom Venčeslava Zadavca zapel pesem Strunam, Soldaško je odpel moški pevski zbor Kulturnega društva Pesem z zborovodjem Jernejem Kraljem. Z Zdravico Mihe Kastelica, Prešernovega sodobnika, je "nazdravljaj" Stiški kvartet pod umetniškim vodstvom Vesne Fabjan, ki je vodila tudi vokalno skupino Mavrica iz Dobropolja. Dobropoljska dekleta so zapela Prešernovo pesem Dekletom. Najbolj presunljiva interpretacija Prešernove poezije pa je bila po mojem mnenju pesem Nezakonska mati v izvedbi vokalne skupine Šentviški slavčki iz Šentvida pri Stični, ki je vodi Tanja Tomažič - Kastelic. Pesem je vsekakor navdušila vse poslušalce, ki smo prireditve spremljali s cerkvenega kora, upam pa si reči, da tudi ostale. Za konec osrednje svečanosti je Zdravljico v priredbi Ubalda Vrabca zapel moški pevski zbor Vokal iz Grosupljeja z zborovodjem Primožem Cedilnikom.

Osrednjo svečanost, ki jo je organiziral Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Območna izpostava Ivančna Gorica ob pomoči kopanjskega župnika - g. Jožeta Kvasa, članov Kulturnega društva France Prešeren iz Račne ter članov sveta Krajevne skupnosti Račna, smo zaključili v šotoru ob prijetnem druženju med pesmijo in klepetom.

Za SLKD OI:
Barbara Rigler

20. HARMONIKA LJUBEČNE

Že petič je Društvo harmonikarjev Krka organiziralo izbirno četrtfinalno tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubečne. To je tekmovanje, ki se ga udeležijo godci na diatončni harmoniki iz naše občine, iz Ljubljane, Novega mesta...

Letos je tekmovalo 22 harmonikarjev, ki so bili razdeljeni v tri starostne skupine. Kvaliteta igranja je bila na veliko višji ravni kot prejšnja leta. Kar sedem tekmovalcev se je uvrstilo v polfinalno in trije v finalno tekmovanje, ki je bilo letos, ob 20-letnici Zlate harmonike v Ljubečni.

In ker je letos v Ljubečni potekala 20. Zlata harmonika, je prav, da si ogledamo zgodovino te prireditve.

Ideja o Zlati harmoniki se je porodila Milanu Breclju leta 1980. Takrat je začel razmišljati o tekmovanju godcev ali citrarjev. In ker je bilo godcev več, so se v Krajevni skupnosti Ljubečna odločili za izpeljavo tekmovanja harmonikarjev. Izbrali so komisijo, ki bi kar najbolje ocenila godce, ki so bili večinoma samouki, in s pomočjo gasilcev v letu 1981 izpeljali prvo prireditev, ki se je udeležilo 25 tekmovalcev, večinoma iz okolice Ljubečne. To je bila zelo odmevna prireditev in zanimanje zanje se je iz dneva v dan večalo. Zato je organizacijo prireditve naslednje leto prevzelo takrat novoustanovljeno društvo KUD Ljubečna. Ker je bilo udeležencev vedno več, je bilo v letu 1983 prvo predtekmovanje na graščinskem dvorišču v Frankolovem. Danes je predtekmovanje 10: v Besnici, Nazarjah, na Babni Gori, Krki, v Sevnici, Ratežu, Matkah, Branoslavcih, Dolenji Trebuši in Vuhredu. Zlata harmonika je gostovala tudi v tujini: v Franciji, na Češkem in v Nemčiji. V letu 1995 je

bilo prvič tudi tekmovanje za ljudskega godca leta, v letu 1986 pa je bila prvič podeljena plaketa Avgusta Stanka.

Zlata harmonika Ljubečne je ena največjih prireditev harmonikarjev na diatončni harmoniki in pokriva celotno Slovenijo. Tu se srečujejo

najmlajši godci z najstarejšimi in si izmenjujejo izkušnje. Vsekakor je Zlata harmonika zelo pomembna pri ohranjanju slovenskega glasbenega izročila. Zato je prav, da ji zaželimo še naprej veliko uspehov.

D. Petrič

"HARMONIKA JE POSTALA DEL MOJEGA ŽIVLJENJA"

je med pogovorom dejal Matej. Matej Pečan iz Sela pri Sobračah je mlad harmonikar, član Društva harmonikarjev Krka. Že zelo zgodaj je igral na klavirsko harmoniko, pri štirinajstih pa jo je zamenjal za "faj-tonarico". Njegov prvi učitelj diatončne harmonike je bil Marjan Skubic. Leta so tekla in oba, Matej in njegov učitelj, sta začutila, da je napočil čas, da se ločita. Svoje znanje je Matej izpilil in ga še izpopolnjuje pri znanem učitelju Lupincu.

Matej je dosegel že veliko uspehov. Samo v letošnjem letu je bil zmagovalec na četrtfinalnem tekmovanju na Babni Gori, v Besnici pri Kranju je dosegel drugo mesto med gosti, v Ločici pri Vranskem je zmagal v svoji kategoriji (od 15 do 25 let), na tekmovanju na Krki je zasedel drugo mesto in si prislužil pokal občinstva. Bil je tudi absolutni tekmovalac Velike planine, na finalnem tekmovanju za Zlato harmoniko Ljubečne pa si je priigral srebrno plaketo. Največji uspeh je vsekakor doživel v Atimisu, kjer je postal evropski prvak v duetu z Jernejem Kolarjem, nato pa še na svetovnem tekmovanju, ki se je letos odvijalo na Hrvaškem. Postala sta svetovna prva-ka.



Matej prav uživa v igranju harmonike

D. Petrič

STOJI UČILNI ZIDANA - V AMBRUSU

Letošnje šolsko leto se je na ambruški podružnični šoli zaključilo z bogato kulturno prireditvijo, z udeležbo vodstva in učiteljev OŠ Stična, prisostvovala pa je tudi sekretarka za osnovno šolstvo iz Ministrstva za šolstvo in šport ga. Angelca Likovič. Na tej svečani prireditvi ob zaključku šolskega leta smo krajani z zadovoljstvom in veseljem prejeli tudi bilten tega kraja z naslovom Stoji učilna zidana. Zavedamo se, da ste z napisano besedo nedvoumno želeli tako sedanji generaciji kot našim naslednjim rodovom predstaviti lepote, posebnosti in delček zgodovine naših suhokranjskih krajev.

Naj pa mi bo kot domačinu vseeno dovoljeno spregovoriti o svojem opažanju in dati dobronamerno pripombo, o nekaterih podatkih v tem biltenu. Vsak tak prispevek, kot je ta bilten, je tudi napisana črka v list zgodovine tega kraja. Zato bi se bilo treba se izogibati netočnostim in eventualnim zmotam. Prepričan sem o dobronamernosti avtorjev in uredništva, vendar pa ne morem spregledati vsaj dveh spornih primerov.

Na strani dvanajst me je zmotilo, ko preberemo: "V letu 1945 je bila šolska stavba po bombardiranju zelo poškodovana." Pripomniti je treba, da šola v Ambrusu, hvala Bogu, le ni bila bombardirana v času bratomorne revolucije 1941 - 1945. Res pa je bila v zelo slabem stanju in obstreljena od krogel še iz časa ambruške borbe od 16. 3. do 19. 3. 1943. Izčrpan pa je takratno dogajanje v Ambrusu predstavil S.S. Daki v avtobiografiji Najboljši so padli, str. 122 - 126. To, kar pa je napisano v biltenu, je ali nepoznavanje novejših zgodovine ali pa želja avtorja, da bi jo zavestno potvarjali za naslednje rodove, kar pa se ne bi smelo dopuščati. Seveda pa se še kako pogreša v tem biltenu, da bi bilo karkoli objektivnega napisanega o tragediji takratne podružnične šole na M. Korinju 16. 3. 1943, kar bi bil pomemben prispevek kot izročilo naslednjim rodovom tega kraja. Živih je še nekaj korinjskih starostnikov, ki se še dobro spominjajo takratnih dni.

Na petindvajseti strani preberemo: "Šolo so zasedli Italijani, pozneje belogardisti, za njim pa partizani." Povedati je le treba, da v takratnem obdobju bratomorne revolucije Italijani nikoli niso imeli svoje postojanke v ambruški šoli, pa tudi belogardistov ni bilo. Bilo bi le treba napisati resnična dejstva, kar je dolžnost

vsakogar, ki se kakorkoli spušča v tako občutljivo tematico polpretekle zgodovine. Za to je gradiva veliko in tudi še živčih prič, a sam se bom osredotočil le na konkretna znana dejstva. Še leta 1942 so tako levo kot desno prepričani suhokranjčani imeli pred seboj enega samega skupnega sovražnika, italijanskega okupatorja. Po dolomitski razglasitvi komunistične partije (KP), da je vodstvo nad osvobodilno fronto (OF) prevzela izključno KP, se je politično delovanje v nasilnem boju za prevzem oblasti KP kaj kmalu prepoznalo. Desno prepričani ljudje pa so se takrat spontano organizirali v vaše straže, ki so bile v Ambrusu od decembra 1942 in vse do italijanske kapitulacije 9. septembra 1943. Pod nemško okupacijo pa se je ustanovila domobranska narodna vojska in tako v Ambrusu nikoli ni bilo nobenih belogardistov. Tak ponižujoč izraz za domobrance so resda prinesli slovenski komunisti iz boljševidnično proletarske revolucije v Rusiji, kjer so bili na komunističnem izpopolnjevanju. Sam menim, da leta 2000 ni več primerno zastrupljati tako današnje generacije, kakor tudi naših zanamcev, s tako ideološko - revolucionarno propagando iz obdobja bratomorne revolucije na naših tleh. Zato priporočamo, da bi se avtorji tega in takih biltenov le morali bolj naslanjati na preprosto spoznanje... "Učitelj je odgovoren, bo li narod pošten in zdrav na duši..." "Vzgajaj, osrečuj in srečen bodeš" pa naj bo moto vsakogar, ki mu je mar za slovenski narod.

Partizani pa tudi niso imeli svoje postojanke v ambruški šoli za časa revolucije 1941-45, kot se navaja v biltenu.

Res pa je, da je v Ambrusu voda pritekla že davnega leta 1939, a je tu nekaj nasprotij, ko se navaja da: "leta 1951/52 v Ambrusu ni bilo vode in so bili le vodnjaki" (kapnice); urednik bi tu lahko s korekcijo pripomogel do resnice.

Torej, naj mi bo vsaj to dovoljeno kot dobronamerne pripombe na vsebino biltena, ki pa je lepo oblikovan. Žal bodo moje dobronamerne pripombe ostale neopazne in nepoznane prenekatemu bralcu tega biltena. Ta bilten je v naše zadovoljstvo prišel med nas in večina bralcev bo prebrala v njem vse, kot je napisano - žal, kot nezmotljivo napisano resnico.

Milan Muhič



Forti
Fortuna in ostali d.n.o.

Nudimo vam:

- računovodske storitve in svetovanje
- računalniško svetovanje
- plastificiranje
- spiralne vezave

Strokovnost, ažurnost, ugodne cene, zadovoljni poslovni partnerji

Želimo Vam vesel božič in srečno novo leto 2001.

Naslov: Forti Fortuna in ostali d.n.o.
Pod gozdom c. II/11, SI - 1290 Grosuplje

Telefon: (01) 786 25 03, Faks: (01) 786 25 03
Web: <http://www.forti.si>, e-mail: mail@forti.si

KRATKE KULTURNE

(pripravlja Ksenija Medved)

OSREDNJE OBČINSKO PRAZNOVANJE NOVEGA LETA NA GRADIŠČU

Na Gradišču bo letos osrednje občinsko praznovanje ob prihodu novega leta. To naj bi potekalo v planinskem, domačem vzdušju, za razliko od drugih občinskih praznovanj, ki so bučna in včasih tudi "huliganska". Vse bo tako, kot smo že vajeni: pohod na Gradišče z baklami, postrežbo, ljudskim petjem, odštevanjem, ognjemetom. Ognjemet bo tudi letos ob enih, poleg te atrakcije pa bodo letos zanimive tudi jaslice v cerkvi svetega Miklavža. Verjetno lahko pričakujemo tudi županovo voščilo...

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT GODBE STIČNA NAPOLNIL DVORANO

Letos se je v Stični kultura zajemala z veliko žlico. V tem stilu so tudi zaključili leto, tokrat v organizaciji stiške godbe. Godbeniki so namreč izpeljali božično-novoletni koncert, na katerega so povabili tudi druge glasbene goste, in sicer dalmatinsko klapo Intrade iz Zadra, otroški pevski zbor podružnične šole Stična, cerkveni pevski zbor, nastopili pa so tudi harmonikarji iz vrst stiških godbenikov. Ob koncertu se je v dvorani trlo ljudi, navdušenje pa je raslo iz minute v minuto in preraslo v družabni večer, ki je trajal vse do zgodnjih jutranjih ur ob petju, plesu, domačem pecivu in pijači. Smisel kulture je bil tako dosežen.

KONCERT OPERNIH PEVCEV V CERKVI SVETEGA JOŽEFA

V cerkvi svetega Jožefa v Ivančni Gorici se v predbožičnem času odvijajo različne kulturne dejavnosti in med njimi kar nekaj koncertov. Med tistimi, ki so že bili, je gotovo najbolj nujno omeniti koncert čeških opernih pevcev. To je bil dogodek na visoki ravni, organizator pa tudi.

KNJIŽNICA OB 200-LETNICI PREŠERNOVEGA ROJSTVA

V Knjižnici Ivančna Gorica je ob 200-letnici Prešernovega rojstva potekal dan odprtih vrat, kar pomeni, da so nove člane vpisovali brezplačno. Dvestoletnica je potekala tudi v znamenju mnogih skupinskih obiskov knjižnice, za otroke so izvedli tudi petnajst ur pravljic, redna ura pa je bila obogatena z glasbenim gostom.

SLOVESNOST OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI

Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti OI Ivančna Gorica sporoča, da bo slovesnost ob dnevu samostojnosti 26.12. ob 16. uri potekala v kulturnem domu v Ivančni Gorici. Na slovesnosti bodo podeljena tudi priznanja športnikom leta.

V KRŠKI JAMI BO TUDI LETOS BOŽIČNO ODMEVALO

26.12. ob 15.15 se bo v Krški jami začela prireditev z naslovom Božični odmev. Organizatorji tudi letos obljublajo prijetno doživetje. Med gosti bodo Alberto Gregorič, Stiški kvartet, kvartet Podlipški fantje, trio Zajec, trio Krjavelj, otroški cerkveni zbor... Odmevale bodo kitare, trobente, še harmonike in citre ter lep slovenski verz. Čarobnosti glasov, odmevov in svetlobi lučk se bo pridružil še dobri mož z darili. Domačini vas vabijo.



NOVEMBER IN DECEMBER V DRUŠTVU LIKOVNIKO V FERDA VESELA ŠENTVID PRI STIČNI

Člani društva in drugi vedno bolj ugotavljamo, da je bila investicija v Likovno galerijo upravičena. Malo je dni ob koncu tedna, ko so prostori prazni. Če člani in drugi že ne urejajo in dograjujejo prostorov, potem zanesljivo tam poteka likovna delavnica. Če malo pobrskamo po seznamu dosedanjih prireditev, je bilo od letošnjega začetka julija, ko nam je uspelo prostore vsaj delno urediti, tu pet likovnih delavnic, odprtje dveh razstav, izvedli pa smo tudi dve "ličkanji", ki sta bilo zelo



Novoletna voščilnica, ki jo je v likovni delavnici izdelala Laura (linorez).

dobro obiskani.

Zadnje druženje z namenom izobraževanja je bilo 2. in 9. decembra, ko smo

se izpopolnjevali na področju grafičnih tehnik. V galeriji je vrvelo in bučalo od ustvarjalnosti, nekateri so delali osnutke, drugi so še iskali napotke pri mentorju, tretji so že kritično presojali izdelke. Vsi pa so si bili edini - mentorja Martin Šuštaršič in Tone Drab sta bila odlična.

Društvo likovnikov v pred-

prazničnih dneh ni pozabilo na mlade: za mlade po letih in mlade po duši so pripravili predstavitev zgodbe Prijatelja. Dela so se lotili Marija Tratar, ki je prispevala ilustracije na svili, Blanka Perpar, ki bo zgodbo pripovedovala, za sceno pa bodo poskrbeli Mojca Mežek, Andreja Adamlje in Martin Novak.

Upamo, da bo tako 23. december 2000 ob 17. uri v Likovni galeriji prijeten predpraznični večer.

PREMIERA OTROŠKE OPERETE PRAVLJICA Z GOZDNE JASE

V Osnovni šoli Ferda Vesela Šentvid pri Stični se že nekaj let zaporedoma zgodi premiera otroške operete v prednovoletnem času. Marta Steklasa, profesorica glasbene vzgoje, vsako leto poskrbi, da zagleda luč sveta kakšna pravljica, igrice. Postali smo že nekoliko razvajeni in se nam zdi poteza kar samoumevna. Zavedati pa se moramo, da za vsako predstavo stoji veliko dela, odrekanja in skrbi. Marto namreč spoznamo kot režiserko, kostumografko in glasbenico.

Vidimo lahko, kako je pripravila na nastop številne nastopajoče - letos smo jih našli blizu petdeset - kako je razmišljala o igri, naredila vse kostume in poskrbela tudi za druge sodelavce. Tako so se na odru zvrstili še Valerija Rančigaj, ki je predstavo spremljala s klavirjem, Lovro Lampret, ki je odlično opremil sceno, in Stojan Dremelj, ki je poskrbel za osvetljavo. Pomagale so tudi nekatere kolegice učiteljice. Vsem se je ob koncu ponosno zahvalil tudi ravnatelj

Jernej Lampret, še posebej pa je pohvalil mlade igralce, ki so se za nagrado lahko sladkali s privlačnimi darili.

Letos smo lahko na premieri v nedeljo, 17. decembra, z njihovo pomočjo uživali v otroški opereti Pravljica z gozdne jase. Lahko govorimo o trojnem užitku, saj je opereta združila tri zgodbe, tri slike: Gozdna jasa zopet oživi, Polžkov rojstni dan in Volk in sedem kozličkov. Kjerkoli že bodo predstavo ponovili, pripeljite tja svoje otroke. (KM)

LE KAJ BI BREZ VAS!?

Včasih nam je prišlo na misel, da bi se odložili za nekaj časa na kakšen samotni otok in za sabo pustili skrbi in delo, ki ga je zahtevala organizacija Festivala Stična. A na srečo nam je uspelo! Skupaj z vami, ki se zavedate, kako pomembna je "renesansa" za vsak kraj.

Radi bi se zahvalili vsem sponzorjem, ki ste našli posluh za naše želje, ki prav gotovo niso zahtevale tako malo financ. Hvala vsem obiskovalcem, ki ste sprejeli naše nove ideje in s svojo navzočnostjo festival poživili. Velika zahvala pa prav gotovo gre tudi vsem sodelujočim ter nastopajočim, ki ste na vse gledali ne s finančne, temveč umetniške plati, iz skupne zavesti, da umetnost mora živeti.

Take stvari, kot je bil Festival Stična, morajo nadaljevati svoj tok življenja, zato se nekje v meglicah že porajajo nove ideje, ki bi naslednje leto ustvarile zopet kaj zanimivega, lepega in novega. Vabimo torej vse, ki premorete vsaj kanček posluha za nove stvari, da se nam naslednje leto pridružite: kot sponzor, sodelujoči ali pa kot obiskovalec.

Organizacijski odbor
Festivala Stična



zavod za prostorsko,
komunalno in stanovanjsko
urejanje grosuplje, d.o.o.

POSREDUJEMO PRI
PROMETU Z

NEPREMIČNINAMI

- Zagotavljanje varnega nakupa,
prodaje in oddaje nepremičnin

- Celovita ponudba nepremičnin
za nakup, prodaje in najem

- Sklepanje kupoprodajnih pogodb
in zemljiškoknjižni prepis

- Cenitev nepremičnin

- Pomoč pri pridobivanju dokumentacije
za gradbeno dovoljenje

- Projektiramo stanovanjske, poslovne
in gospodarske objekte

telefon: (061) 763-078, 762-246

PREŠEREN - ZAPELJIVEC ŽENSK IN PESNIK



V organizaciji Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti - Območna izpostava Ivančna Gorica smo Prešernovo leto ob 200. letnici njegovega rojstva slavnostno začeli s premiero gledališko-glasbenega projekta z naslovom Jaz pa tebi sami, draga, želel sem dopasti. Prešernove poezije in njegov odnos do žensk je režiserka Simona Zorc Ramovš z igralci ter pevci združila v zanimivo predstavitev velikega slovenskega pesnika.

Osnovna nit predstave so Prešernove Gazele, ki jih je pesnik napisal leta 1832. Leto poprej je namreč spoznal mlado hčerko ljubljanske trgovke, vsem znano Julijo Primicovo. Gazele so pesnikova prva močna ljubezenska izpoved, namenjena njegovi veliki ljubezni, lahko pa gre preprosto za občudovanje žensk nasploh. V tem času se je ponovno sprostil njegova moška osvajalska plat in vrnila izgubljena vera v ženske. Pojavilo se je novo upanje po otoplem štanju, v katerega so ga pahnili nesrečna družjenja z ženskami na Dunaju in v Ljubljani.

Prešeren je izhajal iz družinskega okolja, v katerem je glavno besedo imela mama Mina, zaslužna za številne odločitve svojih otrok. Prešernu je namenila vlogo duhovnika, vendar jo je z uspešnim študijem prava vseeno razočaral. Ta začetna materina nezadovoljnost in vplivi štirih sester - Jere, Katre, Urše in Lenke so v njem ostali zapisani celo življenje. Sledilo je prvo razočaranje, ko je spoznal prevaro dunajske lahkoživke in njene matere, ki sta ga pod pretvezo skušali pripraviti do poroke. Iz mladostniškega občudovanja ženske lepote in zvestobe se je spreobrnil v lahko miselnost in zaničevalca žensk, kar se je izražalo tudi v njegovih dejanjih in besedah. Po vrnitvi z Dunaja mu je spodletela poroka z Jožefino Českovsko, zaman je zahajal v krčmo Jakoba Dolenca na Karlovski cesti v Ljubljani, kjer tudi ljubezen do Dolenčeve hčere

Zalike ni bila izpolnjena. Zagrenjenost je skrival s sarkastičnim mišljenjem in lahkoživim življenjem. V gostilni Pri Metki na Griču, ki je bila pod stanovanjem prijatelja Mihe Kastelica, se je družil z Metko Podbojevo in prijateljeval z Reziko Hofbauer. V tem času ga je pod svoje okrilje ponovno vzela mama, ki ga je hotela odvrniti od Kastelica in ga prikleniti na urejeno malomeščansko življenje. Stric Jožef ga je zato želel poročiti s pobožno Julijano Sceuchenstuelovo, hčerjo pesnikovega predstojnika Antona. Vendar se je Prešeren zdel Julijani, ki je prepisovala nabožne tekste za Metelka, preveč svobodomiseln. Nato ga je Franc Ksaver seznanil z bogato graško Nemko Marijo Johano Khlunovo, s katero sta bila v razmerju približno tri leta. Še pred koncem njune zveze je Prešeren v trnovski cerkvi zagledal prelepo, a ošabno Julijo Primicovo ...

Tu se začne uprizoritev, v kateri poleg izvrstno upodobljenega - tako značajskega kot tudi z zunanjo podobnostjo - Prešerna (Mik Lampret) nastopa pet živahnih in deklinskih gazelic (Maja Koželj, Katarina Oblak, Nina Rotner, Nataša Dežman in Ana Marija Ficko, na premieri je nastopila tudi Ajda Erjavec). Predstava se začne v sedanjosti s pogovorom med dvema študentoma, Matevžem in Julijo, ki razmišljata o neminljivosti velikih mož. Njihova slava ostane zabeležena na slikarskem platnu ali pa v knjigah poezije. Slikar Matevž Langus, Prešernov sodobnik in prijatelj, se je uveljavil kot portretist ljubljanskega kulturnega kroga, med drugim je portretiral Julijo Primičevo. Tako je ostala njena podoba nesmrtna ne samo zaradi Sonetnega venca, ampak tudi po Langusovi zaslugi. Matevž, ki ga igra član stiške gledališke skupine Drzne in lepi Roman Miklavčič, je spretno prehajal iz sodobnosti v Prešernov čas. Njegova vloga je v primerjavi s

Prešernovo precej lahkotnejša, uspe mu "speljati" vse ženske, portretira vse pomembne trenutke uprizoritve, zapeljuje gazelice in na koncu ustvari nesmrtno podobo Prešerna kot slavnega kip, ki ga poznamo z ljubljanskega Prešernovega trga.

Dekleta, ki vznemirjajo Prešerna, so živahno recitirale poezijo ter na razumljiv način posredovale Prešernov nemir in nemoč ob neizpolnjeni ljubezni. Med njima sta seveda izstopali Ana Marija Ficko v vlogi vzvišene Primičeve Julije ter Nataša Dežman kot revna, a preprosta Ana Jelovšek.

Zadnji je nesrečno usodo nezaželjene ženske in matere treh nezakonskih otrok zapela vokalna skupina Šentviški slavčki, ki je pod umetniškim vodstvom Tanje Tomažič - Kastelic izvrstno interpretirala Prešernovo pesem Nezakonska mati. Čisti vokal solistke in melodičnost besedila, ki ga je priredila zborovodkinja, sta prepričali vse gledalce v dvorani. Šentviški pevci so zapeli še pesem Pod oknom, mešani pevski zbor Kulturnega društva France Prešeren iz Rače pa Prešernovo pesem Strunam.

Prešerna smo v tej predstavi spoznali še drugače. Ne samo kot velikega pesnika, temveč tudi kot nesrečnega zaljubljenca in nemirnega duha, ki ga je preganjala ljubezen do nedosegljive Julije ter obvezovala očetovska dolžnost do Aninih otrok. Predvsem so ustvarjalci predstave želeli prikazati njegovo poezijo kot najintimnejši odraz življenja, v katerega ga je pahnila nesrečna in neizpolnjena ljubezen. Jaz pa tebi sami, draga, želel sem dopasti je predzadnji verz njegove sedme gazele, po kateri je predstava dobila naslov. Prešernov namen je čisto preprosto uganjanje ljubljene dekletu, na način, ki ga je obvladal. Preko poezije je najbolj globoko izrazil tisto, kar je čutil. Režiserka uprizoritve Simona Zorc Ramovš je z natančnim podajanjem poezije, lirčno-glasbenimi vložki in koreografijo lahkotnih gazelic dosegla ravno tak vtis. Kontrastnost Prešernovega življenja in duha je umirjala scena Doreta Južne ter svetlo-temni lučni prehodi Vojka Hočevarja. Za ton je poskrbel Martin Bele. Kostume je oblikovala Renata Rudolf.

Ali sedaj kako drugače razumemo in beremo Prešernove Poezije?

Barbara Rigler
Za: SLKD OI Ivančna Gorica



Pravi ljudje vedno na pravem mestu bi se reklo temu. Leopold Sever in Franc Kalar osebno. Kraj dogajanja: cesta na Muljavo, odcep za Gorenjo vas. Nekdo je podrli tablo, ki označuje kraj, kjer stoji rojstna hiša pesnika in prvega urednika Kranjske čebelnice Mihe Kastelica. In da bo vse strokovno narejeno, "ta mladi" Leopold od zgoraj nadzoruje delo "ta starega" Franca.

KRATKE KULTURNE

ZBORNİK O TEMENICI ŠE LAHKO KUPITE

V prejšnji številki Klasja smo pisali o temeniškem zborniku. Naj spomnimo tiste, ki bi ga radi kupili, da je še na voljo. Kupite ga lahko v trgovinah Na bregu in Temenica in v gostilni Pri Japu. Cena je nespremenjena in spremljiva: 1.500 tolarjev.

NORČIJE V SPALNICAH

Lepo vzgojeni ljudje ne vtikajo svojega nosu v tuje spalnice. Brez slabe vesti pa lahko to storite, kadar so razstavljene v gledališču, tako kot jih razstavijo igralci KUD Svoboda iz Zaloga pri Ljubljani. V soboto, 9. decembra, so nam v dvorani kulturnega doma v Ambrusu predstavili komedijo Norčije v spalnica pod režisersko taktirko Jožeta Valentiča. Odlično prikazano delo o dogajanju v treh spalnica je dodobra razgibalo polno dvorano obiskovalcev, ki so se ob smešnih situacijah pristrčno zabavali (Stane Zupančič).

SPOMIN NA ANGELSKE GLASOVE

V Ambrusu še vedno odmeva pesem s koncerta, ki ga je pripravil domači moški pevski zbor. Gostje koncerta so bile pevke ženskega pevskega zbora Petrol iz Ljubljane pod vodstvom prof. Željke Ulčnik-Remic. Da bi obiskovalcem koncerta njihova pesem še dolgo zvenela v srcu, jim za spomin pošiljamo fotografijo s koncerta (foto: I.H., S. Zupančič).



KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

Knjižnica Grosuplje - enota Ivančna Gorica
Cesta II. Grupe odredov 17, 1295 IVANČNA GORICA
(v bivših prostorih Traiga)
tel.št.: 01/7878-121, <http://www.gro.sik.si>

ODPRTA:

pon. in sre.	od 13. do 18. ure
tor. in čet.	od 9. do 14. ure
pet.	od 12. do 17. ure

BIBLIOTEKARJA:

Ksenija Medved in Roman Rozina

POSLOVANJE: po Poslovniku knjižnice za knjižnično mrežo Knjižnice Grosuplje (v prilogi cenik in pravila za uporabo osebnih računalnikov): dostopen na Internetu in v knjižnicah

DODATNE DEJAVNOSTI:

- ure pravljic, igralne ure s knjigo: vsako prvo sredo v mesecu ob 17. uri; naslednja bo 3. januarja; pravljice, pesmi, uganke na temo zime; gostimo kitarista Matevža Cvetkoviča (Z nami je bil že v mesecu decembru na obdarovanjski uri pravljic ob Miklavžu. Pekarni Grosuplje se zahvaljujemo za podarjene dišeče, okusne parklje.)
- vrtec na obisku, šola na obisku: obiski po dogovoru
- likovne razstave: likovna razstava Ex Tempore Muljava 2000: Arhitekturna dediščina
- knjižni kviz za osnovnošolce: na Internetu pod Dodatne dejavnosti - zimska knjižna uganke ali v knjižnici pri poštnem nabiralniku na mladinskem oddelku; odgovore zbiramo do 15. januarja
- pogovori o knjigah: vodi jih Helena Kragelj vsako tretjo sredo v mesecu ob 17. uri
- medbibliotečna izposoja, poizvedbe po Internetu, zakupljena baza IUS-Info (pravniška baza), poučni CD-romi, kasete, videokasete, časopisi...

**V NOvem LETU PA VAM ŽELIMO VELIKO DOBREGA
BRANJA: NAJ BODO TO VESELE NOVICE,
ROMANTIČNE ALI NAPETE ZGODBE, NAJ BO TO
BRANJE, KI VAS BO OSEBNOSTNO PREOBLIOVALO
ALI BRANJE, IZ KATEREGA BOSTE ČRPALI
KORISTNO ZNANJE. VSE NAJ VAM POMAGA LEPŠE
ŽIVETI.**

Naj zadiši po praznikih ...

Mrak se že spušča na zemljo. Vsi ljudje hitijo, vsem se neznosno mudi, kot da bi se vsi bali, da bi zamudili to čarobno pričakovanje praznikov, vse te priprave nanje in vse, kar je najlepšega povezanega z njimi. Mame pečejo kolače, potice, lepo okrašene piškote, oče pripravlja vse potrebno za jaslice in smrečico, otroci se veselijo Božička, kaj ni to najlepše pričakovanje praznikov? Družine se zbirajo v toplih stanovanjih za lepo pripravljeno praznično mizo, tukaj je vroč čaj za otroke, kozarec kuhanega vina za odrasle. Diši po cimetu in klinčkih, po pomarančni lupinici, po medu in limoni - nepozabni vonj bližajočih se praznikov.

Adventni venček

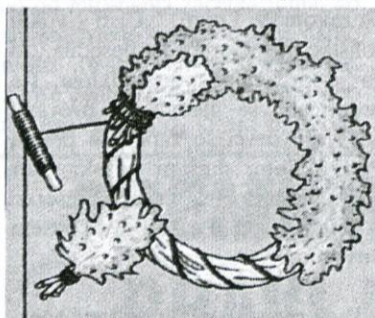
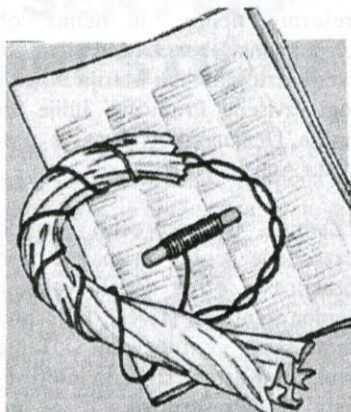
S prvim adventom se začne predbožični čas. Mrzle in dolge večere si polepšamo s starimi šegami in običaji, med katere sodi tudi adventni venec. Venček lahko obesimo na vhodna vrata, z njim lahko okrasimo tudi okno, steno ali luč nad mizo. Izbiramo med različnimi materiali (smrekove, jelove, borove vejice, različne oblike kamenčkov, papirja).

Kako naredimo venec:

Iz cvetličarske žice naredimo primerno velik krog. Ovijemo ga z nekaj plastmi časopisnega papirja; tega pritrdimo s tanko cvetličarsko žico. Čim več plasti papirja uporabimo, tem čvrstejši pa tudi debelejši je venec. Nazadnje naredimo iz žice tudi zanko za obešanje. Časopisni papir navlažimo z vodo. Tako ostanejo zelene vejice dlje

časa sveže. Vejice vezemo v šopke. Povežemo jih s cvetličarsko žico. Venec naj bo z vseh strani enakomerno prekrit z zelenjem. Če nameravamo venec obesiti na steno ali vrata, naj ostane zadnja stran ploska. Dodamo različne barve okraskov, trakov, bunkic, lahko tudi pomaranče ali jabolka, šipkove vejice, cimetovo skorjico, orehe, lešnike.....

Prepustimo se domišljiji in ustvarjalnosti.



Kako naredimo dišavne pomaranče?

Z zobotrebcom naredimo luknjice v pomarančo. V luknjico vtaknemo nageljnov žbico. Zmlete dišave cimeta, nageljni žbic in muškata oreška zmešamo in polovico mešanice stresemo v skledo. Nato zložimo v skledo pomaranče in potresemo s preostalo dišavno mešanico. Pomaranče lahko pustimo v skledi več dni, vsak dan jih obračamo in posipamo z novo dišavno mešanico, dokler nazadnje ne postanejo trde. Pomaranče oddajajo lep, prazničen vonj po božičnih praznikih, vse to pa pripomore k lepšemu vzdušju.



Nasveti

- Beljake, ki nam ostanejo pri peki, okusno izkoristimo, če pripravimo beljakove poljubčke. Bleščeči beli so, če jim primešamo limonin sok.
- Potica naj vzhaja pokrita v toplem prostoru. Napačno ravnamo, če jo postavimo v pečico, razgreto na primer na 50°C, češ da bo tam hitreje vzhajala. Testo se oprime sklede in preprečuje pravilno vzhajanje.
- Potici rada odstopi skorja. To se zgodi, če je prevzhajana, če jo damo v pre-malo toplo ali prevročo pečico, če je v testu preveč kvasa, če je nadev pretrd in če je potica preveč narahlo zvita.
- Če smo za praznično peko kupili nov pekač ali model, ga pred prvo uporabo operemo z vročo vodo in obrišemo do suhega, nato pa tanko namastimo z oljem in pustimo v pečici pri 220°C 20 min. Šele potem ga lahko začnemo uporabljati.
- Potica hitreje vzhaja, če rozine, ki smo jih namočili v rumu, v pokriti posodi nad soparo nekoliko ogrejemo.
- Kolač lahko potresemo s cimetovim sladkorjem, lahko pa ga oblijemo s čokoladno glazuro ali pa s sladkorno glazuro (zmešamo sladkor v prahu, malo vode in malo cimeta). Lahko pa kolač tudi premažemo z marelčno marmelado in ga potresemo z listasto narezanimi mandeljni.
- Kolač lahko tudi polnimo. Prerežemo ga prečno, spodnjo plast pokapljamo s 5 žlicami ruma in namažemo z marelčno marmelado.
- Pehtranova potica je odlična, če jo pripravimo z gosto domačo smetano, pobrano na kuhanem mleku.
- Vse nadeve za potice lahko uporabimo tudi za pripravo poganic oziroma pit.

Božični keksi:

1 kg moko
25 dag sladkorja
vanili sladkor
38 dag masla ali marg.
pecilni prašek
6 žlic mleka
1 drobno jajce

V moko damo pecilni prašek, sladkor in vanilijo, dodamo v dlani razmehčano maslo in ga z moko na hitro nadrobimo v kašico. Na sredi naredimo jamico, vanjo ubijemo jajce, prelijemo z mlekom in s prsti zmešamo najprej jajce z mlekom, šele nato z moko. Testo zgnetemo in ga pustimo pol ure na hladnem, lahko pa ga zgnetemo že prejšnji večer in pustimo, da počiva do naslednjega dne. Testo razvaljamo za nožev rob debelo in izrežemo poljubne modelčke. Položimo jih na



Jabolčni kolač z orehi

Potrebujemo: dve srednje veliki jabolki, 50 g masla ali margarine, 30 g orehovih jedrc, 6 jajc, 120 g sladkorja, 225 g moko, 1 žličke naribanega muškata oreška, 1 žličke mletega cimeta.

Jabolka olupimo in narežemo na kockice, peščiča odstranimo. V kozici segrejemo 25 g masla, dodamo grobo sesekljane orehe in jabolka in dušimo 5 min., da se jabolka zmehčajo. Pustimo, da se ohladijo. Penasto umešamo rumenjake in sladkor. Iz beljakov stepemo zelo trd sneg. Rumenjaki dodamo sneg, moko in dišave. Rahlo premešamo. Nazadnje primešamo še popražena jabolka in orehe. Model škatlaste oblike namastimo s preostalim maslom. V model damo testo in pečemo v ogreti pečici pri 180 stopinjah eno uro.

Praznična miza

Ko je praznik, naj bo tudi miza lepše in bolj slovesno pogrnjena. Prt, posodje in kozarci naj se ujemajo, k vsakemu pogrinjku pa položimo tudi okrasek ali drobno darilo. Ni pomembno le, kaj postavimo na mizo, ampak tudi kako. Na mizo lahko postavimo tudi nizek šopek iz zimzelenih vejic, rdečega jagodičja in zlatih kroglic. Prtiče lahko povežemo z zlato vrvico ter okrasimo z zelenim ali pozlačenim listom. Barve naj se ujemajo, tako s prtom kot s krožniki in aranžmaji. Največkrat so zlate ali srebrne, tradicionalni božični barvi pa sta zelena in rdeča. Okraske izdelamo lahko tudi sami iz blaga, folije in papirja. Prtiče v kozarcih domiselno oblikujemo, kar da še poseben pridih praznično oblikovani mizi. Na mizi naj ne manjkajo svečke različnih oblik in barv, za dekoracijo pa so nepogrešljivi tudi orehi, lešniki, posušene pomarančne rezine, storžki...

Kako pripraviti praznično mizo, pa so se poučile tudi članice DPŽ Ivančna Gorica na predavanju gospoda Roberta Merzela.



Skrivnostne arome:

- Janež**....ima značilno ostro-sladko aromo. Dragocena aroma se hitro izgubi, zato ga ne kupujemo na zalogo.
- Muškatov orešek**....ribamo ga sproti, kajti eksotična aroma hitro izpuhti.
- Pomarančna in limonina lupinica**....dajeta pecivu okus po sadju. Naribamo samo tanko zunanjo plast lupine; če bi se je držal spodnji beli del, bi bilo pecivo grenkljato.
- Vanilija**....je naprodaj v posušanih strokih. Strok razpremo in izpraskamo stržen. Arome se ne morejo primerjati z umetnim vanilijem. Vanilija da testu čudovit okus. Še po nečem prepoznamo pecivo, odišavljeno z vanilijo - po črnih pikicah.
- Cimet**....je posušena skorja tropskega cimetovca. Dobimo zmletga ali drobno stolčenega.

Nataša ERIAVEC

malo namazan pekač in pečemo pri 180°C. Zlatorumene zapečene piškote naredimo lahko še bolj privlačne, če jih prelijemo s čokolado in jih okrasimo z mrvicami, orehi ali mle-tim sladkorjem.



ČLANSKA EKIPA DOSEGLA PRVI CILJ

Tekmovanje v rokometnih ligah je na vrhuncu v jesenskem delu tekmovanja. Članska ekipa je uspehom v prvih kolih dodala še nekaj zmag in tako je bilo že tri kroge pred koncem predtekmovanja v zahodni skupini 2. državne lige očitno, da se bo članska ekipa RK SVIŠ uvrstila v končnico (enotna druga liga). Z uvrstitvijo v končnico je dosežen prvi cilj, nadaljevanje pa naj bi prineslo še drugega, to je uvrstitev v 1. B-ligo.

Rezultati zadnjih tekem:

SVIŠ : Novo mesto	32 : 22
Črnomelj : SVIŠ	28 : 30
SVIŠ : Grosuplje	16 : 16
SVIŠ : Kočevje	25 : 22
Novo mesto : SVIŠ	28 : 26

Do konca rednega dela sta ostali še dve tekmi, in sicer SVIŠ :

Črnomelj (9.12.) in Grosuplje : SVIŠ (16. 12.).

Manj uspešna je bila ekipa v šestnajstini pokala z ekipo Gorišnice. Prvo tekmo doma je RK SVIŠ sicer dobil z rezultatom 24 : 20, drugo v gosteh pa izgubil z rezultatom 31 : 23. Gorišnica (1. B-ligaš) je medtem v naslednjem krogu izločila še ekipo RK Dol TKI Hrastnik. Tako je naš nasprotnik v šestnajstini pokala sedaj uvrščen že med osem najboljših v omenjenem tekmovanju.

Tekmovanje v enotni drugi ligi se bo v spomladanskem delu začelo že 20. januarja in bo trajalo vse do 26. maja 2001. V tem času bo v dvokrožnem sistemu vsaka ekipa odigrala 18 tekem. To bo gotovo najtežja sezona pred sicer mlado

ekipo, vsaj glede obremenitev. Prvi dve ekipi se bosta nato uvrstili v 1. B-ligo. Vse ekipe, katerim se v jesenskem delu ne bo uspelo uvrstiti v enotno drugo ligo, pa bodo tvorile tretjo ligo, ki bo po kakovosti četrta rokometni nivo.

V tem trenutku so drugoligaši že: SVIŠ, Novo mesto, Grosuplje, Fužinar (Ravne na Koroškem), Radgona ali Drava (Ptuj), Sava Kranj, Mokerc (Ig), Ajdovščina, Krim in verjetno Alples (Železniki).

Obeta se naam kvalitetno tekmovanje, tako da bodo na račun prišli tudi gledalci. Slednjim pa velja zahvala za izdatno podporo že v jesenskem delu tekmovanja.

OBČINSKO PRVENSTVO V ROKOMETU ZA STAREJŠE DEČKE

Osnovna šola Stična je bila organizatorica občinskega prvenstva v rokometu za starejše dečke. Tekmovanje je bilo 7. 12. v dvorani v Ivančni Gorici. Nastopile so vse tri osnovne šole. Žal pa ni bilo ekipe iz Dobrepolja, ki bi se nam morala letos priključiti na občinskem prvenstvu. Nekoč mogočno rokometno zaledje žal propada!

Rezultati tekmovanja:

OŠ Stična : OŠ Stična, podružnična šola Višnja Gora	20 : 17
OŠ Stična : OŠ Ferdo Vesel, Šentvid pri Stični	13 : 9
OŠ Ferdo Vesel, Šentvid pri Stični : OŠ Stična, podružnična šola Višnja Gora	13 : 13

Vrstni red:

1. OŠ Stična - 4 točke

Za ekipo so nastopili: Matej Smrke, Dejan Srebernjak, Blaž Sinjur (vratarji), Aleksander Polak (8 zadetkov), Gašper Mamilovič (1), Sašo Vozel (kapetan, 11), Tomaž Todorovski (6), Janez Svetin (2), Jure Grabljevec, Aleš Bregar (5), Kristijan Oven in David Čož.

2. OŠ Stična, podružnična šola Višnja Gora - 1 točka (razlika v golih 30 : 33, -3)

Rok Marolt, Gašper Primc (vratarja), Igor Koščak (4), Dejan Čančar (kapetan, 22), Dalibor Brčin (2), Gašper Kastelic, Rok Matjaž, Matevž Potokar in Anže Erjavec (2).

3. OŠ Ferdo Vesel Šentvid pri Stični - 1 točka (razlika v golih 22 : 26, -4)

Miha Eržen (vratar), Miha Grandovec, Aleš Šraj, Gregor Sinjur, Žiga Anžlovar, Samo Markovič (1), Gašper Stopar (2), Jure Tačina (5) in Simon Stopar (kapetan, 14).

Marjan Potokar



STROJNIKA GRADBENE MEHANIZACIJE ZAPOSIMO

POGOJI:

1. IV. stopnja izobrazbe
2. 3 leta delovnih izkušenj
3. izpit za strojnika gradbene mehanizacije
4. starost do 35 let
5. izpit B-kategorije

ŠKRJANČE 4
1295 IVANČNA GORICA
TEL.: 01/7877-830
FAX: 01/7877-828
GSM: 041/629-485

Končno nov bencinski servis

Dolgo se je vsemogoče govorilo bencinskem servisu v Ivančni Gorici. Kaj kmalu so podrli tistega na južni strani. Tudi servisu na severni strani so prerokovali kratko življenje. Se bodo ivančani res morali voziti po gorivo v Trebnje ali pa v Zagradec?

Bolj jasno je postalo šele v drugi polovici septembra, ko so se poleg starega servisa pojavili najprej arheologi, kasneje pa še gradbeni stroji. Potem pa je šlo kot v filmu.

Danes so dela tik pred zaključkom. Otvoritev novega petrolovega, resda le lokalnega servisa, bo menda že prve dni januarja. Morda pa že prej.

Bo pa nov servis, tudi na fotografiji se vidi, lep in bistveno večji kot oba prejšnja skupaj. Imel bo šest črpalk, trgovina bo v prostoru s kar 120 kvadratnimi metri površine. razvažali bodo kurilno olje, prodajali

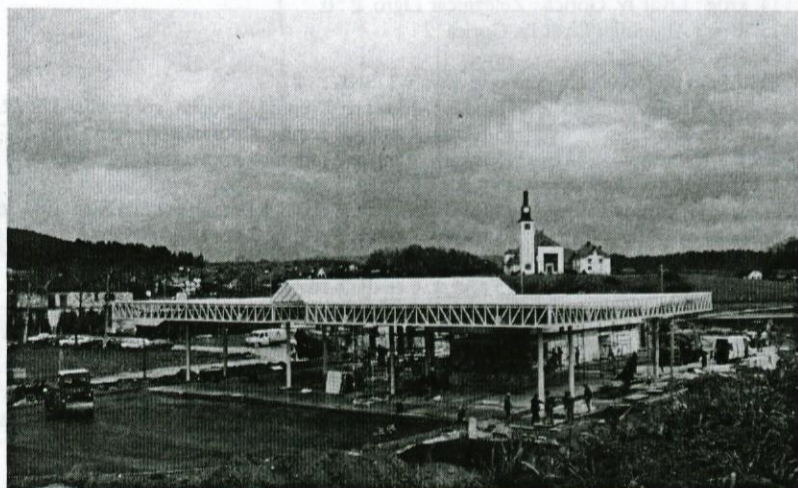
bodo plin v jeklenkah in, kar bo nekaj novega, imeli bodo tudi avtopralnico.

In kar tudi ni nepomembno bo na novem servisu dobilo delo vseh 11

delavcev iz prejšnjih dveh servisov.

Do izgradnje servisa v Podsmreki bo ivanški odprt non-stop. Morda pa tudi še naprej.

Po neuradnih informacijah bo izgradnja novega servisa veljala 4 milijone mark.



Na podlagi 10. člena Zakona o športu (Uradni list RS, št. 22/98) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju športa v Občini Ivančna Gorica za leto 2001

1. Predmet javnega razpisa iz sredstev proračuna Občine Ivančna Gorica za področje športa je sofinanciranje naslednjih programov:

Programi za otroke in mladino:

- program Zlati sonček, program Krpan, program Športna značka
- program Naučimo se plavati
- program interesne vadbe
- šolska športna tekmovanja.

Programi kakovostnega in vrhunskega športa:

- programi nadarjenih otrok in mladine v individualnih in kolektivnih športnih panogah, ki imajo značaj redne vadbe,
- programi ekip, ki tekmujejo v državnih ligah,
- programi skupin v športnih društvih, ki redno vadijo in se udeležujejo tekmovanja na nižjih nivojih.

Programi športne rekreacije:

- program za izvajanje športne rekreacije v športnih društvih,
- rekreativna tekmovanja na ravni občine ali več občin.

Program skupnih nalog:

- organizacija občinskih športnih prireditev,
- izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih kadrov, ki delujejo v športnih društvih.
- Investicijsko vzdrževanje športnih objektov in površin.

2. Na razpis za sofinanciranje programov športa se lahko prijavijo naslednji izvajalci športnih programov na območju Občine Ivančna Gorica:

- športna društva,
- zveze športnih društev,
- šolske in vzgojno-varstvene organizacije,
- drugi izvajalci oz. organizacije športnih programov, ki so registrirani za opravljanje dejavnosti v športu.

Športna društva morajo imeti pravila, usklajena z Zakonom o društvih (Uradni list RS, št. 60/95).

3. Razpisna dokumentacija (prijavni obrazec in drugi obrazci) je na voljo deset dni po objavi razpisa med 8. in 10. uro na Občini Ivančna Gorica, referat za družbene dejavnosti, Sokolska 8, Ivančna Gorica.

4. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati prijavitelji na javni razpis:

- da imajo svoj sedež v Občini Ivančna Gorica,
- da imajo urejeno evidenco o članstvu,
- da imajo organizirano vadbo, v katero je vključeno ustrezno število športnikov,
- da imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za realizacijo načrtovanih športnih aktivnosti,
- da dostavijo občini podatke o članstvu, poročilo o realizaciji programov v preteklem letu, plan dejavnosti in poročilo o doseženih rezultatih.

5. Izvajalci športnih programov, ki želijo kandidirati na javnem razpisu, morajo k prijavnemu obrazcu priložiti:

- potrdilo o registraciji društva pri UE Grosuplje /samo društva, ki se prvič prijavljajo/,
- potrdilo o zagotovljenem strokovnem kadru (pogodbo s strokovnim delavcem),
- potrdilo o zagotovljenem prostoru oz. športni površini za izvajanje programa (pogodba z lastnikom oz. upravljalcem, če se program izvaja v najetih prostorih oz. površinah) ter urnik vadbe,
- poročilo o delu za leto 2000,
- program dela za leto 2001.

Izbrani bodo le tisti, ki bodo dostavili vso potrebno dokumentacijo.

6. Proračunska sredstva za področje športa za leto 2001 se bodo razdeljevala na podlagi določil Pravilnika o načinu in vrednotenju športnih programov v Občini Ivančna Gorica, in sicer po sprejemu proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 2001.

7. Zadnji rok za prijavo na razpis je 20. 1. 2000, na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica in z oznako "Javni razpis - šport".

8. Medsebojna razmerja med Občino Ivančna Gorica in izbranim izvajalcem športnih programov se bodo uredila s pisno pogodbo.

10. Podrobnejše informacije dobite na Občini Ivančna Gorica, tel. 78-78-385, Bogomir Sušič, in na Zvezi športnih organizacij, Simon Bregar (mob. 041- 870-686).

Občina Ivančna Gorica

ROKOMETNI DAN

Rokometni klub bo tudi letos organiziral rokometni dan. Letošnji, že osmi po vrsti, bo izveden v soboto, 6. januarja 2001. Letošnji termin je zgodnejši od dosedanjih, razlog za to pa je članska ekipa, ki bo imela že v januarju nadaljevanje lige. Sama pa bo na dnevu tudi izdatno zastopana. Z druge strani pa se bodo praznični dnevi pomaknili tudi v ponovoletni čas in glede na to, da se številni že vneto pripravljajo, jim bo omenjeni termin praznično vzdušje še nekoliko podaljšal.

Naj samo omenim, da je na zadnjem rokometnem dnevu aktivno sodelovalo 250 igralcev v 31 ekipah. Ekipe so povečini prišle iz bližnjih krajev. Podobno udeležbo pričakujemo tudi v letošnjem letu. S tako udeležbo pa je rokometni dan tudi ena največjih športno-rekreativnih prireditev v naši občini (več udeležencev je samo še na spustu po reki Krki), ima pa tudi veliko odmevnost. Priznanja prihajajo iz številnih krajev. Še najmanj, žal, iz domačih logov. Pa nič huje, odbor za izvedbo prireditve že sprejema prijave na telefonsko številko 7884-097 (Marjan Potokar) in tako bo vse do 26. decembra 2000, ko poteče rok za prijavo.

ZVEZA ŠPORTNIH ORGANIZACIJ IVANČNA GORICA

RAZPISUJE

občinska in medobčinska rekreativna prvenstva v obliki ligaških tekmovanj in turnirjev za leto 2001 za občane občine Ivančna Gorica v naslednjih športnih panogah:

LIGAŠKA TEKMOVANJA ZA EKIPE

ZAP. ŠT.	ŠPORTNA PANOGA	ČAS TEKMOVANJA
1.	MALI NOGOMET	april, maj, junij, september, oktober
2.	MALI NOGOMET - VETERANI	maj, junij, september, oktober
3.	ODBOJKA - ŽENSKE	januar, november
4.	ODBOJKA - MOŠKI	januar, november
5.	KOŠARKA - TROJKE	marec, oktober, november
6.	BALINANJE	maj, junij, september, oktober
7.	NAMIZNI TENIS	februar, marec, november, december

INDIVIDUALNA TEKMOVANJA

8.	NAMIZ. TENIS - DVOJICE	M + Ž	februar
9.	NAMIZ. TENIS - POSAMEZ.	M + Ž	december
10.	TENIS - MOŠKI + ŽENSKE	prvi vikend v septembru	
11.	TENIS DVOJICE - M + Ž	drugi vikend v septembru	
12.	BALINANJE DVOJICE	zadnja sobota v septembru	
13.	BALINANJE POSAMEZNO	druga sobota v juniju	

PRELIMINARNA PRIJAVNICA

PRIJAVLJAM (Obkrožite, ali je to ekipa ali posameznik, ter vpišite zap. št. tekmovanja, za katerega se prijavljate) :

EKIPO POSAMEZNIKA TEKMOVANJE POD ZAP. ŠT. :

Navedite ime, priimek in naslov, kamor želite, da vam pošiljamo pošto oz. obvestila o tekmovanju :

Telefon doma :

Telefon v službi :

Preliminarna prijava je namenjena predvsem tistim ekipam in posameznikom, ki v letu 2000 niso sodelovali na rekreativnih tekmovanjih, saj bomo tistim, ki so sodelovali, po pošti poslali tudi dodatna obvestila o prijavi.

Preliminarna prijava mora prispeti na naslov: Simon Bregar, Male Češnjice 1, 1296 Šentvid pri Stični do 1. februarja 2001, razen za odbojko, za katero se morate prijaviti do 5. januarja 2001.

ZŠO Ivančna Gorica

Najboljši športniki občine Iv. Gorica v letu 2000

a) Dečki : Mitja Pevc - OŠ Stična - atletika - met žogice - 6. mesto na držav. prvenstvu

Pohvalo za lepe dosežke dobila še : Dejan Čančar - OŠ Stična V. Gora - atletika - met žogice in Primož Kastelic - Karate klub Iv. Gorica.

b) Deklice : Maša Ceglar - OŠ Stična Iv. Gorica - Atl. - teki na dolge proge - 2. mesto na državnem prvenstvu v cestnem teku

Pohvalo za lepe dosežke pa dobila še : Špela Koščak - Strelsko društvo Sonja Vesel Iv. Gor. in Mojca Hribar - OŠ Stična Iv. Gorica - atletika

c) Mladinci : Tomaž Rous - Atletski klub Kronos - tek na 400 m ovire - 2. mesto na državnem prvenstvu

Pohvali dobila še : Jože Petek - RK SVIŠ - rokomet in Miha Barle - AMD Šentvid pri Stični - motokros.

d) Člani : Jože Gačnik - Ecocampania Bellona Caserta - mali nogomet - najboljši strellec slovenske reprezentance.

Pohvalo za lepe dosežke dobi še Bogdan Vrhovec - AK Olimpija - atletika - met kopja.

e) Članice : Vesna Kralj - Karate klub Ivančna Gorica - 5.-8. mesto na drž. prvenstvu.

f) Šolska ekipa leta : Moška atletska ekipa OŠ Stična Iv. Gorica - 8. mesto na drž. prv.

Pohvalo dobi še ženska odbojgarska ekipa Srednje šole Josipa Jurčiča Iv. Gorica.

g) Klubska ekipa leta : Člani nogometnega kluba Ivančna Gorica - 5. mesto v 2. slovenski nogometni ligi po jesenskem delu in med 32 ekipami v pokalu Slovenije

Pohvalo za lep dosežek v letu 2000 dobi še članska ekipa AMD Šentvid pri Stični

h) Posebno priznanje za športnike, ki niso naši občani, a tekmujejo za naša društva :
- Damjan Smrekar - AMD Šentvid pri Stični - motokros
- Tomaž Struna - Karate klub Iv. Gorica

i) Priznanje za zaslužne športne delavce občine Ivančna Gorica v letu 2000 dobijo :
- Janez Bajc - Avto-moto društvo Šentvid pri Stični
- Jože Kastelic - Karate klub Ivančna Gorica
- Milan Strnad - Rokometni klub SVIŠ
- Anton Borštnar - Strelsko društvo Jože Kovačič Šentvid pri Stični

Slovesna podelitev bo v torek, 26. 12. 2000, v Kulturnem domu v Ivančni Gorici ob 16. uri.

Simon B

DOBER NASTOP SREDNJEŠOLCEV, A SREČE ŽAL NI BILO

16. novembra je bil v telovadnici šolskega centra Ivančna Gorica dolenski področni turnir v malem nogometu za srednješolce. Med šestimi nastopajočimi srednjimi šolami s tega območja so bili tudi domačini - Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica. 6 ekip je bilo razdeljenih v 2 predtekmovalni skupini. Sistem tekmovanja je tak, da zmagovalca obeh skupin igra direktno za 1. mesto, drugouvrščena pa za 3. mesto.

Naši fantje so se v skupini s Srednjo šolo Krško in Srednjo šolo Črnomelj zelo dobro borili, a na koncu je tudi sreča odločila, da so v skupini zasedli "le" drugo mesto, in tako izpadli iz nadaljnje tekmovanja - med 16 ekipami v državi, kamor vodita prvi dve mesti.

Rezultati v obeh skupinah :

Skupina A :

Ekonomška šola Novo mesto : ŠC Novo mesto 2 : 0
Ekonom.-trgov. šola Brežice : EŠ Novo mesto 0 : 2
ŠC Novo mesto : Ekonom.-trgov. šola Brežice (6 : 5) 3 : 3 ; 2 : 1
- po prostih strelh

1. EŠ Novo mesto 6 točk
2. ŠC Novo mesto 3
3. ETRŠ Brežice 0

Skupina B :

SŠ Črnomelj : SŠ Krško 1 : 2
SŠ J. Jurčiča Iv. Gorica : SŠ Krško 1 : 1
SŠ J. Jurčiča Iv. Gorica : SŠ Črnomelj 1 : 0

1. Sred. šola Krško 4 točke 3 : 2

2. SŠ J. Jurčiča Iv. Gorica 4 točke 2 : 1
3. SŠ Črnomelj 0 točk 1 : 3

O prvem mestu v skupini B je odločilo dejstvo, da so igralci iz Krškega dali 3 gole, naši pa samo dva, kar v primeru enakega števila točk in enake razlike v golih (+ 1) odloči.

Tako so naši fantje igrali za 3. mesto, kjer pa ponovno niso imeli sreče, saj so po boljšem začetku nepričakovano dobili 2 gola. Nato so nasprotnika ujeli in imeli pobudo za vodstvo, a v nasprotnem napadu prejeli še 3. gol in nato izgubili z 2 : 3. Glede na to, da v ekipi igra večina takih igralcev, ki hodijo v 1. in 2. Letnik, lahko od njih v prihodnosti še veliko pričakujemo.

Tekma za 3. mesto : SŠ J. Jurčiča Iv. Gorica : ŠC Črnomelj 2 : 3

Tekma za 1. mesto : Srednja ekonom. šola N. mesto : Sred. šola Krško 3 : 0

Končni vrstni red : 1. SEŠ Novo mesto, 2. SŠ Krško, 3. ŠC Novo mesto, 4. SŠ J. Jurčiča Iv. Gorica, 5. SŠ Črnomelj, 6. ETRŠ Brežice

Za Srednjo šolo Josipa Jurčiča Ivančna Gorica so igrali : Simon Sadar - kapetan, Klemen Zaletel - vratar, Rok Sadar, David Kastelic - najboljši strellec ekipe, Gregor Jager, Jernej Povše, Niko Jefim. Na klopi za rezerve pa so bili še : Pavel Uršič, Žiga Zajc, Jure Erjavac in Miha Pušlar.

Simon Bregar

MIZARSTVO TOMAŽIČ OBČINSKI PRVAK IN MEDOBČINSKI VICEPRVAK

Letošnja občinska liga v košarki je bila kljub majhnemu številu ekip izjemno zanimiva, saj je bil občinski prvak znan šele po zadnji tekmi, ki pa je bila zelo razburljiva. V zelo izenačeni tekmi so bili na koncu spretnejši in srečnejši igralci Mizarstva Tomažič, ki večinoma prihajajo iz Stične in njene okolice, ki so premagali muljavske Slemenice z rezultatom 22 : 20 s trojko s kakih sedmih metrov. Obe omenjeni ekipi sta nato nastopili na medobčinskem prvenstvu.

Rezultati zadnjega igralnega dne občinske lige in končna lestvica za leto 2000 :

X - TEAM - ŠSD JOSIPA JURČIČA	16 : 21
SLEMENICE - FS SONJA	21 : 7
MIZARSTVO TOMAŽIČ - X - TEAM	21 : 18
FS SONJA - ŠSD JOSIPA JURČIČA	12 : 21
SLEMENICE - MIZARSTVO TOMAŽIČ	20 : 22

Končna lestvica za leto 2000 :

1. Mizarstvo Tomažič	12	tek., 11 zm., 1 por.,	23 točk, koš razlika + 40
2. Slemenice	12	10	2 22 + 60
3. X - TEAM	12	3	9 15 - 31
4. ŠSD Josipa Jurčiča *	12	4	8 14 - 4
5. FS Sonja	12	2	10 14 - 65

* Ekipa ŠSD Josipa Jurčiča je šele četrta zaradi tega, ker se ni pojavila na igrišču na dveh tekmah in je zato dvakrat dobila po 0 točk.

Medobčinsko prvenstvo je bilo v nedeljo, 19. 11. 2000, v telovadnici OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični. Žreb je 6 ekip razdelil v dve predtekmovalni skupini :

Skupina A :

MOŽNOSTI NOGOMETAŠEV ZA NAPREDOVANJE OSTAJAJO

Kljub ne najboljšemu zaključku jesenskega dela prvenstva v 2. slovenski nogometni ligi (v zadnjih treh krogih : 2 poraza in 1 zmaga) nogometaši Livarja iz Ivančne Gorice ostajajo v boju za 1. in 2. mesto, ki vodita v prvo ligo. To pa je več, kot smo pred začetkom prvenstva lahko pričakovali. Po jesenskem delu je ekipa Livarja na 5. mestu in zaostaja za 2. mestom 3 točke, za prvim pa 6, kar je gotovo dosegljiv zaostanek. Po prvem delu nas poleg majhnega zaostanka za prvima dvema mestoma lahko razveseljuje tudi dejstvo, da je v ekipi vse več domačinov, kar bo ob igrišču najbrž privabilo še več gledalcev.

Rezultati zadnjih treh krogov :

13. krog : Dravinja : Livar Iv. Gorica 1 : 0
14. krog : Livar Iv. Gorica : Železničar Ligo 2 : 0
15. krog : Aluminij : Livar Iv. Gorica 2 : 1

Vrstni red po jesenskem delu prvenstva v 2. SNL :

1. Živila Triglav	15	tekem, 10 zmag, 2 remija, 3 porazi,	gol razlika 37 : 12, 32 točk
2. Jadran Šepič	15	tekem, 9 zmag, 2 remija, 4 porazi,	gol razlika 28 : 15, 29 točk
3. Elan N. mesto	15	tekem, 9 zmag, 2 remija, 4 porazi,	gol razlika 29 : 19, 29 točk
4. Esotech Šmartno	15	tekem, 8 zmag, 4 remija, 3 porazi,	gol razlika 31 : 16, 28 točk
5. Livar Iv. Gorica	15	tekem, 8 zmag, 2 rem., 5 porazi,	gol razl. 26 : 18, 26 točk
6. Nafta	15	tekem, 7 zmag, 5 remija, 3 porazi,	gol razlika 20 : 12, 26 točk
7. Zagorje	15	tekem, 7 zmag, 4 remija, 4 porazi,	gol razlika 23 : 14, 25 točk
8. Aluminij	15	tekem, 6 zmag, 6 remija, 3 porazi,	gol razlika 29 : 19, 24 točk
9. Dravinja	15	tekem, 7 zmag, 2 remija, 6 porazi,	gol razlika 16 : 20, 23 točk
10. Šentjur	15	tekem, 6 zmag, 3 remija, 6 porazi,	gol razlika 23 : 27, 21 točk

16. Renkovci 15 tekem, 1 zm., 2 remija, 12 porazov, gol razl. 16 : 37, 5 točk

Simon Bregar



KLASJEV KRATKOČASNIK



K V I Z NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

1. Kaj je VRBA? Obkrožite napačen odgovor!

- a) drevo, ki raste ob vodi
- b) držaj pri košari iz vrbovine
- c) rojstni kraj Franceta Prešerna

2. Kakšne barve je okrasni kamen AMETIST?

- a) vijoličen
- b) rdeč
- c) rumen
- d) brezbarven

3. Kdo je zbral in zapisal zgodbe v knjigi DUHAN IZ VIŠNJE GORE?

- a) Janez Cigler
- b) Mihaela Zajc
- c) Josip Jurčič

4. Katera krajevna skupnost je po površini največja?

- a) Šentvid
- b) Ambrus
- c) Višnja Gora

5. Kdaj se začne koledarska zima?

- a) 30. novembra
- b) 1. decembra
- c) 21. decembra
- d) 1. januarja

6. Kaj v naravoslovju pomeni črka "a"?

- a) pospešek
- b) atom
- c) hitrost

Tri "pasja" vprašanja in trije "pasji" odgovori:

1. Zakaj pes laja na avtomobile?

Od jeze, ker mora hoditi peš.

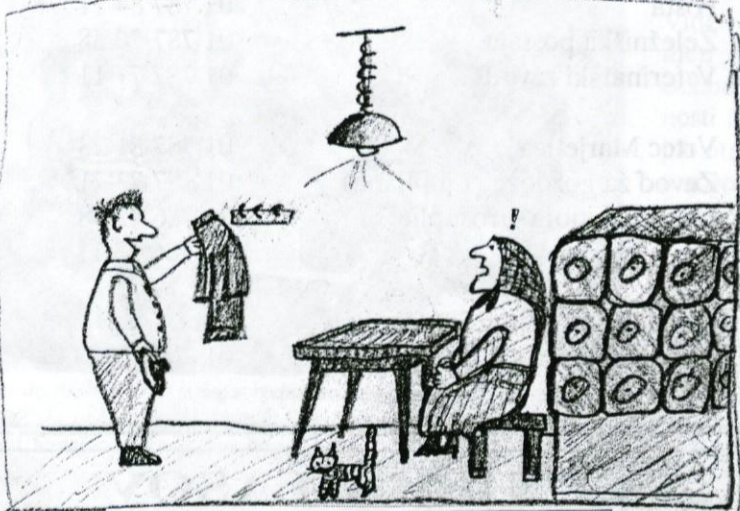
2. Zakaj pes jé kosti?

Ker mu ne dajo mesa.

3. Zakaj pes tuli v polno luno?

Od zavisti, ko je tako rejena, on pa suh.

PRED POROKO



- Zapomni si sine, v zakonu je potrebno potrpljenje, veliko potrpljenja!
- Mama, tega sem vajen, saj se vsak dan vozim z avtom skozi Ivančno Gorico.

NOVOLETNA JELKA



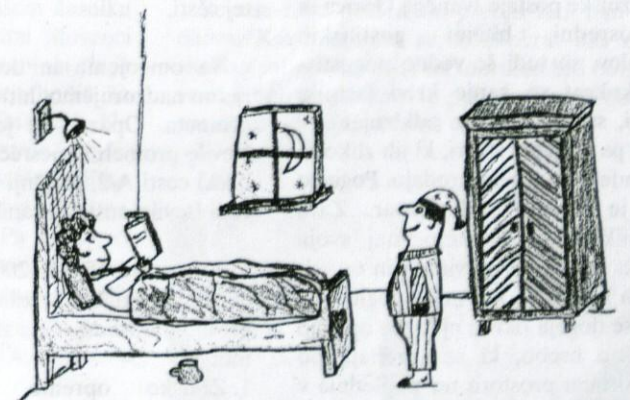
Joj, tale jelka me pa tako močno spominja na tvoje ocene v šoli.

AVTOR MARKO BOKALIČ	UMETNO VLAKRO	OVRATNI NAKIT	NEVLADNE NASPROTNE STRANKE	ZAVRNI-TEV KONTRE PRI KARTAH	USLUŽ-BENEČ VELEPOS-LANISTVA	NEPO-SLUŠNOST NEUBOG-LJIVOST	AVTOR ROMANA "ARIANA" (CLAUDE)	
ZAPRT PROSTOR ZA PRI-REDITVE	PONA-VLJAVEC	ROMUNSKI DŽIP	IGRALKA TAYLOR POKRAJINA MED DRAVO IN DONAVO	JAVEN PDZIV	KURTVO Z BARJA	TRAJANJE	PLAČILNO SREDSTVO, KI GA NE-RADI SPRE-JE MAJO	NEKDANJI DELOV FOTOGRAF SELHAUS
RAČUNAL. OBLIKOV. MATEVŠ BOKALIČ	POSTOJNA KVAR-NERSKO LETOVIŠČE	VELIKA ŠPORTNA DVORANA	ANDREJ MIKLAVC	VENERA, KO SE VIDI Z JUTRAJ GOVEJJI SAMEC		DRUŽINSKI GLAVAR		
POKOJNI SLOV. EKONOM. ANALITIK (ALBIN)					TON MED CIND	UREJENOST		
OGLATO GEOM. TELO Z VRHOM					ALJANA JOČIČ POGONSKI STROJ Z LOPUTAMI	VELETOK NA INDIJ. PODCELINI		
GR. BOG VETROV EOL (NOVEJŠA PISAVA)			VELIKA GROFJA V JV ANGLIJI BRALEC		SNOV ZA BELJENJE RTV NOVINAR (PRIMOŽ)		PESNICA MUSER	14. GRŠKA ČRKA
POKOJNI HRV. OLIMP. FUNK-CIONAR (ARTUR)				NORV. SMUČAR (LASSE) NEPRODANI IZVODI	KRAJEVNO OMEJEN DEL CESTE	VPELJAVA		
IGOR TORKAR		FRANC. FILOZOF IN PISATELJ (JEAN-PAUL)	GLASBENA UREDNICA NA RADIU SLOVENIJA EDI BERK			VOTLO MOČVIRSKO STEBLO ORNA ZEMLJA		
VELIKA RIBA ZA KAVIAR					SLOV. PESNIK (ANDREJ)		NIKELJ	
ZVEZNA DRŽAVA NA JV ZDA					CVETLIČNI ARANŽMA. ANG. IGRAL IN DRAMAT. (PETER)		NAŠ PEVEC (ALFI)	
JULIA ROBERTS			RITO-LIZNIK SL. GLAS-BENIK (BORUT)		ŠPANSKI SLIKAR (SALVADOR) POLDRAG KAMEN		ORGANSKO TOPILO	ČEŠKI SMUČAR. SKAKALEC (JAROSLAV)
			NAVODILO ZA PRIP-RAVO JEDI VZHODNI SLOVANI		ŠVED. AVTO OKRAŠNI TRAK PRI BELOKR. LJUD. NOŠI		UREJENA SKUPINA ČAKA-JOČIH	NAJOŽJI DEL TRUPA
VELIKA, OBLA SKALA					NAJTEŽJE ARTILER. OROŽJE ZGOB. DEL STOPALA			PRIČA PRI KRSTU
OGENJ, KI SE KURI PRED PRA-ZNIKOM			JELCINOVA SOPROGA PISATE-LJICA PREOCI			DRŽALCE PLEZALSKI KRAJ POD ČRNIM KALOM		
LUZERN		VSEBINSKA ZGOŠČE-NOST					TANTAL	
		KOPER					RADIJ	
TEKOČE STOPNICE						CIKLIČNA ORGANSKA SPOJINA		
KLEKLJAN IDRUSKI OKRASEK				POLJE ZUNAJ IGRIŠČA		ARČEN-TINSKI VELETOK		

Če ste radovedni, kaj Janez pričakuje od Micke, rešite križanko, pa boste v navpičnem stolpcu to prebrali. V pomoč so vam še dodatne črke.

Vodoravno:

- 1. del loka
- 2. najhladnejši del leta
- 3. oblika padavin pozimi
- 4. tekoča voda
- 5. počasna žival



Da jih ne bi pozabili, ker so naše

Nadaljujte začete verzice:

1. Luna sije, klad'vo bije...

2. Kaj ti dam, kaj ti dam...

3. Zima, zima bela...

T			I		
			M		
					G
P					



ZAHVALA

V 52. letu starosti nas je v septembru zapustila

Anica Kuhelj, roj. Kralj

iz Gabrovke pri Zagradcu 21

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam pomagali. Posebej se zahvaljujemo za vsa izrečena sožalja, cvetje, sveče in prispevke za mašo.

Hvala g. Slavku Blatniku za poslovilne besede, pevske-mu zboru, g. župniku, družini Perpar in cvetličarni Cvet-market iz Ivančne Gorice.

Vsem hvala za spremstvo na njeni zadnji poti.

Hčerka Mojca z možem Silvom, sin Bojan z ženo Bredo, brat Jože z družino, sestra Jožica z družino ter vnukinja Laura

ZAHVALA

Ob izgubi dragega brata, svaka in moža

Dušana Goriška

iz Šentlovrenca

se iskreno zahvaljujemo pevcem in pevovodkinji Mojci Intihar iz pevskega društva Ivančna Gorica za lepo odpete pesmi in podarjene žalne sveče ter vsem ostalim, ki ste ga prišli pokropiti.

Žalujoči: brat Marjan z družino in žena Nežka



ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je tiho zapustila draga sestra in teta

gospa prof. Karolina Lampret - Lini

iz Stične

Iskreno se zahvaljujemo za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče.

Hvala ge. Anici Kokolj za pomoč v zadnjih mesecih njenega življenja. Zahvaljujemo se dr. Zupančiču za pomoč v bolezni, družini Perpar, g. Piškurjevi za govor in pevcem iz Šentvida za zapete pesmi.

Hvala g. župniku Jožetu Kastelicu za vzorno opravljen pogrebni obred in sveto mašo.

Žalujoči: brat dr. Slavko z ženo, nečakinja dr. Tatjana in drugo sorodstvo

POLICIJSKA KRONIKA

JAVNI RED IN MIR

Policijska postaja Grosuplje je oktobra 2000 na območju občine Ivančna Gorica obravnavala 16 kršitev zoper javni red in mir. Od tega jih je bilo 11 v zasebnem stanovanju, 5 pa na javnem kraju. Novembra 2000 pa je obravnavala 15 kršitev zoper javni red in mir, in sicer 11 kršitev v zasebnih prostorih, 4 pa na javnem kraju. Gre predvsem za kršitve, kakršne se pojavljajo iz meseca v mesec in o katerih pišemo v Klasju. Kršitelje primerno kaznujemo, prav tako tudi lastnike lokalov, ki ne upoštevajo predpisov.

KAZNIVA DEJANJA

V oktobru smo obravnavali 29 in v novembru 28 različnih kaznivih dejanj. Najpogostejše gre za tatvine, vlome in poškodovanje tuje stvari, predvsem ponoči in v zgodnjih jutranjih urah. Vlomi v osebne avtomobile, predvsem v okolici železniške postaje Ivančna Gorica in neposredni bližini gostinskih lokalov, so tudi še vedno pogosti - velikokrat so zanje krivi lastniki sami, saj jih puščajo odklenjene, v njih pa različne stvari, ki jih zlikovci ukradejo in potem prodajo. Pogosto pa je v avtu tudi denar. Zato voznikom predlagamo, naj svoja vozila parkirajo na vidnih in osvetljenih mestih in naj malo pogledajo, kaj se dogaja okrog njih. Če opazijo kakšno osebo, ki se sprehaja po parkirnem prostoru ter pogleduje v vozila oziroma se na kak drug način sumljivo vede, naj to nemudoma sporočijo policiji in si zapomnijo čimbolj podroben opis osumljenca ter morebitno prevozno sredstvo, s katerim se je le-ta odpeljal.

Vsi občani, ki bi karkoli vedeli o kakšnem kaznivem dejanju ali prometni nesreči ali ki bi opazili storila na delu oziroma begu, naj to sporočijo na policijsko postajo Grosuplje ali na telefon št. 113. Vsaka informacija, ki bi kakorkoli pripomogla k izsleditvi storilca, je dobrodošla; z boljšim sodelovanjem med policijo in občani pa bomo dosegli, da se bodo izboljšale varnostne razmere, s tem pa tudi občutek varnosti občanov.

PROMETNA VARNOST

V oktobru smo opravili ogled 19 in v novembru 24 prometnih nesreč z materialno škodo in telesnimi poškodbami. Vzroki za nesreče ostajajo enaki: prehitra vožnja, izsiljevanje prednosti, nepravilno prehitjevanje in premajhna varnostna razdalja. Pogoste so tudi prometne nesreče na parkirnih prostorih. Po otvoritvi avtoceste Višnja Gora - Bič se je na regionalni cesti št. 646 na odseku Bič - Ivančna Gorica in obratno močno povečal promet, ker se večje število voznikov pelje po omenjeni regionalni cesti, da bi se izognili plačilu cestnine na avtocesti. Zato se je tudi povečalo število prometnih nesreč na tej cesti. Največ se jih zgodi v času, ko občani hodijo v službo ali iz nje, in sicer na regionalni cesti št. 216 Ivančna Gorica - Žužemberk, pa tudi na regionalni cesti št. 646 Ivančna Gorica - Radohova vas. Zaradi močno povečanega prometa smo tudi poostreli nadzor nad prometom na tej cesti.

Na omenjenih in drugih cestah redno nadzorujemo hitrost in potek prometa. Opazno se je zmanjšalo število prometnih nesreč na avtomobilski cesti A/2, prejšnji H/1, zato je tudi število poškodovanih manjše.

V času od 15. 11. 2000 do 15. 3. 2001 morajo biti vozila v cestnem prometu opremljena z zimsko opremo.

1. Zimsko opremo dvoslednih motornih vozil z največjo dovoljeno maso, ki ne presega 3.500 kg, in njihovih priklopnikov sestavljajo:

- zimske pnevmatike na vseh kolesih ali
- poletne pnevmatike in v priboru ustrezno velike snežne verige ali verigam enakovredni pripomočki.

2. Zimsko opremo dvoslednih motornih vozil z največjo dovoljeno maso, ki presega 3.500 kg, in njihovih priklopnikov sestavljajo:

- zimske pnevmatike najmanj na pogonskih kolesih ali
- poletne pnevmatike in v priboru ustrezno velike snežne verige ali verigam enakovredni pripomočki.

Poleg tega morajo imeti ta vozila v

oprepi še lopato.

3. Kanali dežena pnevmatik, ki štejejo v zimsko opremo, morajo biti globoki najmanj 4mm.
4. Zimske pnevmatike so tiste, ki imajo na boku proizvajalčevo oznako >M+S<.
5. Z zimsko opremo morajo biti motorna vozila opremljena pozimi in v zimskih razmerah.

V decembru bo policijska postaja Grosuplje izvajala kontrolo hitrosti z lastnim radarjem na celotnem območju občine Ivančna Gorica, predvsem pa na odsekih cest, kjer se dogajajo prometne nesreče, oziroma tam, kjer so preokrajšane hitrosti največje in najbolj pogoste.

Vozniki naj vozijo v skladu s cestnoprometnimi predpisi in prilagodijo hitrost vožnje vremenskim razmeram ter ostalim dejavnikom, ki kakorkoli vplivajo na potek prometa. Tako bodo pripomogli k boljši prometni varnosti in predvsem k manjšemu številu prometnih nesreč.

V decembru bomo tudi poostreno nadzirali uporabo pirotehničnih sredstev, hkrati pa vse uporabnike opozarjamo, da naj z omenjenimi pirotehničnimi sredstvi ravnavo skrajno previdno in jih uporabljajo samo na primernih mestih in ob času, ko to ne bo motilo ostalih občanov in da z uporabo ne bodo ogrožali ostalih ljudi.

Uporaba pirotehničnih izdelkov je dovoljena v času od 26. 12. 2000 do 2. 1. 2001. Pirotehničnih sredstev pa ni dovoljeno uporabljati v strnjenih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in v vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, domov za ostarele, vrtcev, šol, cerkev, kinodvoran, gledališč, na stadionih, v prevoznih sredstvih namenjenih potniškemu prometu in na drugih površinah, kjer so športne in kulturne prireditve ter na mestih, kjer je naključno zbranih večje število ljudi.

Policijska postaja Grosuplje

TELEFONSKE ŠTEVILKE, KI JIH POTREBUJETE

Policijska postaja Grosuplje	113
Policijska pisarna Ivančna Gorica	01 786 31 22
Občina Ivančna Gorica	01 787 84 02
	01 787 83 84
	787 83 85
Klasje	01 786 94 00
Krajevni urad Ivančna Gorica	01 786 95 10
Zdravstveni dom Ivančna Gorica	01 787 87 69
Zdravniška služba	01 787 70 39
Krajevna skupnost Ivančna Gorica	01 787 73 67
Lekarna	01 787 73 67
Nova Ljubljanska banka	01 787 71 87
Pošta	01 787 84 11
Železniška postaja	01 787 70 38
Veterinarski zavod	01 787 71 11
Vrtec Marjetica	01 787 81 23
Zavod za gozdove (Ljubljana)	01 787 73 71
Upravna enota Grosuplje	01 786 42 38
	786 43 11
Javljanje za osemenje krav	
Ivančna Gorica (7. do 8. ure)	01 787 71 11

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.500 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIJALNI OGLAS

cela stran 96.000, polovica strani 60.200, četrtina strani 30.600, osmina strani 23.100, šestnajstina strani 13.300

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Na zadnji strani je dražji za eno četrtino, v več barvah za 50%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm2 3.000 SIT.
Cene veljajo do konca leta 2000.

V cene ni vračunano oblikovanje in 19% DDV.

P.S. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

SIVA STRAN

1901 1902 1903
1910 Ljudje v začetku preteklega stoletja 1904
1909 1908 1907 1906

STO LET MEŽNARJEVE MAME IZ TEMENICE



Angela Berdajs nekaj preden je vstopila v stoto leto življenja.

Mežnarjeva mama Angela Berdajs iz Temenice je že bila na straneh našega časnika. To je bilo poleti 1998. leta, ko je štela sedemdeset let in je bila že tedaj najstarejša občanka občine Ivančna Gorica. Tedaj smo lahko marsikaj prebrali iz njenega dolgega življenja. Rodila se je ravno na Miklavžovo noč, 6.



Našo stoletnico je z obiskom počastil tudi naš župan Jernej Lampret in jo simbolično obdaroval. Ob njem je že malone osemdesetletna Angelina hči Marija.

občanov v Grosuplju, kjer je našla zatočišče že v visoki starosti, sem bil prepričan, da drobna in navidezno krhka žena ne bo dočakala stoletje življenja, pa sem se hudo zmotil. Vsi, ki se te dni spominjamo Angele Berdajs, razmišljamo, odkod naši slavljenki taka trdoživost. Morda je sveti

Miklavž tiste davne noči v 1900. letu pripeljal s seboj vilo rojenico, ki je najmanj stokrat zamahnila z vilinsko paličico nad novorojeno Angelco in ji prisodila dolgo življenje.

Na Angelin stoti rojstni dan sem spet stopil k njeni postelji in ji molče stisnil roko, ne da bi ji leporečno zaželel še nadaljnjih sto let. Videl sem namreč, da je njen človeški duh močno oslabil in poniknil v prostranosti časa. Le srce še vztrajno utriplje in vleče življenje v novo stoletje.

Draga Angela, ob tvojem velikem jubileju ti vsi, ki se te dni spominjamo, izrekamo globoko spoštovanje in občudovanje.

Leopold Sever



Ob Angelini postelji so se poleg sorodnikov zbrali tudi drugi častilci. Med njimi sta bila tudi šentviški župnik Jože Koželj in predsednik krajevne skupnosti Temenica Ignacij Kastelic.

decembra, ko se je devetna-jsto stoletje že prevesilo v dvajseto.

Angela je vse življenje trdo delala, se skromno hranila, nikoli pa ni odklonila kozarec rdečega iz domače loze v Debelem hribu.

Ko sem jo pred tremi leti obiskal v domu starejših



K tako visokemu jubileju sodi tudi torta velikanka v obliki stotice.

PREGOVOR O MLADOSTI IN STAROSTI

Mladost imamo zato, da delamo neumnosti, starost pa, da te neumnosti obžalujemo.

MALI OGLAS

Zazidljivo parcelo iščem na relaciji Višnja Gora - Ivančna Gorica. Telefon: 041/762-179

BILI SMO SPET SKUPAJ

Nekdanji dijaki stiške nižje gimnazije se redno srečujejo že vrsto let. Začetna generacija, ki je domovala v stškem samostanu leta 1947, je imela tri vzporednice: a, b in pozneje razformirano c. Na sliki so sošolci iz b-oddelka. Razredničarka jim je bila Mara Šuštar, ravnatelj pa Miro Vardjan. Sestajajo

se večinoma na Gornjem Vrhu pri Primskovem. Čeprav jim je bila Morana kar prizanesljiva, doslej jim je vzela tri člane, se jih iz različnih vzrokov zbere vsako leto nekaj manj. Slika je z letošnjega snidenja. (Foto: Ivan Rošelj)

LS

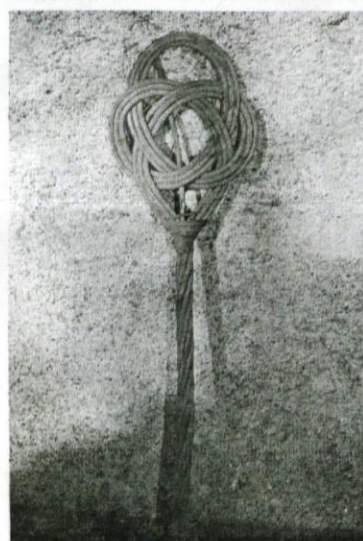


NOVA ETNOLOŠKA UGANKA

V našem narodopisnem kotičku imamo novo uganko. Naši zvesti sodelavci bodo zagotovo "pogrun-tali", kaj je na sliki. V pomoč naj povem, da je ta pripomoček rabil pri gospodinjstvih in vzgojnih opravilih. Za letošnje nagradno žrebanje tale uganka ne bo prišla v boben. Zagotovo pa bo upoštevana v prihodnjem letu, saj gre tekmovanje naprej v leto 2001.

Zvestim dopisnikom želim v novem letu vsega dobrega.

LS



VSE SORTE HUDIMANJE

Lani za novo leto sem v našem časniku zapisal veliko izrazov, s katerimi Slovenci poimenujemo pijanost. S tem stanjem pa je pogosto povezano bajeslovno bitje hudič. Ta se pojavlja v različnih imenskih inačicah. Na srečo Slovenci nimamo veliko lastnih kletvic, za hudiča pa smo skovali nenavadno veliko imen, kar pomeni, da je imel vrag nekoč na Slovenskem pomembno vlogo. Pa naštejmo nekaj teh hudimanov: hudič, vrag, hudoba, zlodej, zlobec, peklenšček, zlodec, parkelj, krampus, krampel, vražič, rogač, pa tudi takosmati, tarepati in tarogati. Pa recite, če prednamci niso bili domiselni.

Kajpak vse sopomenke niso enako močne. Zame so bili že od mladih nog najbolj strašljivi trije: hudič, vrag in peklenšček. Medtem ko so bili drugi, na primer parkelj, bolj dobrodušni, rekel bi celo vzgojni. Zato bi parkelj po mojem mnenju bolj spadal na ministrstvo za šolstvo kot kam drugam.

Nekateri, bolj verni ljudje, imajo besedo hudič za kletev, zato se izgovorjavi te besede izogibajo kot hudič križa. Moja babica Johana je bila že taka. Če pa je le morala izgovoriti to besedo, jo je povedala brez končnega č-ja, torej hudi. Kaže, da je prav ta glas dajal imenu največjo zlovesčnost. Ko sem pred nedavnim bral starejšo župnijsko kroniko, sem opazil, da je duhovnik - kronist besedo zapisoval s črko h in štirimi pikicami: h....

Seveda nam peklenščki pretijo tudi dan-danes. Kar spomnite se, kolikokrat nas z vseh strani opominjajo, da moramo biti bolj varčni, bolj gospodarni in prizanesljivejši do naravnega okolja, sicer bo vse h.... vzelo.

LS



Jože Naglič, Čagošče: zlodec in zlodej, les, 1998.

"Hodil po zemlji "SEVERNA"

sem naši ...

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN



ZA DOBRO VOLJO



KAKO JE TONČKOV OČE SVETEGA MIKLAVŽA IZDAL

Vse, kar je Tonček na Miklavžovo jutro našel v nastavljenem peharju in okoli njega, je prinesel Miklavž. V to je Tonček sveto verjel. Malopridnega Selanovega Gustelja kar ni mogel več, ko mu je lani nekaj tvezil o namišljenem, prinašalcu darov. Po Tončkovem sveti Miklavž pride čisto potihoma ponoči, seže z dolgo svetniško roko nazaj v optan koš in položi v pehar, kar se je bil namenil dati tisto leto. Kaj je bilo v peharju, pa je bilo močno odvisno od otrokove pridnosti in ubogljivosti.

Tonček si je bil Miklavževino vsakič pošteno zaslužil, tako rekoč prigaral. Že od Vseh svetnikov naprej, ko so se te stvari bolj natančno evidentirale, je moral na prvi glas ubogati očeta, mamo in teto Uršulo. Tudi pri molitvi se je moral izkazati. Angela varuha in Češeno Marijo je zlahka zmogel, Rožni venec z litanijami pa je bil po njegovem odločno predolg. Vendar je potrpel, kajti bližal se je 6. december, Miklavžovo.

Tisto leto je mati večkrat ogledovala Tončkove čevlje in vsakič z zaskrbljenostjo ugotavljala, da še ene zime ne bodo vzdržali. Potem pa vselej pripomnila, obrnjena proti Tončku: "Morda ti jih bo pa Miklavž prinesel, če boš priden".

Končno je prišlo težko pričakovano Miklavžovo jutro. Tončka je kar vrglo s postelje in k mizi. Tam je našel poln pehar suhih hrušk, jabolk in orehov, na vrhu pa še lepo zapečenega parkeljna in nekaj krajcarjev. Šele potem je opazil, da zraven stojijo tudi novi čevlji, lepo obšiti in dobro okovani.

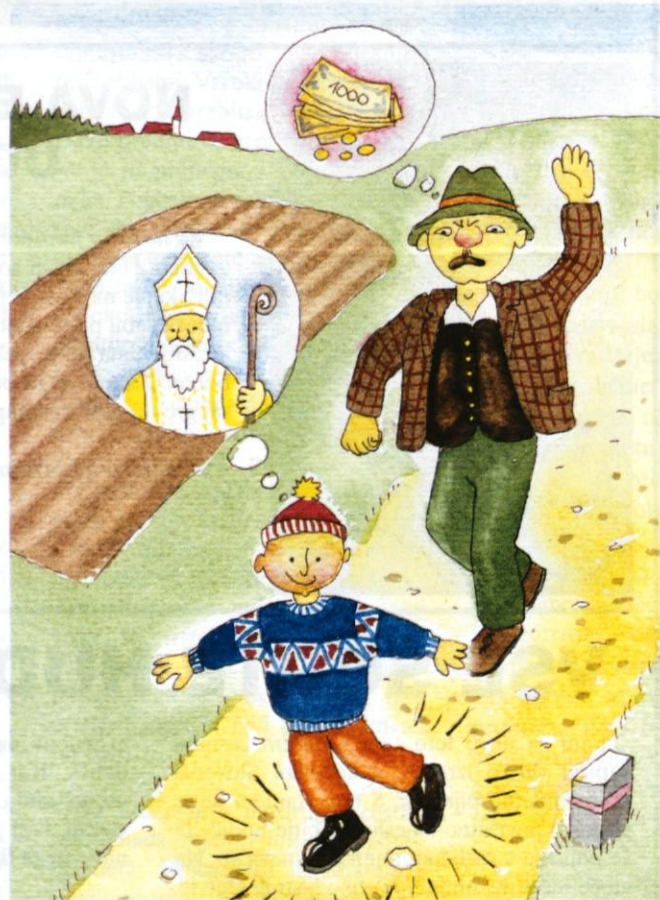
Tonček je komaj čakal sobote, ko sta bila z očetom namenjena

na sejem, da jih bo preizkusil. Imenitno je koračil v novih čevljih po kamniti poti in sam ni vedel, kaj bi še počel. Naenkrat so pričele noge kar same od sebe brcati kamenje na cesti. Oče se je pri vsaki brci trpeče nakremžil, vendar je bil tiho. Ko pa se je sinko nameril na posebno debel kamen, je vzrojil: "Boš nehal, smrkavec!" "Naj," je brezbržno odvrnil Tonček, "čevlji so moji, mi jih je Miklavž prinesel!" "Ni res, jaz sem jih kupil," je v nagli jezi zavpil oče. Tonček je zazijal od presenečenja, oče pa je takoj

vedel, da ga je polomil, zato je spravljivo nadaljeval: "No ja, jaz sem denar dal, Miklavž jih je pa kupil".

Vendar je bilo že prepozno. Speči baci, ki ga je bil lani Tončku vsadil Selanov Gustelj, se je prebudil in lepih sanj o svetem Miklavžu je bilo na mah konec. Ko je Tonček malo odrasel in si sam služil kruh, ni nobenega kamna več brnil, naj je bil v starih ali novih čevljih.

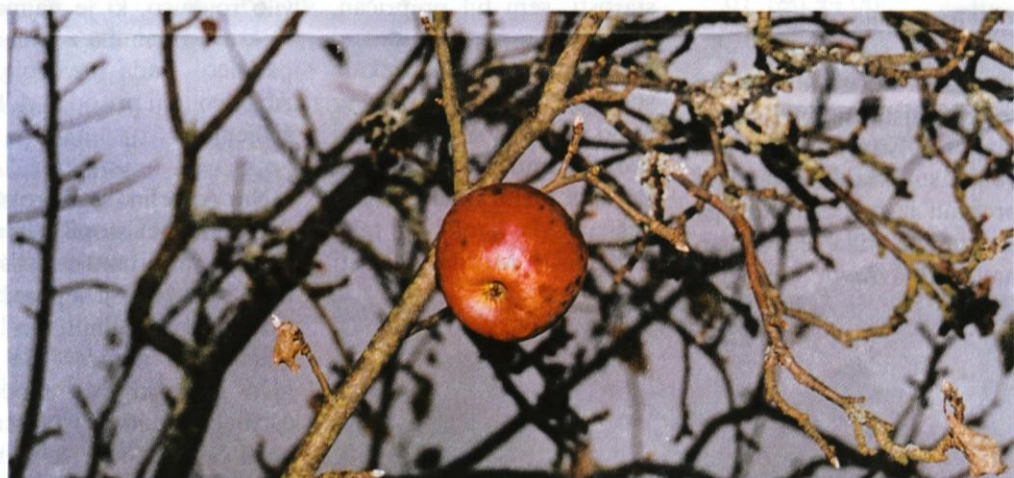
Leopold Sever



XXXII. REKORD - NAJDEBELEJŠA PESA

Kaže, da je bilo letošnje leto posebej naklonjeno rekordom iz kategorije vrtnin in poljščin. Med rekorderje iz te branže smemo prav gotovo šteti Marijo Okorn iz Stične, in sicer iz tistega dela vasi, ki so mu v fevdalnih časih vzdali zgovorno ime Svinjska vas. Mariji je namreč uspelo pridelati krmilno peso spoštljive velikosti in teže. Kar nekaj primerov z njene njive je presešlo deset kilogramov. Uspešna pridelovalka te krme mi je zaupala, da bodo peso velikanko pohrustali njeni trije prašički. Ti so se med komisijskim tehtanjem pese živahno oglašali, kot bi vedeli, da se pogovarjamo o njihovi piči. Poleg Marije si čestitke za rekorden dosežek zaslužijo tudi drugi člani njene družine, ker so rekordne "plodove" pomagali potegniti iz zemlje. Na koncu naj vam izdam še skrivnost, ki jo zaupam le najboljšim prijateljem. Takrat, ko bodo Marijini pujsi odšli v večna krmišča, bom povabljen na ocvirke. Seveda se moramo pri teh dobrotah vsi držati bolj nazaj, da nas ne bi prehitro pospravili holesterolček in trigliceridi.

LS



RAZMISLJANJE

Letos sem že od zgodnje pomladi opazoval drevo, ki je bogato cvetelo in obrodilo na stotine sadežev. Ti so se drug za drugim ločevali od drevesa in padali na zemljo. Nazadnje je ostal na drevesu le še eden, ki že dolgo tedne sameva na materi rastlini. Kaj neki ga je tako navezalo nanjo?

LS

PODLISTEK

NAŠI
KRAJIV
PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER

OBLAČENJE V RIMSKI DOBI

Naši svetniki in svetnice imajo večinoma "rimske gvante"

Ko sem v otroških letih z zanimanjem opazoval podobe in kipe svetih oseb v cerkvah, kapelicah ali v knjigah, sem se čudil, da so skoraj vsi v nekakšnih kiklah, plaščih in ogrinjalih. Za prvo silo sem se potolažil s takole razlago: "Svetniki imajo pač svetniško obleko, sicer ne bi bili svetniki". Šele dosti pozneje sem iz zgodovinskih virov zvedel, da je krščanska vera vzniknila v času mogočne rimske države. Ta je sprva krščanstvo odločno preganjala in najbolj goreče kristjane kruto kaznovala. Zato je bilo v tej dobi veliko krščanskih mučencev in mučenk, ki so jih kasneje proglasili za svetnike. Ti ljudje so za življenja nosili oblačila, primerna času, poklicu in stanu. Take

so umetniki in drugi ustvarjalci tudi upodabljali. Vendar je današnji pogled na svetniška oblačila precej varljiv. Največkrat dobimo vtis, da so bili svetniki imoviti ljudje, saj kar sijejo od bogastva v zlatih, svilenih in škrlatnih oblačilih. V resnici so bili večinoma revni in skromno oblečeni. Bogato so jih, šele pozneje "oblekli" verniki, njihovi častilci. Ti so hoteli imeti v svojem svetišču kar se da lepe zavetnike in zavetnice, da bi se jim prikupili in da bi bile njihove prošnje bolj uslišane. Še danes večkrat slišimo primerjavo: "Bilo je lepo kot v cerkvi." To željo in ponos pogosto čutimo tudi pri današnjih vernikih, zlasti na podeželju.



Lesen kip svetega Petra v podružnični cerkvi svetega Andreja v Hrastovem Dolu. Tunika in toga sta nekoliko drugačni od podobnih oblačil iz predkrščanskih časov.



Sveta Ana s svojo hčerjo Marijo v podružnični cerkvi v Češnjicah. Obe sta v zlatu, srebru in škrlatu. V naših sedmih župnijah je veliko lepo urejenih cerkev. O njih bomo nekaj več prebrali v ustreznih poglavjih našega podlistka.